

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.11.2016
COM(2016) 863 final

2016/0378 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetske regulatorjev
(prenovitev)**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2016) 410 final}

{SWD(2016) 411 final}

{SWD(2016) 412 final}

{SWD(2016) 413 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ozadje politike

Evropski državljani precejšen del svojih prihodkov porabijo za energijo, poleg tega je energija pomemben vir za evropsko industrijo. Obenem ima energetske sektor ključno vlogo pri izpolnjevanju zaveze k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v Uniji za najmanj 40 % do leta 2030, pri čemer naj bi se delež obnovljivih virov energije do tega leta povečal na 50 %.

Predlogi za prenovitev direktive o skupnih pravilih za notranji trg električne energije, uredbe o trgu električne energije in uredbe o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev so del obsežnejšega svežnja pobud, ki ga je pripravila Komisija (z naslovom Čista energija za vse Evropejce). Sveženj obsega ključne predloge Komisije za izvajanje energetske unije, kakor je predvideno v časovnem načrtu za energetske unijo¹. Vključuje tako zakonodajne predloge kot tudi nezakonodajne pobude za oblikovanje okvira, ki bo spodbujal in omogočal konkretne koristi za državljane ter delovna mesta, rast in naložbe, obenem pa prispeval k vsem petim razsežnostim energetske unije. Ključne prednostne naloge svežnja so torej energijska učinkovitost, svetovni vodilni položaj Evropske unije na področju obnovljivih virov energije in poštena obravnava odjemalcev energije.

Tako Evropski svet² kot tudi Evropski parlament³ sta večkrat poudarila, da je dobro delujoč povezan trg energije najboljšo sredstvo za zagotavljanje dostopnih cen energije in zanesljive oskrbe z energijo ter za omogočanje stroškovno učinkovitega vključevanja in razvoja večjih količin električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov. Konkurenčne cene so bistvene za doseganje rasti in blaginje odjemalcev v Evropski uniji, zato so osrednji del energetske politike Unije. Sedanja zasnova trga električne energije temelji na pravilih tretjega energetskega svežnja⁴, ki je bil sprejet leta 2009. Ta pravila so bila pozneje dopolnjena z zakonodajnimi predpisi za preprečevanje zlorabe trga⁵, izvedbenimi zakonodajnimi predpisi o trgovanju z električno energijo in pravili o delovanju omrežja⁶. Notranji trg energije v Uniji

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki: Okvirna strategija za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost, COM(2015) 080 final.

² Izid 3 429. seje Sveta za promet, telekomunikacije in energijo z dne 26. novembra 2015, 14632/15, izid 3 472. seje Sveta za promet, telekomunikacije in energijo z dne 6. junija 2016, 9736/16.

³ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2016 o novi zasnovi trga (P8_TA(2016) 0333).

⁴ Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55–93) (v nadaljnjem besedilu: direktiva o električni energiji); Uredba (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 (UL L 211, 14.8.2009, str. 15–35) (v nadaljnjem besedilu: uredba o električni energiji); Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL L 211, 14.8.2009, str. 1–14) (v nadaljnjem besedilu: uredba o ACER).

⁵ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 8.12.2011, str. 1–16); Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1348/2014 z dne 17. decembra 2014 o sporočanju podatkov v skladu s členom 8(2) in (6) Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 363, 18.12.2014, str. 121–142).

⁶ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 8.12.2011, str. 1–16); Uredba Komisije (EU) št. 543/2013 z dne 14. junija 2013 o predložitvi in objavi podatkov na trgih z električno energijo ter

temelji na ustaljenih načelih, kot so pravica tretjih strani do dostopa do elektroenergetskih omrežij, prosta izbira dobavitelja za odjemalce, čvrsta pravila o ločevanju, odprava ovir za čezmejno trgovanje, tržni nadzor s strani neodvisnih energetskih regulatorjev ter vseevropsko sodelovanje regulatorjev in upravljavcev omrežij v Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: ACER) in Evropski mreži operaterjev prenosnih sistemov (v nadaljnjem besedilu: ENTSO).

Tretji energetski sveženj je odjemalcem prinesel viden napredek. Z njegovim izvajanjem se je povečala likvidnost evropskih trgov električne energije, znatno se je povečalo tudi čezmejno trgovanje. Odjemalci v številnih državah članicah imajo zato večjo izbiro. Večja konkurenca predvsem na veleprodajnih trgih je pripomogla k brzdanju veleprodajnih cen. Nove pravice odjemalcev, uvedene s tretjim energetskim svežnjem, so jasno izboljšale položaj odjemalcev na trgih energije.

Novosti so povzročile temeljne spremembe na evropskih trgih električne energije. Delež električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, se je močno povečal. Prehod na obnovljive vire energije se bo nadaljeval, saj je ključni pogoj za izpolnitev obveznosti Unije na podlagi Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah. Zaradi fizičnih lastnosti obnovljivih virov energije in proizvodnje električne energije iz njih (ta je v primerjavi s tradicionalno proizvodnjo električne energije bolj spremenljiva, manj predvidljiva in razpršena) je treba tržna pravila in pravila o delovanju omrežij prilagoditi bolj prožni naravi trga. Državno posredovanje, ki je pogosto neusklajeno zasnovano, je povzročilo izkrivljanja veleprodajnega trga električne energije, kar je imelo negativne posledice za naložbe in čezmejno trgovanje⁷. Do znatnih sprememb je prišlo tudi na tehnološkem področju. Z električno energijo se trguje po skoraj vsej Evropi prek t. i. spajanja trgov, kar skupno organizirajo borze električne energije in operaterji prenosnih sistemov. Digitalizacija ter hitri razvoj merjenja porabe energije prek interneta in internetnih rešitev za trgovanje industriji, podjetjem in celo gospodinjstvom omogočata proizvodnjo in shranjevanje električne energije ter udeležbo na trgih električne energije prek t. i. rešitev prilagajanja odjema. Za trg električne energije bo naslednje desetletje značilna bolj spremenljiva in razpršena proizvodnja električne energije, večja soodvisnost držav članic in nove tehnološke priložnosti, s katerimi lahko odjemalci zmanjšajo račune in dejavno sodelujejo na trgih električne energije prek prilagajanja odjema, lastne porabe in shranjevanja.

Cilj te pobude za novo zasnovo trga električne energije je prilagoditi sedanja tržna pravila novim tržnim razmeram, tako da se omogoči prosti pretok električne energije tja, kjer je najbolj potrebna, kadar je najbolj potrebna, in sicer prek neizkrivljenih cenovnih signalov,

spremembi Priloge I k Uredbi (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 163, 15.6.2013, str. 1–12); Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24–72); Uredba Komisije (EU) 2016/631 z dne 14. aprila 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev proizvajalcev električne energije na omrežje (UL L 112, 27.4.2016, str. 1–68); Uredba Komisije (EU) 2016/1388 z dne 17. avgusta 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za priključitev odjemalcev (UL L 223, 18.8.2016, str. 10–54); Uredba Komisije (EU) 2016/1447 z dne 26. avgusta 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev visokonapetostnih sistemov prenosa z enosmernim tokom in modulov v proizvodnem polju, priključenih na enosmerni tok, na omrežje (UL L 241, 8.9.2016, str. 1–65); Uredba Komisije (EU) 2016/1719 z dne 26. septembra 2016 o določitvi smernic za terminsko dodeljevanje zmogljivosti (UL L 259, 27.9.2016, str. 42–68); druge smernice in omrežne kodekse so države članice odobrile in naj bi bili kmalu sprejeti.

⁷ Glej sporočilo Komisije z naslovom Vzpostavitev notranjega trga električne energije in čim boljši izkoristek javnega posredovanja (C(2013) 7243 final z dne 5. 11. 2013).

hkrati pa okrepiti vlogo odjemalcev, čim bolj izkoristiti prednosti, ki jih državljanom omogoča čezmejna konkurenca, ter zagotoviti ustrezne signale in spodbude za naložbe, ki so potrebne za razogljichenje energetskega sistema Unije. Poleg tega ta pobuda daje prednost energijsko učinkovitim rešitvam ter prispeva k doseganju vodilnega položaja v svetu na področju proizvodnje energije iz obnovljivih virov in s tem k doseganju cilja Unije – ustvarjanju delovnih mest, rasti in privabljanju naložb.

Prilagoditev tržnih pravil

Obstoječa tržna pravila temeljijo na prevladujočih proizvodnih tehnologijah zadnjega desetletja, to so centralizirane velike elektrarne na fosilna goriva z omejeno udeležbo odjemalcev. Pravila je treba prilagoditi, ker bodo imeli spremenljivi obnovljivi viri energije v prihodnosti vse pomembnejšo vlogo pri mešanici virov energije in ker je treba odjemalcem po želji omogočiti sodelovanje na trgih. Kratkoročni trgi električne energije, ki omogočajo čezmejno trgovanje z električno energijo iz obnovljivih virov, so ključnega pomena za uspešno vključevanje teh virov v trg. Razlog za to je, da je mogoče večino proizvodnje energije iz obnovljivih virov (zaradi negotovih vremenskih razmer) natančno predvideti tik pred dejansko proizvodnjo. Vzpostavitev trgov, ki omogočajo udeležbo tik pred dejansko dobavo (t. i. trgi znotraj dneva ali izravnalni trgi), je bistvena za to, da se proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov omogoči prodaja energije po pravičnih pogojih in se poveča likvidnost trga. Kratkoročni trgi bodo udeležencem omogočili nove poslovne priložnosti za ponujanje rezervne energije v času večjega odjema in pomanjkanja energije iz obnovljivih virov. To vključuje možnost, da odjemalci spremenijo odjem (prilagajanje odjema), kot tudi upravljavce obratov za shranjevanje energije ali prilagodljive proizvajalce. Medtem ko je lahko obvladovanje spremenljivih virov energije v manjših regijah zelo drago, lahko združevanje spremenljive proizvodnje energije na večjih območjih odjemalcem omogoči znatne prihranke. Kljub temu povezanih kratkoročnih trgov še vedno ni.

Zaradi pomanjkljivosti sedanje tržne ureditve je energetski sektor manj privlačen za nove naložbe. Ustrezno povezan tržno osnovan energetski sistem, pri katerem cene sledijo tržnim signalom, bo učinkovito spodbudil potrebne naložbe v proizvodnjo in prenos energije in zagotovil naložbe tam, kjer jih trg najbolj potrebuje. S tem bo zmanjšal potrebo po državno načrtovanih naložbah.

Trenutno državna tržna pravila (npr. omejitve cen) in državne intervencije preprečujejo, da bi cene odražale obdobja pomanjkanja električne energije. Poleg tega cenovna območja vedno ne odražajo dejanskega pomanjkanja, če so slabo oblikovana in namesto tega sledijo političnim mejam. Cilj nove zasnove trga je izboljšati cenovne signale, da bi ti spodbujali naložbe na območjih, kjer so te najbolj potrebne, in da bi namesto državnih meja odražali omejitve omrežja in središča odjema. Cenovni signali bi poleg tega morali omogočati ustrezno plačilo za prilagodljive vire (tudi za prilagajanje odjema in shranjevanje), saj so za te vire plačila potrebna krajša obdobja (npr. sodobne plinske elektrarne, ki se uporabljajo le ob konicah, ali zmanjšanje industrijskega odjema ob konični obremenitvi ali preobremenjenem sistemu). Učinkoviti cenovni signali zagotavljajo tudi učinkovito dispečiranje obstoječih proizvodnih zmogljivosti. Zato je treba nujno pregledati obstoječa pravila, ki izkrivljajo oblikovanje cen (npr. pravila, ki prednostno dispečirajo uporabo nekaterih naprav), da bi vključili in v celoti izkoristili možnosti prilagajanja, ki jih lahko omogoči odjem.

Postavitev odjemalcev v jedro trga energije

S popolno integracijo odjemalcev v industriji, podjetjih in gospodinjstvih v energetski sistem lahko preprečimo znatne stroške rezervne proizvodnje – stroške, ki bi jih drugače krili odjemalci. Tako bi odjemalci lahko imeli koristi zaradi cenovnih nihanj in dobiček zaradi

udeležbe na trgu. Dejavna udeležba odjemalcev je zato osnovni pogoj za uspešno in stroškovno učinkovito upravljanje energetskega prehoda.

Zagotavljanje nove vloge odjemalcev energije je ključna zaveza energetske unije. Sedanja tržna pravila odjemalcem pogosto ne omogočajo, da bi izkoristili te nove priložnosti. Čeprav lahko odjemalci proizvajajo in shranjujejo električno energijo ter upravljajo svojo porabo energije lažje kot kdaj koli prej, sedanja zasnova maloprodajnega trga preprečuje, da bi lahko v celoti izkoristili tovrstne priložnosti.

V večini držav članic odjemalci nimajo ali imajo le malo spodbude, da bi spremenili svojo porabo zaradi spreminjajočih se cen na trgu, saj cenovni signali v realnem času ne dosežejo končnih odjemalcev. Zakonodajni sveženj za novo zasnovo trga je priložnost za izpolnitev te zaveze. Bolj pregledni cenovni signali v realnem času bodo spodbudili udeležbo odjemalcev, tako posamično ali prek združevanja. Pripomogli bodo k bolj prilagodljivemu sistemu električne energije in olajšali vključevanje električne energije iz obnovljivih virov. Tehnološki napredek poleg omogočanja znatnih prihrankov energije za gospodinjstva pomeni, da naprave in sistemi, kot so pametna bela tehnika, električna vozila, električno ogrevanje, klimatske naprave in toplotne črpalke v izoliranih stavbah ter daljinsko ogrevanje in hlajenje, samodejno sledijo cenovnim nihanjem in v velikem obsegu ponujajo znaten in prilagodljiv prispevek za elektroenergetsko omrežje. Da bi odjemalcem omogočili finančne koristi na podlagi teh novih priložnosti, morajo imeti dostop do namenskih pametnih sistemov in pogodbe za dobavo električne energije z dinamičnimi cenami, povezanimi s prometnim trgov. Poleg tega da lahko odjemalci prilagajajo svojo porabo glede na cenovne signale, se pojavljajo nove storitve odjema, pri katerih novi akterji na trgu ponujajo upravljanje porabe električne energije pri številnih odjemalcih, tako da jim plačujejo nadomestilo za njihovo prilagodljivost. Čeprav se te storitve že spodbujajo na podlagi obstoječe zakonodaje EU, je razvidno, da te določbe niso bile učinkovite pri odpravljanju osnovnih tržnih ovir, da bi ti ponudnike storitev lahko vstopili na trg. Te določbe je treba izboljšati, da bi dodatno spodbudili nove storitve.

V številnih državah članicah cene električne energije ne sledijo povpraševanju in ponudbi, temveč jih regulirajo javni organi. Regulacija cen lahko omeji razvoj učinkovite konkurence ter zavira naložbe in pojav novih udeležencev na trgu. Komisija se je zato v okvirni strategiji za energetske unijo⁸ zavezala, da bo postopno ukinila regulirane cene, ki so nižje od stroškov, in države članice spodbujala k določitvi časovnega načrta za postopno ukinjanje vseh reguliranih cen. Namen nove zasnove trga je zagotoviti, da so dobavne cene proste javnih intervencij, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih.

Hitro upadajoči stroški tehnologije pomenijo, da lahko vse več odjemalcev zmanjša svoje stroške energije z uporabo tehnologij, kot so strešni sončni kolektorji in akumulatorji. Lastna proizvodnja pa je še vedno ovirana, ker ni skupnih pravil za proizvajalce-odjemalce. Z ustreznimi pravili bi lahko odstranili te ovire, npr. z zagotavljanjem pravice odjemalcem, da proizvajajo energijo za lastno porabo in prodajajo presežke v omrežje, pri čemer se upoštevajo stroški in koristi za celotni sistem (npr. z ustrezno udeležbo pri stroških omrežja).

Lokalne energetske skupnosti so lahko učinkovit način za upravljanje energije na ravni skupnosti, tako da električno energijo, ki jo proizvajajo, porabljajo neposredno za napajanje ali (daljinsko) ogrevanje in hlajenje s priključkom na distribucijski sistem ali brez njega. Da bi zagotovili neoviran razvoj tovrstnih pobud, nova zasnova trga od držav članic zahteva, da uvedejo ustrezne pravne okvire, ki omogočajo njihove dejavnosti.

⁸ Glej sporočilo Komisije z naslovom Okvirna strategija za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost (COM(2015) 080).

Danes je več kot 90 % spremenljivih obnovljivih virov električne energije priključenih na distribucijsko omrežje. Integracija lokalne proizvodnje je dejansko pripomogla k znatnemu povečanju omrežnin za gospodinjске odjemalce. Poleg tega so se drastično povišali davki in dajatve za financiranje nadgradnje omrežij in naložb v obnovljive vire energije. Nova zasnova trga in revizija direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov sta priložnost za odpravo teh pomanjkljivosti, ki lahko nesorazmerno vplivajo na nekatere gospodinjске odjemalce.

Če bi operaterjem distribucijskih sistemov omogočili, da bolj lokalno upravljajo z nekaterimi izzivi, povezanimi s proizvodnjem energije iz spremenljivih obnovljivih virov (npr. z upravljanjem lokalnih prilagodljivih virov), bi lahko znatno zmanjšali stroške omrežja. Ker pa so številni operaterji distribucijskih sistemov del vertikalno povezanih podjetij, ki so prav tako dejavna pri dobavi energije, so potrebni regulativni zaščitni ukrepi, da bi zagotovili nevtralnost operaterjev distribucijskih sistemov pri njihovih novih funkcijah, npr. pri upravljanju podatkov in uporabi prilagodljivosti za upravljanje lokalne prezasedenosti.

Še ena ključna spodbuda za konkurenčnost in sodelovanje odjemalcev je obveščenost. Iz predhodnih posvetovanj in študij Komisije je razvidno, da se odjemalci pritožujejo nad pomanjkanjem preglednosti trgov električne energije, kar zmanjšuje njihove možnosti, da izkoristijo konkurenco in dejavno sodelujejo na trgih. Odjemalci se ne počutijo dovolj obveščeni o alternativnih dobaviteljih in razpoložljivosti novih energetskih storitev ter se pritožujejo nad zapletenostjo ponudb in postopkov za zamenjavo dobavitelja. S prenovo zasnove trga bomo poleg tega zagotovili varnost podatkov, z večjo uporabo novih tehnologij (predvsem pametnih sistemov merjenja porabe) pa bo nastal niz energetskih podatkov z visoko tržno vrednostjo.

Namen postavitve odjemalcev v jedro nanovo zasnovanega trga energije je zagotoviti, da so najranljivejši v družbi zaščiteni in da se skupno število energijsko revnih gospodinjstev ne povečuje. Zaradi vse višjih stopenj energijske revščine in pomanjkanja jasnosti o najustreznem načinu za reševanje ranljivosti odjemalcev in energijske revščine je v predlogu o novi zasnovi trga zahtevano, da države članice ustrezno merijo in redno spremljajo energijsko revščino na podlagi načel, opredeljenih na ravni Unije. Revidirana direktiva o energetski učinkovitosti in revidirana direktiva o energetski učinkovitosti stavb določata nadaljnje ukrepe za reševanje energijske revščine.

Zanesljivost oskrbe z električno energijo

Zanesljivost oskrbe z električno energijo je nepogrešljiva v sodobnih družbah, katerih delovanje je odvisno predvsem od sistemov, ki temeljijo na električni energiji in internetu. Zato je treba oceniti zmožnost evropskega elektroenergetskega sistema, da omogoči zadostno proizvodnjo energije in ustrezno prilagodljivost, da je vedno zagotovljena zanesljiva oskrba z električno energijo (zadostnost virov). Zagotavljanje zanesljive oskrbe ni le obveznost držav članic, temveč tudi ključni steber evropske energetske politike⁹. Zanesljivost oskrbe je mogoče pri popolnoma povezanem in usklajenem omrežju z dobro delujočimi trgi organizirati mnogo bolj učinkovito in konkurenčno kot le na ravni države članice. Stabilnost omrežja v posameznih državah članicah je pogosto močno odvisna od pretoka električne energije iz sosednjih držav in morebitni problemi z zanesljivostjo oskrbe imajo zato običajno regionalne posledice. Zato so za reševanje primanjkljajev pri nacionalni proizvodnji energije pogosto najučinkovitejši regionalni ukrepi, ki državam članicam omogočajo, da izkoristijo proizvodne presežke v drugih državah. Zato bi bilo treba uvesti usklajeno evropsko oceno zadostnosti, ki bi temeljila na skupno dogovorjeni metodologiji, da bi pridobili realistični pregled morebitnih

⁹ Glej člen 194(1)(b) PDEU.

potreb po proizvodnji, pri čemer bi se upoštevali povezovanje trgov električne energije in morebitni pretoki iz drugih držav. Če usklajena ocena zadostnosti pokaže, da so v nekaterih državah ali regijah potrebni mehanizmi zmogljivosti, bi bilo takšne mehanizme treba zasnovati tako, da bi zmanjšali izkrivljanja na notranjem trgu. Zato bi bilo treba opredeliti jasna in pregledna merila za čim manjša izkrivljanja čezmejnega trgovanja, čim večjo uporabo prilagajanja odjema in zmanjšanje učinkov, ki vplivajo na razogljčenje, da bi se izognili tveganju, da zaradi razdrobljenih nacionalnih mehanizmov zmogljivosti nastanejo nove tržne ovire in se okrni konkurenca¹⁰.

Okrepitev regionalnega sodelovanja

Tesna medsebojna povezanost držav članic EU s skupnim vseevropskim omrežjem je edinstvena na svetu in pomeni veliko prednost pri učinkoviti obravnavi energetskega prehoda. Brez možnosti zanašanja na proizvodnjo ali vire odjema iz drugih držav, bi se stroški energetskega prehoda za odjemalce znatno povečali. Čezmejno upravljanje sistemov je danes mnogo bolj povezano, kot je bilo v preteklosti. Razlog zato je bolj razpršena proizvodnja energije iz spremenljivih obnovljivih virov in tesnejše povezovanje trgov, zlasti pri krajših tržnih časovnih intervalih. To tudi pomeni, da imajo lahko nacionalni ukrepi, ki jih sprejmejo regulatorji ali upravljavci omrežij, neposreden učinek na druge države članice EU. Izkušnje so pokazale, da lahko neusklajene nacionalne odločitve za evropske odjemalce pomenijo znatne stroške.

Dejstvo, da se pri nekaterih povezovalnih daljnovodih uporablja največ 25 % njihovih zmogljivosti, pogosto zaradi neusklajenih nacionalnih omejitev, in da se države članice niso mogle dogovoriti o ustreznih cenovnih območjih, kaže na potrebo po večjem usklajevanju med operaterji prenosnih sistemov in regulatorji. Uspešni primeri prostovoljnega in obveznega sodelovanja med operaterji prenosnih sistemov, regulatorji in vladami so pokazali, da regionalno sodelovanje lahko izboljša delovanje trga in znatno zmanjša stroške. Na nekaterih področjih, npr. pri vseevropskem mehanizmu spajanja trgov, je sodelovanje operaterjev prenosnih sistemov že postalo obvezno in sistem večinskega glasovanja glede nekaterih vprašanj se je izkazal za uspešnega na področjih, pri katerih s prostovoljnim sodelovanjem (pri katerem ima vsak operater prenosnega sistema pravico veta) za reševanje regionalnih problemov niso bili doseženi učinkoviti rezultati. Z upoštevanjem tega uspešnega primera bi bilo treba obvezno sodelovanje razširiti na druga področja regulativnega okvira. V ta namen bi se lahko operaterji prenosnih sistemov v regionalnih operativnih centrih odločali glede vprašanj, pri katerih bi razdrobljeni in neusklajeni nacionalni ukrepi lahko negativno vplivali na trg in odjemalce (npr. na področju upravljanja sistemov, izračuna zmogljivosti za povezovalne daljnovode, zanesljive oskrbe z energijo in pripravljenosti na tveganja).

Prilagoditev regulativnega nadzora regionalnim trgov

Zdi se primerno, da se tudi regulativni nadzor prilagodi novim razmeram na trgu. Vse glavne regulativne odločitve trenutno sprejemajo nacionalni regulatorji, celo takrat, ko je potrebna skupna regionalna rešitev. Medtem ko je bil ACER uspešen v vlogi foruma za usklajevanje nacionalnih regulatorjev z različnimi interesi, je njegova glavna vloga trenutno omejena na usklajevanje, svetovanje in spremljanje. Medtem ko tržni akterji vedno pogosteje čezmejno sodelujejo in se o nekaterih zadevah glede delovanja omrežja in trgovanja z električno

¹⁰ V tem kontekstu glej tudi predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije, ki vključuje tveganja za zanesljivost oskrbe, povezana z upravljanjem kriznih razmer pri oskrbi z električno energijo.

energijo odločajo s kvalificirano večino na regionalni ravni ali celo ravni Unije¹¹, na regulativni ravni ni enakovrednega regionalnega postopka odločanja. Regionalni nadzor zato ostaja razdrobljen, kar lahko vodi v različne odločitve in nepotrebne zamude. Okrepitev pristojnosti ACER pri čezmejnih vprašanjih, za katera je potrebna usklajena regionalna odločitev, bi prispevala k hitrejšemu in učinkovitejšemu odločanju glede čezmejnih vprašanj. Nacionalni regulatorji, ki v okviru ACER sprejemajo odločitve glede teh vprašanj z večinskim glasovanjem, bi ostali v celoti vključeni v postopek.

Poleg tega se zdi primerno, da se bolje opredeli vloga Evropske mreže operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: ENTSO-E), tako da se okrepi njena usklajevalna vloga, njen postopek odločanja pa postane bolj pregleden.

Pojasnila besedila

Prenovitev uredbe o električni energiji, uredbe o ACER in direktive o električni energiji je priložnost za nekaj redakcijskih pojasnil o nekaterih obstoječih pravilih in za preureditev nekaterih od njih tako, da zelo tehnična pravila treh aktov postanejo razumljivejša, ne da bi pri tem posegali v vsebino določb.

• Skladnost z drugimi predpisi in predlogi s področja zadevne politike

Pobuda za novo zasnovo trga je tesno povezana z drugimi energetske in podnebni zakonodajni predlogi, ki so bili predloženi vzporedno. Ti vključujejo predvsem pobude za izboljšanje energijske učinkovitosti Evrope, sveženj o energiji iz obnovljivih virov in splošno pobudo o mehanizmi upravljanja in poročanja za energetsko unijo. Cilj vseh navedenih pobud je izvajanje ukrepov, potrebnih za izpolnitev cilja konkurenčne, zanesljive in trajnostne energetske unije. Različne pobude, ki vsebujejo več zakonodajnih in nezakonodajnih vzvodov, so združene v svežnju, da bi zagotovili čim večjo usklajenost med različnimi, a tesno povezanimi predlogi politike.

Čeprav je osrednji del tega predloga posodobitev tržnih pravil, da bi bil prehod na čisto energijo ekonomsko ugoden, pa so te določbe usklajene s širšim podnebnim in energetskim okvirom EU. Te povezave so podrobneje pojasnjene v oceni učinka Komisije¹².

Predlog je tesno povezan s predlogom revidiranja direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki zagotavlja okvir za izpolnitev cilja za leto 2030 glede deleža energije iz obnovljivih virov, tudi načela glede programov podpore za obnovljive vire energije, s katerimi bi ti postali bolj tržno usmerjeni, stroškovno učinkoviti in bolj regionalizirani pri področju uporabe, kadar se države članice odločijo, da bodo obdržale programe podpore. Cilj navedenih ukrepov je vključevanje energije iz obnovljivih virov na trg. Tako so na primer določbe o dispečiranju in tržnih ovirah za lastno porabo ter druga pravila za dostop na trg, ki so bili prej del direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, zdaj vključeni v uredbo in direktivo o električni energiji.

Predlog uredbe o upravljanju energetske unije bo prispeval k usklajenosti politik z racionalizacijo obveznosti držav članic glede načrtovanja in poročanja, da bi tako bolj podprl približevanje energetskim in podnebnim ciljem, ki si jih je zastavila Unija. Kot nov instrument za načrtovanje, poročanje in spremljanje bo zagotavljal merilo za napredek, ki ga

¹¹ Glej člen 9 Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24–72).

¹² [Urad za publikacije: vstavite povezavo na oceno učinka.]

je država članica dosegla pri izvajanju vseevropskih tržnih zahtev, uvedenih s predloženimi akti.

Predlog uredbe o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije dopolnjuje ta predlog in se osredotoča zlasti na državne ukrepe za upravljanje kriznih razmer pri oskrbi z električno energijo in preprečevanje kratkoročnih tveganj za elektroenergetski sistem.

Ta predlog je dobro usklajen s konkurenčno politiko Komisije na področju energetike. Vključuje predvsem rezultate sektorske preiskave mehanizmov zmogljivosti, ki jo je izvedla Komisija, in tako zagotavlja popolno skladnost s politiko Komisije glede izvrševanja pravil o državni pomoči na področju energetike.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Namen predloga je izvesti ključne cilje energetske unije, kakor je opredeljeno v okvirni strategiji za trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost. Kot je bilo že navedeno, so podrobnosti svežnja tudi v skladu z nedavnimi prizadevanji Unije na globalni ravni, da se dosežejo ambiciozni podnebni cilji, določeni v sporazumu, doseženem v Parizu na 21. konferenci pogodbenic Združenih narodov (COP21). Ta predlog vzajemno krepi in dopolnjuje predlog za revizijo sistema EU za trgovanje z emisijami, ki je bil predložen julija 2015.

Kolikor je cilj revizije zasnove trga električne energije oblikovanje energetskega trga Evrope, ki bo bolj konkurenčen in dostopen za nove energetske tehnologije, predlog tudi prispeva k izpolnjevanju ciljev Unije ustvarjanja novih delovnih mest in spodbujanja rasti. Z omogočanjem tržnih priložnosti za nove tehnologije bo predlog spodbudil uvajanje številnih storitev in proizvodov, s katerimi bodo evropska podjetja pridobila prednost prvega na trgu, ko se bodo prehodili na čisto energijo pridružile tudi druge države po svetu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za predlagane ukrepe je člen 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki je utrdil in pojasnil pristojnosti EU na energetske področju. V skladu s členom 194 PDEU so glavni cilji energetske politike EU: zagotoviti delovanje trga energije, zagotoviti zanesljivost oskrbe z energijo v Uniji, spodbujati energijsko učinkovitost in varčevanje z energijo ter razvijanje novih in obnovljivih virov energije ter spodbujati medsebojno povezovanje energetskih omrežij.

Ta pobuda nadgrajuje tudi celovit sklop zakonodajnih aktov, ki so bili sprejeti in posodobljeni v zadnjih dveh desetletjih. Da bi EU vzpostavila notranji trg energije, je med letoma 1996 in 2009 sprejela tri zaporedne zakonodajne svežnje, katerih glavni namen je povezovanje trgov in liberalizacija nacionalnih trgov električne energije in plina. Te določbe zajemajo širok nabor vidikov od dostopa na trg do na primer preglednosti, pravic odjemalcev in neodvisnosti regulativnih organov.

Ob upoštevanju obstoječe zakonodaje in splošne usmeritve v vse tesnejše povezovanje trga energije bi morala ta pobuda zato veljati za del stalnih prizadevanj za zagotovitev povezovanja in učinkovitega delovanja trgov energije v Evropi.

Nadaljnji razlog za ukrepanje so nedavni pozivi Evropskega sveta¹³ in Evropskega parlamenta za sprejetje ukrepov na ravni Unije, da bi se vzpostavil evropski trg energije.

- **Subsidiarnost**

Predlagane spremembe določb uredbe o trgih električne energije, direktive o skupnih pravilih za notranji trg električne energije in uredbe o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev so potrebne za doseg povezane trga električne energije v EU in jih na nacionalni ravni ni mogoče doseči enako učinkovito. Kot je podrobno določeno v vrednotenju prenovitve zakonodajnih aktov¹⁴, je razvidno, da so ločeni nacionalni pristopi privedli do zamud pri vzpostavljanju notranjega trga energije, kar je povzročilo neoptimalne in nezdružljive regulativne ukrepe, nepotrebno podvajanje intervencijskih ukrepov in zamude pri odpravljanju tržnih neučinkovitosti. Vzpostavitev notranjega trga energije, ki zagotavlja konkurenčno in trajnostno energijo za vse državljane, ni mogoče doseči na podlagi razdrobljenih nacionalnih predpisov, kadar se ti nanašajo na trgovanje z energijo, upravljanje skupnega omrežja in določeno stopnjo standardizacije produktov.

Za vse večjo medsebojno povezanost trgov električne energije v EU je potrebno tesnejše sodelovanje med nacionalnimi akterji. Nacionalni intervencijski ukrepi v sektorju električne energije imajo neposredni vpliv na sosednje države članice zaradi energetske soodvisnosti in interkonekcije. Stabilnost omrežja in njegovo učinkovito delovanje je vse težje zagotavljati zgolj na nacionalni ravni, saj vse večje čezmejno trgovanje, bolj razpršena proizvodnja energije in pogostejša udeležba odjemalcev povečujejo možnosti za učinke prelivanja. Nobena država članica ne more učinkovito ukrepati sama in posledice enostranskega ukrepanja so sčasoma postale še izrazitejše. To splošno načelo velja za celoten sklop ukrepov, ki jih uvaja ta predlog, ne glede na to, ali se nanašajo na trgovanje z energijo, delovanje omrežja ali učinkovito udeležbo odjemalcev.

Ker imajo skupna regionalna vprašanja, za katera je potrebna usklajena odločitev, pogosto pomembne gospodarske posledice za posamezne države članice, izkušnje kažejo, da s prostovoljnim sodelovanjem, ki je koristno na številnih področjih sodelovanja med državami članicami, pogosto ni bilo mogoče rešiti tehnično zapletenih sporov med državami članicami z znatnimi distribucijskimi učinki¹⁵. Obstoječe prostovoljne pobude, npr. petstranski energetski forum, imajo poleg tega omejen geografski obseg, saj pokrivajo le del trga električne energije v EU in ne združujejo nujno vseh držav, ki so fizično najtesneje povezane.

Za ponazoritev ob konkretnem primeru: neusklajene nacionalne politike o načelih za tarife za distribucijo lahko izkrivljajo notranji trg tako, da ima razpršena proizvodnja ali storitve shranjevanja energije zelo različne spodbude za udeležbo na trgu. Z uvajanjem novih tehnologij in energetskih storitev, s katerimi se vse pogostejše trguje prek meja, ima ukrepanje na ravni EU pomembno vlogo pri zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev in učinkovitejših rezultatov na trgih za vse udeležene strani.

Usklajevalna vloga ACER je bila prilagojena novim razmeram na trgih energije, npr. večji potrebi po usklajevanju v času večjega pretoka energije čez meje in vse večje proizvodnje energije iz nestanovitnih obnovljivih virov. Neodvisni nacionalni regulativni organi imajo

¹³ Evropski svet je februarja 2011 določil cilj dokončne vzpostavitve notranjega trga energije do leta 2014 in razvoja interkonekcije za končanje izoliranosti omrežja nekaterih držav članic do leta 2015. Poleg tega je junija 2016 Komisijo pozval k oblikovanju strategije za enotni trg na področju energetike, pri čemer naj bi Komisija predlagala akcijske načrte in jih izvedla do leta 2018.

¹⁴ [Urad za publikacije: dodajte povezavo na oceno učinka – del z vrednotenjem].

¹⁵ Glej npr. razpravo o upravljanju prezasedenosti v srednji Evropi, pri katerem so različni nacionalni interesi privedli do znatnih zamud pri doseganju večje povezanosti trga.

pomembno vlogo pri zagotavljanju regulativnega nadzora v nacionalnem energetskega sektorju. Za sistem med državami članicami, ki postaja vse bolj soodvisen, tako pri tržnih transakcijah kot pri upravljanju, pa je potreben regulativni nadzor, ki presega nacionalne meje. ACER je organ, ki je bil ustanovljen, da bi zagotavljal regulativni nadzor v primerih, ki zajemajo več kot dve državi članici. Glavna vloga ACER kot organa, ki usklajuje ukrepe nacionalnih regulatorjev, je bila ohranjena; dodeljene pa so mu bile omejene dodatne pristojnosti na področjih, kjer bi razdrobljeno odločanje na ravni države članice glede vprašanj čezmejnega pomena povzročilo težave ali neskladnosti na notranjem trgu. Zaradi ustanovitve regionalnih operativnih centrov v [prenovitvi uredbe o električni energiji, kakor je predlagano v COM(2016) 861/2] je potrebno nadnacionalno spremljanje, ki ga mora izvajati ACER, saj centri pokrivajo več držav članic. Podobno je zaradi uvedbe vseevropske usklajene ocene zadostnosti v [prenovitvi uredbe o električni energiji, kakor je predlagano v COM(2016) 861/2] potrebna regulativna odobritev njene metodologije in izračunov, ki se lahko pripiše le ACER, saj naj bi se ocena zadostnosti izvajala v vseh državah članicah.

Medtem ko bo zaradi dodelitve novih nalog ACER treba okrepiti njegovo osebje, bo usklajevalna vloga ACER pripomogla k manjši obremenitvi nacionalnih organov, kar bo osvobodilo upravne vire na nacionalni ravni. S predlaganim pristopom bomo racionalizirali regulativne postopke (npr. z uvedbo neposredne odobritve v ACER namesto 28 ločenih odobritev). Usklajen razvoj metodologij (npr. za oceno zadostnosti) bo zmanjšal delovno obremenitev za nacionalne organe in preprečil dodatno delo, ki bi ga povzročili morebitni problemi zaradi neusklajenega nacionalnega regulativnega ukrepanja.

• **Sorazmernost**

Namen odločitev politike, ki jih vsebujejo uredba o električni energiji, direktiva o električni energiji in uredba o ACER, je prilagoditev zasnove trga električne energije vse večjemu deležu razpršene proizvodnje in tehnološkemu razvoju.

Predlagane reforme so strogo usmerjene v to, kar je nujno potrebno, da bi pri vzpostavljanju notranjega trga dosegli potreben napredek, obenem pa državam članicam, nacionalnim regulatorjem in nacionalnim akterjem prepuščajo kar največ pristojnosti in odgovornosti.

Možnosti, ki pomenijo mnogo obsežnejšo harmonizacijo, npr. s predlaganjem enega samega neodvisnega evropskega energetskega regulatorja, enega samega operaterja povezanega evropskega prenosnega sistema ali enostavnejše prepovedi državnih intervencij brez izjeme, so bile v oceni učinka dosledno zavrnjene. Namesto tega želijo predlogi ponuditi uravnotežene rešitve, ki nacionalno področje uporabe regulativnih ukrepov omejujejo le, kadar usklajeno ukrepanje odjemalcem očitno prinaša več koristi.

Cilja sprejetih možnosti politike sta ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev med vsemi proizvodnimi tehnologijami in odprava izkrivljanj trga, tako da lahko obnovljivi viri energije enakopravno konkurirajo na trgu energije. Poleg tega bi vsi udeleženci na trgu nosili finančno odgovornost za ohranjanje uravnoteženega omrežja. Ovire za storitve, ki zagotavljajo prilagodljivost omrežja, kot so storitve prilagajanja odjema, bodo odpravljene. Poleg tega naj bi se z ukrepi vzpostavil bolj likviden kratkoročni trg, na katerem bi nihanja cen pravilno odražala pomanjkanje energije in zagotavljala ustrezne spodbude za prilagodljivo omrežje.

Države članice bodo na ravni maloprodajnega trga spodbujane, naj postopno opustijo splošno regulacijo cen, pri čemer naj začnejo s cenami, ki so nižje od stroškov. Ranljive odjemalce je mogoče zaščititi s prehodno regulacijo cen. Da bi še povečali konkurenco, bo uporaba plačila odstopnine omejena, da bi tako spodbujali zamenjavo dobavitelja. Poleg tega bodo vodilna načela zagotovila, da bodo računi za energijo jasni in razumljivi ter da bo odobren

nediskriminatoren dostop do podatkov odjemalcev, pri čemer pa bodo ohranjene splošne določbe o varstvu zasebnosti.

V skladu z razvojem čezmejnega trgovanja z električno energijo in postopnim povezovanjem trga bo medinstitucionalni okvir prilagojen glede na potrebo po dodatnem regulativnem sodelovanju in novih nalogah. ACER bodo dodeljene dodatne naloge, zlasti pri regionalnem delovanju energetskega sistema, pri čemer bo ohranjena osrednja vloga nacionalnih regulatorjev pri urejanju področja energetike.

Pri vseh možnostih je bilo v oceni učinka, priloženi predlogu, temeljito preverjeno, ali izpolnjujejo zahteve glede sorazmernosti. Opozoriti je treba, da predlagane politike pomenijo kompromis med pobudami „od spodaj navzgor“ in usmerjanjem trga „od zgoraj navzdol“. V skladu s sorazmernostjo navedeni ukrepi nikakor ne nadomeščajo vloge nacionalnih vlad, nacionalnih regulativnih organov in operaterjev prenosnih sistemov pri izvajanju številnih ključnih funkcij. Nasprotno, nacionalne regulatorje spodbujajo, da tako formalno kot tudi neformalno učinkoviteje sodelujejo na regionalni ravni, da bi rešili vprašanja, ki se porajajo pri upravljanju elektroenergetskega sistema, na ravni, ki je sorazmerna z obsegom problema.

Namen ukrepov ni podpreti pristop popolne harmonizacije, temveč ustvariti enake konkurenčne pogoje za vse udeležence na trgu, zlasti kadar tržne priložnosti segajo prek državnih meja. Določena standardizacija pravil in proizvodov je navsezadnje bistvena za učinkovito trgovanje z električno energijo prek meja, saj bi odločitve glede delovanja omrežja vodile v neoptimalne tržne rezultate, če bi bile posamezne države članice in regulatorji prepuščeni ločenemu ukrepanju. Iz neposrednih izkušenj pri oblikovanju in sprejemanju skupnih omrežnih pravil in pravil trgovanja (t. i. omrežnih kodeksov in smernic) od sprejetja tretjega energetskega svežnja leta 2009 je razvidna očitna dodana vrednost tega, da se regulatorji in nacionalni organi dogovorijo o skupnih pravilih in metodologijah, tako na splošno kot tudi glede tehničnih načel.

Razkorak v konkurenčnosti med maloprodajnimi in veleprodajnimi trgi se povečuje, pri čemer maloprodajni trgi še vedno zaostajajo pri ponudbi storitev in oprijemljivih prednostih za odjemalce. S spremljanjem energijske revščine, preglednosti in jasnosti informacij za odjemalce ter dostopa do podatkov predlagani ukrepi ne bodo neupravičeno omejili nacionalnih pristojnosti.

- **Izbira pravnega instrumenta**

Predlog bo spremenil ključne pravne akte, ki so bili del tretjega energetskega svežnja. Ti vključujejo uredbo o električni energiji (št. 714/2009), direktivo o električni energiji (št. 2009/72/EC) in uredbo o ustanovitvi ACER (št. 713/2009). Z izbiro prenovitve navedenih pravnih aktov se bo izboljšala pravna jasnost. Akt o spremembi bi bil lahko nezadosten za obravnavo številnih novih določb. Zaradi izbire instrumenta je zato treba kot del naravnega razvoja obstoječe zakonodaje revidirati pravila, ki so bila že sprejeta in izvedena.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Službe Komisije so ovrednotile izvajanje sedanjega zakonodajnega okvira (tretjega energetskega svežnja) glede na pet meril: ustreznost, uspešnost, učinkovitost, skladnost in dodano vrednost za EU. Ob oceni učinka je bilo izvedeno samostojno vrednotenje, njegovi rezultati pa so bili vključeni v opredelitev problema v oceni učinka.

Pri vrednotenju je bilo ugotovljeno, da je bil cilj tretjega energetskega svežnja, in sicer povečati konkurenco in odstraniti ovire za čezmejno konkurenco na trgih električne energije, dosežen. Dejavno izvrševanje zakonodaje je obrodilo pozitivne rezultate za trge električne energije in odjemalce. Trgi so na splošno manj koncentrirani in bolj povezani kot v letu 2009. Glede maloprodajnih trgov je sklop novih pravic odjemalcev, ki jih je uvedel tretji energetski sveženj, očitno izboljšal njihov položaj na trgih energije.

Uspeh pravil tretjega energetskega svežnja pri oblikovanju notranjega trga električne energije je še vedno omejen na številnih področjih, tako na veleprodajni kot tudi maloprodajni ravni. Na splošno je vrednotenje pokazalo, da je z izboljšanjem okvira za zasnovo trga še vedno mogoče doseči precejšnje koristi, kar je razvidno iz neizpolnjenih koristi za splošno blaginjo in prednosti za odjemalce. Na ravni veleprodajnih trgov še vedno obstajajo ovire za čezmejno trgovanje in povezovalne zmogljivosti so redko v celoti izkoriščene. Te med drugim izhajajo iz nezadostnega sodelovanja med nacionalnimi upravljavci omrežij in regulatorji glede skupne uporabe povezovalnih daljnovodov. Nacionalni vidik udeleženih strani v številnih primerih še vedno preprečuje učinkovite čezmejne rešitve in omejuje čezmejni pretok energije, ki bi prinašal koristi. Stanje pa ni enako pri vseh trgih in časovnih okvirih, saj imajo trgi za dan vnaprej, trgi znotraj dneva in izravnalni trgi različne stopnje integracije.

Pri maloprodajnih trgih bi bilo mogoče znatno izboljšati konkurenčnost. Cene električne energije se še vedno znatno razlikujejo med državami članicami iz netržnih razlogov in cene za gospodinjstva se stalno zvišujejo zaradi znatnega povečanja neizpodbitnih stroškov v zadnjih letih (gre za omrežnine, davke in pristojbine). Na področju varstva odjemalcev sta vse večja energijska revščina in nejasnost glede najprimernejših načinov za reševanje ranljivosti odjemalcev in energijske revščine ovirali nadaljnjo poglobitev notranjega trga energije. Pristojbine za zamenjavo dobavitelja, npr. plačilo odstopnine, še vedno pomenijo znatno finančno oviro za udeležbo odjemalcev. Poleg tega visoko število pritožb glede obračunavanja¹⁶ kaže na to, da je še vedno mogoče izboljšati primerljivost in jasnost informacij o obračunavanju.

Poleg pomanjkljivosti pri izpolnjevanju izvirnih ciljev, zastavljenih v tretjem energetskega svežnju, se je pojavil nov niz izzivov, ki niso bili predvideni v času priprave tretjega energetskega svežnja. Ti izzivi vključujejo, kot je bilo že navedeno, znatno povečanje deleža obnovljivih virov pri proizvodnji električne energije, pogostejše državne intervencije na trgih električne energije zaradi zagotavljanja zanesljivosti oskrbe in spremembe na tehnološkem področju. Vsi ti izzivi so pripomogli k znatnim spremembam v načinu delovanja trgov, zlasti v zadnjih petih letih, zmanjšali so pozitivne učinke reform za odjemalce, poleg tega zaradi njih niso bile izkoriščene vse možnosti, ki jih prinaša posodobitev. To je povzročilo vrzel v obstoječi zakonodaji glede načina reševanja teh problemov.

V skladu z rezultati vrednotenja in povezane ocene učinka je namen tega predloga zapolniti vrzel in predložiti učinkovit okvir, ki bo odražal tehnološki razvoj v zadevnem sektorju ob prehodu energetskih sistemov EU na nove modele proizvodnje in porabe.

• **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Pri pripravi te pobude je Komisija izvedla več javnih posvetovanj. Na posvetovanjih so lahko sodelovali državljani EU in organi držav članic, udeleženci na trgu energije in njihova

¹⁶ Evropska komisija (2016), Druga študija maloprodajnega trga o delovanju maloprodajnih trgov električne energije za odjemalce v EU.

združenja kot tudi druge ustrezne zainteresirane strani, vključno z malimi in srednjimi podjetji ter odjemalci energije.

V nadaljevanju bodo poudarjena naslednja tri posvetovanja in njihovi rezultati:

1) Vprašanja, povezana z zadostnostjo virov, so bila vključena v javno posvetovanje¹⁷, ki je potekalo od 15. novembra 2012 do 7. februarja 2013, z naslovom *Posvetovanje o zadostnosti proizvodnje, mehanizmih zmogljivosti in notranjem trgu električne energije*. Njegov cilj je bil pridobiti mnenja zainteresiranih strani o zagotavljanju zadostnosti virov in zanesljivosti oskrbe z električno energijo na notranjem trgu.

Komisija je v okviru posvetovanja prejela 148 odzivov predstavnikov javnih organov, industrije (tako proizvajalcev kot tudi porabnikov energije) in akademskega kroga. Podroben diagram odzivov je na voljo na spletu¹⁸, prav tako vsi prispevki in povzetek rezultatov posvetovanja¹⁹.

2) Javno posvetovanje o maloprodajnih trgih električne energije in končnih odjemalcih²⁰ je potekalo od 22. januarja 2014 do 17. aprila 2014. Komisija je prejela 237 odzivov na posvetovanje, od katerih je približno 20 % prispevkov prišlo od dobaviteljev energije, 14 % od operaterjev distribucijskih sistemov, 7 % od potrošniških organizacij in 4 % od nacionalnih regulativnih organov. Pri posvetovanju je sodelovalo tudi znatno število posameznih državljanov. Povzetek odzivov je na voljo na spletišču Komisije²¹.

3) Obsežno javno posvetovanje²² o novi zasnovi energetskega trga je potekalo od 15. julija 2015 do 9. oktobra 2015.

Komisija je v okviru posvetovanja prejela 320 odgovorov. Približno polovico prispevkov so predložili nacionalna ali evropska industrijska združenja. 26 % odzivov so prispevala podjetja, ki so dejavna v energetske sektorju (dobavitelji, posredniki in odjemalci) in 9 % odzivov omrežni operaterji. K posvetovanju je prispevalo tudi 17 vlad držav članic in več nacionalnih regulativnih organov. Pri posvetovanju je poleg tega sodelovalo znatno število posameznih državljanov in akademskih ustanov. Podroben opis mnenj zainteresiranih strani glede vsake od možnosti politike je na voljo v oceni učinka, ki je priložena tej zakonodajni pobudi.

¹⁷ Evropska komisija (2012), Posvetovalni dokument o zadostnosti proizvodnje, mehanizmih zmogljivosti in notranjem trgu električne energije, https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20130207_generation_adequacy_consultation_document.pdf

¹⁸ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

¹⁹ Evropska komisija (2012), Posvetovanje o zadostnosti proizvodnje, mehanizmih zmogljivosti in notranjem trgu električne energije, <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-generation-adequacy-capacity-mechanisms-and-internal-market-electricity>

²⁰ Evropska komisija (2014), Posvetovanje o maloprodajnem trgu energije, <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-retail-energy-market>

²¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

²² Evropska komisija (2015), Posvetovanje o novi zasnovi energetskega trga (COM(2015) 340 final), <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-new-energy-market-design>.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Priprava predlagane uredbe in ocene učinka temelji na obsežnem gradivu, ki je navedeno v opombah pod črto v oceni učinka. Gradivo vključuje skoraj 30 študij in orodij za pripravo modelov, katerih večino so izvedli neodvisni zunanji subjekti, njihov namen pa je bil oceniti posamezne možnosti, predstavljene v tem predlogu. Te so v celoti navedene v Prilogi V k oceni učinka. Študije zajemajo vrsto metodologij s poudarkom na količinskih ocenah analiz gospodarskih in socialnih stroškov in koristi.

Poleg tega Komisija vodi sektorsko preiskavo nacionalnih mehanizmov zmogljivosti, katere vmesni izsledki so bili nemudoma upoštevani v pripravljalni fazi tega predloga²³. Rezultati študij so dopolnili obširne, že navedene povratne informacije deležnikov in so Komisiji na splošno zagotovili obsežno dokazno podlago, na kateri je lahko osnovala predloge.

- **Ocena učinka**

Z oceno učinka so bili podprti vsi predlagani ukrepi. Odbor za regulativni nadzor je 7. novembra 2016 podal pozitivno mnenje. Način, kako so bila stališča Odbora za regulativni nadzor upoštevana, je opisan v Prilogi I k oceni učinka.

V oceni učinka so bile preučene številne možnosti politike za vsak opredeljen sklop problemov. Sklopi problemov in alternativne možnosti za posredovanje so navedene v nadaljevanju.

Prilagoditev zasnove trga povečanju deleža obnovljivih virov energije in tehnološkemu razvoju

V oceni učinka je bilo potrjeno, da je treba okrepiti sedanja tržna pravila, da bi ustvarili enake konkurenčne pogoje za vse proizvodne tehnologije in vire energije z odpravo obstoječih izkrivljanj trga. V njej so obravnavana pravila, ki pomenijo diskriminacijo med viri in omejujejo ali dajejo prednost dostopu nekaterih tehnologij do elektroenergetskega omrežja. Poleg tega bi vsi udeleženci na trgu nosili finančno odgovornost za povzročena neravnovesja na omrežju in vsi viri bi bili plačani na trgu pod enakimi pogoji. Ovire za prilagajanje odjema bi bile odpravljene. Z izbrano možnostjo bi poleg tega okrepili kratkoročne trge, saj bi jih približali realnemu času, da bi tako zagotovili čim večje možnosti za izpolnjevanje potreb po prilagodljivosti, prispevali pa bi tudi k bolj učinkovitim izravnalnim trgov. Izbrana možnost vključuje ukrepe, ki bi pripomogli k vključitvi vseh prilagodljivih razpršenih virov proizvodnje, odjema in shranjevanja na trg prek ustreznih pobud in tržnega okvira, ki jim je bolje prilagojen, ter ukrepov za boljše spodbujanje operaterjev distribucijskih sistemov.

Neregulativni pristop je bil zavržen, saj bi pomenil le malo možnosti za izboljšanje trga in zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za različne vire. Obstoječi regulativni okvir EU na zadevnih področjih je omejen ali pa ga sploh ni za druga področja. Poleg tega je za prostovoljno sodelovanje veljalo, da trgu ne zagotavlja ustrezne ravni harmonizacije ali gotovosti. Prav tako je bila zavržena možnost popolne harmonizacije tržnih pravil, saj bi spremembe lahko kršile načelo sorazmernosti in bi bile na splošno nepotrebne glede na sedanje stanje evropskih trgov energije.

Obravnavanje prihodnjih naložb v proizvodnjo energije in neusklajenih mehanizmov zmogljivosti

Ocenjene so bile različne možnosti politike, ki presegajo izhodiščni scenarij, pri čemer so bile pri vsaki možnosti predlagane različne stopnje prilagoditve in uskladitve med državami

²³

Vmesno poročilo o sektorski preiskavi mehanizmov zmogljivosti, C(2016) 2107 final.

članicami na ravni EU kot tudi različna stopnja odvisnosti udeležencev od plačil na trgu energije.

Pri možnosti t. i. trga samo za energijo bi se evropski trgi zadovoljivo izboljšali in povezali ter zagotavljali potrebne cenovne signale za spodbujanje naložb v nove vire na pravih mestih. Pri tem scenariju mehanizmi zmogljivosti ne bi bili več potrebni.

Izbrana možnost temelji na scenariju trga samo za energijo, vendar ne izključuje možnosti, da države članice uporabljajo mehanizme zmogljivosti, če ti temeljijo na skupni metodologiji za oceno zadostnosti virov, ki jo popolnoma pregledno opravita ENTSO-E in ACER, ter so v skladu s skupnimi značilnosti zasnove za večjo združljivost nacionalnih mehanizmov zmogljivosti in bolj harmonizirano čezmejno sodelovanje. Ta možnost temelji na smernicah Evropske komisije o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 ter sektorski preiskavi mehanizmov zmogljivosti.

Neregulativni pristop je bil zavržen, ker obstoječe določbe v zakonodaji EU niso dovolj jasne in trdne za obvladovanje izzivov, s katerimi se spopada evropski elektroenergetski sistem. Poleg tega je verjetno, da prostovoljno sodelovanje ne bi zagotavljalo ustreznih ravni usklajenosti v vseh državah članicah ali gotovosti za udeležence na trgu. Na tem področju je potrebna zakonodaja, ki bi dosledno obravnavala pereča vprašanja. Možnost, pri kateri bi morale na podlagi regionalnih ali vseevropskih ocen zadostnosti proizvodnje energije celotne regije ali vse države članice EU obvezno uvesti mehanizme, je bila zavržena kot nesorazmerna.

Nezadostna uspešnost maloprodajnih trgov: počasno uvajanje in nizke ravni storitev

V odobreni možnosti je navedeno, da države članice do roka, določenega v zakonodaji EU, postopno opustijo splošno regulacijo cen, pri čemer začnejo s cenami, ki so nižje od stroškov. Ta možnost omogoča prehodno regulacijo cen za ranljive odjemalce. Da bi povečali udeležbo odjemalcev, je uporaba plačila odstopnine omejena. Zaupanje odjemalcev v spletišča za primerjavo je treba spodbujati tako, da nacionalni organi izvajajo sistem potrjevanja. Poleg tega bodo vodilna načela z zahtevami glede minimalne vsebine zagotovila jasne in razumljive račune za energijo. Poleg tega morajo države članice spremljati število gospodinjstev z energijsko revščino. Da bi novim udeležencem na trgu in podjetjem za energetske storitve omogočili razvoj novih storitev, je zagotovljen nediskriminatoren dostop do podatkov odjemalcev.

Druge možnosti, ki so bile obravnavane, a zavržene, so vključevale popolno usklajitev zakonodaje o varstvu odjemalcev in obsežne zaščitne ukrepe na tem področju; izjeme za regulacijo cen, opredeljene na ravni EU na podlagi praga porabe ali cenovnega praga; standardni model obdelave podatkov, ki ga je treba uveljaviti, in odgovornost, ki se dodeli nevtralnemu tržnemu akterju, kot je operater prenosnega sistema; vse pristojbine za zamenjavo dobavitelja, tudi plačilo odstopnine, bi bili prepovedani in vsebina računov za energijo bi bila delno usklajena; uvedeni bi bili okvir EU za spremljanje energijske revščine na podlagi raziskave energijske učinkovitosti stavb, ki jo izvedejo države članice, in preventivni ukrepi za preprečevanje odklopa. Vse navedene možnosti so bile zavržene na podlagi načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Skoraj vsi deležniki, s katerimi se je posvetovala Komisija, so menili, da ohranitev sedanjega stanja ni vzdržna.

Izboljšanje institucionalnega okvira in vloge Agencije

Institucionalni okvir tretjega svežnja je namenjen spodbujanju sodelovanja med nacionalnimi regulativnimi organi in med operaterji prenosnih sistemov. ACER in ENTSO sta od svoje ustanovitve imela ključno vlogo pri doseganju napredka pri vzpostavitvi delujočega notranjega trga energije. Zaradi nedavnega razvoja na evropskih trgih energije, ki je

upoštevan v oceni učinka in poznejših predlogih pobude za novo zasnovo trga, je treba prilagoditi institucionalni okvir. Poleg tega so se z izvajanjem tretjega svežnja pokazala tudi področja, na katerih bi bilo mogoče uvesti izboljšave glede okvira, ki velja za ACER in ENTSO. Glede možnosti, ki so bile preučene za prenovo institucionalnega okvira, je bil običajni scenarij zavržen, saj bi povzročil regulativne vrzeli in vrzeli pri tržnem nadzoru, in sicer v skladu z razvojem tržnih določb, uvedenih na drugih mestih v tem predlogu, in stalnim napredkom na ravni sekundarne zakonodaje EU.

Preučen je bil neregulativni pristop „doslednejšega izvrševanja zakonodaje“ in prostovoljnega sodelovanja brez novih, dodatnih ukrepov za prilagoditev institucionalnega okvira. Izboljšano izvrševanje obstoječe zakonodaje vključuje nadaljnje izvajanje tretjega svežnja, popolno izvajanje omrežnih kodeksov in smernic, kot je opisano v običajnem scenariju, ter doslednejše izvrševanje zakonodaje. Vendar samo doslednejše izvrševanje ne bi zagotovilo izboljšav obstoječega institucionalnega okvira.

Zakonodajna možnost preoblikovanja ACER v organ z vlogo vseevropskega regulatorja je bila preučena, a nato zavržena. Da bi ACER lahko opravljal to vlogo, bi bilo treba znatno okrepiti njegov proračun in osebje, saj bi bilo v ta namen treba v tem organu združiti več strokovnjakov. Poleg tega se zdi primerno, da se pri postopku odločanja v ACER ohrani vključenost nacionalnih regulatorjev in da se odločitve z večino nacionalnih regulatorjev sistematično ne nadomesti z odločitvami direktorja.

Zato so bile preučene zakonodajne možnosti za izboljšanje ACER na podlagi obstoječega okvira. Možnost, odobrena v oceni učinka, omogoča prilagoditev institucionalnega okvira EU novim razmeram elektroenergetskega sistema. Poleg tega obravnava posledično potrebo po dodatnem regionalnem sodelovanju ter obstoječe in predvidene regulativne vrzeli na trgu energije, s čimer zagotavlja prilagodljivost z združevanjem pristopov od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol.

Da bi odpravili obstoječe regulativne vrzeli glede regulativnih nalog nacionalnih regulativnih organov na regionalni ravni, bi bil v pobudah politike na podlagi te možnosti določen prilagodljiv regionalni regulativni okvir za okrepitev regionalnega sodelovanja in odločanja nacionalnih regulativnih organov. S to možnostjo bi bil uveden sistem usklajenih regionalnih odločitev in nadzora nacionalnih regulativnih organov regije (npr. regionalnih operativnih centrov in drugih organov, ustanovljenih na podlagi predlaganih pobud za novo zasnovo trga) nad nekaterimi temami, ACER pa bi dobil vlogo varovanja interesov EU.

Temeljne pravice

Ta predlog lahko vpliva na več temeljnih pravic, določenih v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti na: spoštovanje zasebnega in družinskega življenja (člen 7), pravico do varstva osebnih podatkov (člen 8), prepoved diskriminacije (člen 21), pravico do socialne pomoči (člen 34), dostop do storitev splošnega gospodarskega pomena (člen 36), vključevanje visoke ravni varstva okolja (člen 37) in pravico do učinkovitega pravnega sredstva (člen 47).

Zato je uvedenih več določb o varstvu odjemalcev, energijski revščini, varstvu ranljivih odjemalcev, dostopu do storitev splošnega gospodarskega pomena, varstvu podatkov in zasebnosti.

Povzetek o oceni učinka je skupaj s pozitivnim mnenjem Odbora za regulativni nadzor na voljo na spletišču Komisije²⁴.

²⁴ [Urad za publikacije: vstavite povezavo na oceno učinka.]

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Na podlagi predloga se lahko povečajo upravne zahteve, čeprav v omejenem obsegu. Z uvedbo enakih konkurenčnih pogojev, na podlagi katerih bi bile na trg v celoti vključene vse tehnologije, bi morale biti te tehnologije na primer skladne z zahtevami trga, kar bi povzročilo nekoliko upravno obremenitev.

Ukrepi, predvideni za izboljšanje likvidnosti in povezovanja trgov energije, lahko povzročijo tudi nekaj kratkoročnih učinkov na podjetja, saj bi se ta morala prilagoditi novim ureditvam za trgovanje z energijo. Te pa veljajo za minimalne v primerjavi z izhodiščnim scenarijem brez ukrepanja, saj bi gospodarske koristi prenove znatno presegale kratko- ali dolgoročno upravno reorganizacijo.

Poleg tega bodo morali nacionalni regulativni organi zaradi postopnega opuščanja reguliranih cen na ravni države članice okrepiti prizadevanja za spremljanje trgov ter tako zagotoviti učinkovito konkurenco in varstvo odjemalcev. Ti učinki se lahko izravnavajo z večjo udeležbo odjemalcev, ki bi sama po sebi spodbujala konkurenco na trgu.

Razpon dejavnosti, ki naj bi se izvajale na podlagi posodobljenega institucionalnega okvira, bo prinesel tudi nov sklop zahtev za sodelovanje nacionalnih regulatorjev in operatorjev prenosnih sistemov na upravni ravni. To vključuje udeležbo v ACER in postopkih odločanja, ki vodijo v dogovor o metodologijah in praksah za nemoteno trgovanje z energijo na meji.

Podroben opis upravnih in gospodarskih posledic za podjetja in javne organe pri posameznih možnostih politike je na voljo v poglavju 6 ocene učinka.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Proračunske posledice predloga v okviru tega svežnja se nanašajo na vire Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER) in so opisane v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložen predlogu Komisije za prenovitev uredbe o ustanovitvi ACER. Za nove naloge, ki naj bi jih izvajal ACER, zlasti glede ocene ustreznosti sistema in vzpostavitve regionalnih operativnih centrov, je potrebno v Agenciji do leta 2020 postopno zaposliti 18 dodatnih EPDČ in ji dodeliti ustrezna finančna sredstva.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo spremljala prenos in izvajanje določb s strani držav članic in drugih akterjev z ukrepi, ki jih bo sprejela, ter bo po potrebi sprejela izvršilne ukrepe. Komisija bo poleg tega pripravila smernice za pomoč pri izvajanju sprejetih ukrepov, kot je to že storila v okviru izvajanja tretjega energetskega svežnja.

Komisijo bo pri spremljanju in izvajanju podpiral ACER. Določbe te pobude zajemajo tudi letno poročanje Agencije in vzporedna vrednotenja, ki jih opravi Komisija, kot tudi poročanje usklajevalne skupine za električno energijo. Agencija bo pozvana, naj nadalje pregleda svoje kazalnike za spremljanje, da bi zagotovila, da so še vedno ustrezni za spremljanje napredka pri doseganju ciljev predlogov, tako da so ti lahko med drugim ustrezno upoštevani v letnem poročilu ACER o spremljanju trga.

Vzporedno s predlaganimi pobudami bo Komisija predložila pobudo o upravljanju energetske unije, ki bo racionalizirala zahteve glede načrtovanja, poročanja in spremljanja. Na podlagi pobude o upravljanju energetske unije bodo obstoječe zahteve glede spremljanja in poročanja Komisije in držav članic v tretjem energetske svežnju vključene v horizontalna poročila o

napredku in spremljanju. Več informacij o racionalizaciji zahtev glede spremljanja in poročanja je na voljo v oceni učinka upravljanja Evropske unije.

Obsežnejša obravnava mehanizmov spremljanja in primerjalnih kazalnikov je na voljo v poglavju 8 ocene učinka.

6. OBRAZLOŽITEV POSAMEZNIH DOLOČB PREDLOGOV

• Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za notranji trg električne energije (prenovitev)

Poglavje I predlagane direktive vsebuje nekaj pojasnil glede področja uporabe in vsebine direktive, pri čemer so poudarjeni odjemalci ter pomen notranjega trga in njegovih glavnih načel. Določene so tudi posodobitve glavnih opredelitev pojmov, ki se uporabljajo v direktivi.

V *poglavju II* predlagane direktive je določeno glavno načelo, da morajo države članice zagotoviti, da je trg električne energije v EU konkurenčen, usmerjen k odjemalcem, prilagodljiv in nediskriminatoren. Poudarjeno je, da nacionalni ukrepi ne bi smeli neupravičeno ovirati čezmejnega pretoka energije, udeležbe odjemalcev ali naložb. Poudarjeno je tudi načelo, da dobavne cene temeljijo na trgu, razen ustrezno utemeljenih izjem. Poleg tega so pojasnjena nekatera načela glede delovanja trgov električne energije v EU, npr. pravica do izbire dobavitelja. Nadalje so določena posodobljena pravila o možnih obveznostih javne službe, ki jih lahko države članice v določenih okoliščinah naložijo energetske podjetjem.

V poglavju III predlagane direktive so okrepljene že obstoječe pravice odjemalcev in uvedene nove pravice, katerih namen je postaviti odjemalce v jedro trgov energije in zagotoviti, da so bolj ozaveščeni in zaščiteni. Določena so pravila o jasnejših informacijah o obračunavanju in certificiranih orodjih za primerjavo. Poleg tega vsebuje določbe, ki zagotavljajo, da lahko odjemalci svobodno izbirajo in zamenjajo dobavitelje ali energetske združevalce, so upravičeni do pogodbe z dinamičnimi cenami ter lahko sodelujejo pri prilagajanju odjema, lastni proizvodnji in lastni porabi električne energije. Vsakemu odjemalcu daje pravico, da zaprosi za pametni števec, opremljen z minimalnim sklopom funkcij. Nadalje izboljšuje že obstoječa pravila o možnosti, da odjemalci izmenjujejo svoje podatke z dobavitelji in ponudniki storitev, tako da pojasnjuje vlogo akterjev, odgovornih za upravljanje podatkov, in določa skupno evropsko obliko zapisa podatkov, ki jo bo Komisija določila v izvedbenem aktu. Skuša tudi zagotoviti, da države članice obravnavajo problem energetske revščine. Od držav članic zahteva, da opredelijo okvire za neodvisne energetske združevalce in prilagajanje odjema po načelih, ki omogočajo polno udeležbo le-teh na trgu. Določa okvir za lokalne energetske skupnosti, da lahko sodelujejo pri lokalni proizvodnji, distribuciji, združevanju, shranjevanju ali dobavi energije ali storitvah energetske učinkovitosti. Nadalje vsebuje nekatera pojasnila že obstoječih določb o pametnih števcih, enotnih kontaktnih točkah, pravici do alternativnega reševanja sporov, pravici do univerzalne storitve in pravicah ranljivih odjemalcev.

Poglavje IV predlagane direktive vsebuje nekaj pojasnil nalog operaterjev distribucijskih sistemov, zlasti glede njihovih dejavnosti pri javnem naročanju omrežnih storitev za zagotavljanje prilagodljivosti, vključevanja električnih vozil in upravljanja podatkov. Pojasnjena je tudi vloga operaterjev distribucijskih sistemov glede shranjevalnih in polnilnih mest za električna vozila.

V poglavju V predlagane direktive so povzeta splošna pravila, ki veljajo za operaterje prenosnih sistemov. Ta večinoma temeljijo na obstoječem besedilu, podanih pa je nekaj pojasnil glede pomožnih storitev in novih regionalnih operativnih centrov.

Poglavje VI predlagane direktive, ki določa pravila o ločevanju, oblikovana v tretjem energetskega svežnju, ostaja nespremenjeno glede glavnih pravil materialnega prava o ločevanju, zlasti glede treh ureditev za operaterje prenosnih sistemov (ločevanje lastništva, neodvisni sistemski operater in neodvisni operater prenosnega sistema), in glede določb o imenovanju in potrditvi operaterjev prenosnih sistemov. Poglavje vsebuje le pojasnilo glede možnosti, da imajo operaterji prenosnih sistemov v lasti zmogljivosti za shranjevanje in opravljajo pomožne storitve.

Poglavje VII predlagane direktive vsebuje pravila o ustanavljanju, obsegu pooblastil in dolžnostih ter pravila o delovanju neodvisnih nacionalnih energetskih regulatorjev. Predlog zlasti poudarja obveznost regulatorjev, da sodelujejo s sosednjimi regulatorji in ACER pri vprašanjih čezmejnega pomena, in posodablja seznam nalog regulatorjev, med drugim glede nadzora nanovo ustanovljenih regionalnih operativnih centrov.

Poglavje VIII predlagane direktive spreminja nekaj splošnih določb, med drugim določbe o odstopanjih od direktive, izvajanju delegiranih pooblastil s strani Komisije in odboru, ustanovljenem na podlagi pravil o komitologiji v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011.

Nove priloge k predlagani direktivi določajo več zahtev glede orodij za primerjavo ter obračunavanja in informacij o obračunavanju in spreminjajo že obstoječe zahteve za pametne števec in njihovo uvedbo.

• Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o notranjem trgu električne energije (prenovitev)

V poglavju I predlagane uredbe so določeni področje uporabe, vsebina in opredelitve pojmov, ki se uporabljajo v njej. Poudarjen je pomen neizkrivljenih tržnih signalov, ki zagotavljajo večjo prilagodljivost, razogličanje in inovacije, poleg tega so posodobljene in dopolnjene glavne opredelitve pojmov, ki se uporabljajo v uredbi.

V poglavju II predlagane uredbe je uveden nov člen, v katerem so določena ključna načela, ki jih mora spoštovati nacionalna zakonodaja na področju energetike, da bi omogočala delujoči notranji trg električne energije. Poleg tega so določena glavna pravna načela pravil za trgovanje z električno energijo v različnih časovnih obdobjih trgovanja (izravnalni trg, trg znotraj dneva, trg za dan vnaprej in terminski trg), vključno z načeli za oblikovanje cen. Pojasnjeno je načelo odgovornosti za izravnavo in določen je okvir za s trgov bolj združljiva pravila za dispečiranje in omejitev proizvodnje in prilagajanja odjema, vključno s pogoji za izjeme.

V poglavju III predlagane uredbe je opisan postopek za usklajeno opredelitev trgovinskih območij v skladu s postopkom pregleda, uvedenim z Uredbo 2015/1222 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti²⁵. Da bi rešili pereče vprašanje precejšnjih nacionalnih omejitev čezmejnega pretoka električne energije, so pojasnjeni pogoji za takšne izjemne omejitve, zlasti s pravili, ki bodo zagotovila, da nacionalni akterji ne omejujejo uvoza in izvoza električne energije iz gospodarskih razlogov. Navedeno poglavje vsebuje spremembe že obstoječih načel za omrežnine v prenosnih in distribucijskih omrežjih ter določa postopek za spodbujanje postopnega zblíževanja metodologij za omrežnine v teh omrežjih. Določa tudi spremenjena pravila za uporabo dajatev za prezasedenost.

²⁵ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24–72).

V poglavju IV predlagane uredbe so določena nova splošna načela glede tega, kako lahko države članice usklajeno rešujejo problematiko zadostnosti virov. Določena so načela ter postopek za oblikovanje evropske ocene zadostnosti virov, s katero bi lahko bolje ugotovili potrebo po mehanizmih zmogljivosti, in po potrebi določitev standarda zanesljivosti s strani države članice. Pojasnjeno je, kako in pod katerimi pogoji je mogoče uvesti mehanizme zmogljivosti tako, da je to združljivo s trgov. Pojasnjena so tudi s trgov združljiva načela za mehanizme zmogljivosti, vključno s pravili za vključitev zmogljivosti, ki je v drugi državi članici, in uporabo povezovalnih daljnovodov. Določeno je, kako bodo regionalni operativni centri, nacionalni operaterji prenosnih omrežij, ENTSO za električno energijo in nacionalni regulatorji prek ACER sodelovali pri oblikovanju tehničnih parametrov za vključitev zmogljivosti, ki je v drugi državi članici, ter določena so operativna pravila za njihovo vključitev.

V poglavju V predlagane uredbe so določene naloge in dolžnosti ENTSO za električno energijo ter s tem povezane naloge spremljanja ACER, pri čemer je pojasnjeno tudi, da mora ACER delovati neodvisno in za evropsko dobro. Opredeljeno je poslanstvo regionalnih operativnih centrov ter določena so merila in postopek za opredelitev regij delovanja sistema, ki jih pokriva posamezni regionalni operativni center, kot tudi usklajevalne naloge, ki jih ti centri opravljajo. Določeni so tudi delovne in organizacijske ureditve, zahteve glede posvetovanja, zahteve in postopki za sprejetje odločitev in priporočil ter njihovo revizijo, sestava in odgovornosti vodstvenega odbora ter ureditev odgovornosti regionalnih operativnih centrov. Poleg tega poglavje vključuje pravila o priključitvi naprav za sproizvodnjo, ki so bila prej vključena v Direktivi 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti. Pravila o desetletnem načrtu za razvoj omrežja, nadomestilu med operaterji prenosnih sistemov, izmenjavi informacij in potrjevanju ostajajo večinoma nespremenjena.

V poglavju VI predlagane uredbe je vzpostavljen evropski organ za operaterje distribucijskih sistemov, opredeljeni so postopek njegove ustanovitve in njegove naloge, vključno s posvetovanjem z deležniki. Določena so tudi podrobna pravila za sodelovanje med operaterji distribucijskih sistemov in operaterji prenosnih sistemov glede načrtovanja in upravljanja omrežij.

V poglavju VII predlagane uredbe so določena že obstoječa pooblastila in pravila, v skladu s katerimi lahko Komisija sprejema delegirane akte v obliki omrežnih kodeksov ali smernic. Pojasnjena je pravna narava, določeno je sprejetje omrežnih kodeksov in smernic, njihova možna vsebina pa je razširjena na področja, kot so strukture tarif za distribucijo, pravila za zagotavljanje nefrekvenčnih pomožnih storitev, pravila za prilagajanje odjema, shranjevanje energije in omejitve odjema, pravila za kibernetsko varnost, pravila glede regionalnih operativnih centrov ter omejitev proizvodnje kot tudi ponovno dispečiranje proizvodnje in odjema. Poenostavljen in racionaliziran je postopek za pripravo omrežnih kodeksov za električno energijo, nacionalnim regulatorjem pa je omogočeno, da se v ACER odločajo glede vprašanj, ki zadevajo izvajanje omrežnih kodeksov in smernic. Poleg tega evropski organ za operaterje distribucijskih sistemov in druge deležnike tesneje vključuje v postopek za oblikovanje predlogov omrežnih kodeksov za električno energijo.

V poglavju VIII predlagane uredbe so določene končne določbe. Vključena so že obstoječa pravila za izvzete novih povezovalnih daljnovodov za enosmerni tok iz zahteve v direktivi in uredbi o električni energiji, pojasnjen pa je tudi postopek za naknadne spremembe, ki jih glede tega uvedejo nacionalni regulativni organi.

V Prilogi predlagane uredbe so podrobneje opredeljene naloge, dodeljene regionalnim operativnim centrom, ustanovljenim z uredbo.

- **Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (prenovitev)**

Na splošno se predlaga, da se pravila glede ACER prilagodijo skupnemu pristopu k decentraliziranim agencijam EU, o katerem so se dogovorili Evropski parlament, Svet EU in Evropska komisija²⁶. ACER pa se na tej stopnji dovoli, da obdrži omejena odstopanja od skupnega pristopa.

V poglavju I predlagane uredbe so opisani vloga, cilji in naloge ACER ter vrsta aktov, ki jih ACER lahko sprejme. Določena so tudi pravila glede posvetovanj in spremljanja. Seznam nalog je bil posodobljen tako, da vključuje dolžnosti ACER na področju nadzora veleprodajnega trga in čezmejne infrastrukture, ki so bile dodeljene ACER po sprejetju uredbe.

Glede sprejetja omrežnih kodeksov za električno energijo je bila ACER dodeljena večja odgovornost pri pripravi in predložitvi končnega predloga omrežnega kodeksa Komisiji, ENTSO-E pa je ohranil vlogo tehničnega izvedenca. Predlog vključuje tudi formalni organ, ki bi predstavljal operaterje distribucijskih sistemov na ravni EU, zlasti pri oblikovanju predlogov omrežnih kodeksov v skladu s povečanjem njihovih odgovornosti. Agenciji je dodeljena pristojnost za odločanje glede pogojev, metodologij in algoritmov za izvajanje omrežnih kodeksov in smernic za električno energijo.

Za naloge na regionalni ravni, ki se nanašajo le na omejeno število nacionalnih regulatorjev, je uveden regionalni postopek odločanja. Direktor bi zato moral podati mnenje o tem, ali je zadevno vprašanje predvsem regionalnega pomena. Če se odbor regulatorjev strinja, da to velja, mora regionalni pododbor odbora regulatorjev pripraviti zadevno odločitev, ki jo sprejme ali zavrne sam odbor regulatorjev. V nasprotnem primeru se odbor regulatorjev odloča brez posredovanja regionalnega pododбора.

V poglavju so poleg tega opredeljene številne nove naloge ACER, in sicer naloge, ki zadevajo usklajevanje nekaterih nalog glede regionalnih operativnih centrov v okviru Agencije, nadzor imenovanih upravljavcev trga električne energije ter odobritev metod. Poleg tega poglavje vključuje predlog glede zadostnosti proizvodnje in pripravljenosti na tveganja.

Poglavje II predlagane uredbe vsebuje organizacijska pravila, ki se nanašajo na upravni odbor, odbor regulatorjev, direktorja, odbor za pritožbe in novo določbo o delovnih skupinah Agencije. Medtem ko je prilagojenih več posameznih določb o skupnem pristopu k decentraliziranim agencijam EU ali o novih pravilih glasovanja v Svetu, so glavne lastnosti obstoječe strukture upravljanja, zlasti odbor regulatorjev, ohranjene.

To odstopanje ACER od skupnega pristopa je upravičeno v nadaljevanju.

Glavne cilje evropske elektroenergetske politike, zanesljivost oskrbe, cenovno dostopnost električne energije in razogljičenje je mogoče najbolj stroškovno učinkovito doseči s povezanim evropskim trgom električne energije. Infrastruktura za prenos električne energije je tako vse bolj povezana, čez mejo se trguje z vse večjimi količinami električne energije, proizvodnje zmogljivosti se souporabljajo na evropski ravni in prenosni sistem se upravlja ob upoštevanju regionalnih, čezmejnih vidikov. Ta zakonodajni sveženj še krepi te trende, ki naj bi prinesli večjo učinkovitost in s tem koristili evropskim odjemalcem.

Osnovni pogoj za vzpostavitev notranjega trga električne energije je odprtje sektorja konkurenci. Tako kot v drugih gospodarskih sektorjih so za odprtje trga električne energije

²⁶ Glej skupno izjavo Evropskega parlamenta, Sveta EU in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah z dne 19. julija 2012.

potrebni novi predpisi, zlasti glede prenosnega in distribucijskega sistema ter regulativnega nadzora. V ta namen so bili vzpostavljeni neodvisni regulativni organi. Ti organi imajo še vedno posebno odgovornost pri nadzoru nacionalnih in evropskih pravil, ki veljajo za sektor električne energije.

Zaradi vse večjega čezmejnega trgovanja in čezmejnega upravljanja sistema, pri katerem sta upoštevani regionalna in evropska razsežnost, so morali nacionalni regionalni organi vse bolj usklajevati svoje ukrepe z nacionalnimi regulativnimi organi iz drugih držav članic. ACER naj bi postal forum za tovrstno sodelovanje in to nalogo opravlja od ustanovitve leta 2011. Organ znotraj Agencije, v katerem je skupaj z osebjem ACER pripravljena večina mnenj, priporočil in odločitev Agencije, je zato odbor regulatorjev, ki ga sestavljajo visoki predstavniki nacionalnih regulativnih organov in predstavniki Komisije brez glasovalne pravice. V prvih letih obstoja Agencije je odboru regulatorjev uspelo učinkovito prispevati k izpolnjevanju nalog Agencije.

Ker pa so trgi energije še vedno večinoma regulirani na nacionalni ravni, imajo na njih nacionalni regulatorji ključno vlogo. Glavna vloga ACER ni izvajanje delegiranih regulativnih pristojnosti Komisije, temveč usklajevanje regulativnih odločitev neodvisnih nacionalnih regulatorjev. V tem zakonodajnem predlogu je ta razdelitev vlog še vedno večinoma ohranjena. Pri sedanji strukturi je vzpostavljeno izpopolnjeno ravnotežje med različnimi akterji ob upoštevanju posebnih značilnosti razvoja notranjega trga energije. Sprememba ravnotežja na tej stopnji bi lahko ogrozila izvajanje pobud politike v zakonodajnih predlogih in zato ovirala nadaljnjo povezovanje trga energije, ki je glavni namen tega predloga. Zato se zdi prezigodaj, da bi pristojnosti odločanja prenesli na vodstveni odbor, kakor je določeno v skupnem pristopu. Namesto tega se zdi primerno ohraniti sedanjo strukturo, ki zagotavlja, da nacionalni regulatorji ukrepajo brez neposrednih intervencij institucij EU ali držav članic v posebnih zadevah. Obenem je za splošno delo regulatorjev še vedno potrebna odobritev institucij EU prek programskih, proračunskih in strateških dokumentov. Institucije EU so udeležene tudi pri upravnih zadevah. Zato ni predlagano, da se spremenita sestava in delovanje obstoječega odbora regulatorjev.

Podobno ni predlagano, da bi koncept upravnega odbora prilagodili modelu vodstvenega odbora na podlagi skupnega pristopa. Upravni odbor Agencije v sedanji sestavi se je v zadnjih letih izkazal za posebej uspešnega in učinkovitega. Njegovo delovanje zagotavljajo predstavniki Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije.

Čeprav se Komisiji na tej stopnji ne zdi primerno, da bi upravno sestavo Agencije popolnoma prilagodila skupnemu pristopu, bo še naprej spremljala, ali so opisana odstopanja od skupnega pristopa še vedno upravičena, pri čemer je naslednje vrednotenje, ki bo poleg ocene ciljev, mandata in nalog Agencije osredotočeno predvsem na upravno sestavo Agencije, načrtovano za leto 2021.

Poglavje III predlagane uredbe vsebuje finančne določbe. Predlagano je, da se več posameznih določb prilagodi skupnemu pristopu k decentraliziranim agencijam.

V poglavju IV predlagane uredbe je posodobljenih več posameznih določb v skladu s skupnim pristopom. Poglavje vsebuje sicer večinoma nespremenjene določbe o osebju in odgovornosti.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o ustanovitvi Agencije ☒ Evropske unije ☒ za sodelovanje energetske regulatorjev
(prenovitev)**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe ~~o ustanovitvi Evropske skupnosti~~ ☒ o delovanju Evropske Unije ☒ in zlasti člena 95 ~~in~~ ☒ 194(2) ☒ Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

↓ novo

- (1) Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷ je bila večkrat bistveno spremenjena. Glede na nove spremembe bi bilo treba zaradi jasnosti navedeno uredbo prenoviti.

↓ 713/2009, uvodna izjava 1
(prilagojeno)

~~Komisija je v Sporočilu z dne 10. januarja 2007 z naslovom „Energetska politika za Evropo“ poudarila pomen vzpostavitve notranjega trga električne energije in zemeljskega plina. Kot ključni ukrep za doseganje tega cilja se je opredelilo izboljšanje regulativnega okvira na ravni Skupnosti.~~

²⁷

Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev (UL L 211, 14.8.2009, str. 1).

↓ 713/2009, uvodna izjava 2
(prilagojeno)

~~Komisija je s Sklepom Komisije 2003/796/ES²⁸ ustanovila neodvisno svetovalno skupino na področju električne energije in plina, imenovano Skupina evropskih regulatorjev za električno energijo in plin (skupina ERGEG) za olajšanje posvetovanja, usklajevanja in sodelovanja med regulativnimi organi v državah članicah ter med temi organi in Komisijo, z namenom okrepitve notranjega trga z električno energijo in zemeljskim plinom. To skupino sestavljajo predstavniki nacionalnih regulativnih organov, ustanovljenih v skladu z Direktivo 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo²⁹ in Direktivo 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom³⁰.~~

↓ 713/2009, uvodna izjava 3
(prilagojeno)

~~Delo skupine ERGEG je od ustanovitve pozitivno prispevalo k notranjemu trgu z električno energijo in zemeljskim plinom. Vseeno sektor na splošno priznava in skupina ERGEG predlaga, da bi se moralo prostovoljno sodelovanje nacionalnih regulativnih organov sedaj odvijati v okviru strukture Skupnosti z jasnimi pooblastili in s pristojnostjo, da sprejema posamezne regulativne odločitve v številnih posebnih primerih.~~

↓ 713/2009, uvodna izjava 4
(prilagojeno)

~~Evropski svet je 8. in 9. marca 2007 pozval Komisijo, naj predlaga ukrepe za ustanovitev neodvisnega mehanizma za sodelovanje nacionalnih regulatorjev.~~

↕ novo

- (2) Ustanovitev Agencije je na očiten način izboljšala usklajevanje regulativnih organov o čezmejnih vprašanjih. Od njene ustanovitve so bile Agenciji naložene nove pomembne naloge glede spremljanja veleprodajnih trgov v skladu z Uredbo (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³¹ in na področju čezmejne energetske infrastrukture v skladu z Uredbo (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³².

²⁸ ~~UL L 296, 14.11.2003, str. 34.~~

²⁹ ~~UL L 176, 15.7.2003, str. 37.~~

³⁰ ~~UL L 176, 15.7.2003, str. 57.~~

³¹ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 8.12.2011, str. 1).

³² Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

- (3) Predvideva se, da se bo potreba po usklajevanju nacionalnih regulativnih ukrepov v prihodnjih letih še povečala. Evropski energetski sistem je sredi najkorenitejših sprememb v zadnjih desetletjih. Več povezovanja trgov in prehod k bolj raznoliki proizvodnji električne energije zahteva okrepljena prizadevanja za uskladitev nacionalnih energetskih politik s sosednjimi državami in izkoriščanje priložnosti za čezmejno trgovanje z električno energijo.
- (4) Izkušnje z izvajanjem pravil notranjega trga so pokazale, da neusklajeno nacionalno ukrepanje lahko povzroči hude težave za trg, zlasti na tesno medsebojno povezanih področjih, na katerih imajo odločitve držav članic pogosto otipljiv učinek na njihove sosednje države. Za doseganje pozitivnih učinkov notranjega trga električne energije za blaginjo potrošnikov, zanesljivost oskrbe in razogljičenje se od držav članic in zlasti neodvisnih nacionalnih regulatorjev zahteva, da sodelujejo pri tistih regulativnih ukrepih, ki imajo čezmejni učinek.
- (5) Razdrobljena posredovanja nacionalnih držav na trgih energije pomenijo vse večje tveganje za pravilno delovanje čezmejnih trgov električne energije. Agenciji bi zato morala biti dana vloga pri razvoju usklajenega evropskega ocenjevanja zadostnosti v tesnem sodelovanju z Evropsko mrežo operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: ENTSO za električno energijo), da bi se izognili težavam z razdrobljenimi nacionalnimi ocenjevanji, pri katerih se uporabljajo različne neusklajene metode in se ne upoštevajo v zadostni meri razmere v sosednjih državah. Agencija bi morala prav tako nadzorovati tehnične parametre, ki jih je oblikoval ENTSO za električno energijo za učinkovito sodelovanje čezmejnih zmogljivosti in druge tehnične značilnosti mehanizmov zmogljivosti.
- (6) Zanesljivost oskrbe z električno energijo zahteva usklajen pristop za pripravo na nepričakovane krize v zvezi z oskrbo. Agencija bi morala zato uskladiti nacionalne ukrepe v zvezi s pripravljenostjo na tveganja v skladu s [uredbo o pripravljenosti na tveganja, kot je predlagana s COM(2016) 862].
- (7) Zaradi tesne medsebojne povezanosti elektroenergetskega omrežja Unije in vse večje potrebe po sodelovanju s sosednjimi državami za ohranitev stabilnosti omrežja in vključitev velikih količin energije iz obnovljivih virov bodo imeli regionalni operativni centri pomembno vlogo pri usklajevanju operaterjev prenosnih sistemov. Agencija bi morala po potrebi zagotoviti regulativni nadzor nad regionalnimi operativnimi centri.
- (8) Ker bo veliko novih delov za proizvodnjo električne energije povezanih na lokalni ravni, bodo imeli operaterji distribucijskega sistema pomembno vlogo pri prožnem in učinkovitem upravljanju evropskega elektroenergetskega sistema.

↓ 713/2009, uvodna izjava 5 (prilagojeno)
--

- (9) Države članice bi morale za doseganje ciljev energetske politike ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ tesno sodelovati in odpraviti ovire za čezmejne izmenjave električne energije in zemeljskega plina. ~~Na podlagi ocene učinka zahtev v zvezi z viri za osrednji organ je bilo ugotovljeno, da samostojen osrednji organ v primerjavi z drugimi možnostmi zagotavlja vrsto dolgoročnih prednosti. Agencija~~ ☒ Evropske unije ☒ za sodelovanje energetskih regulatorjev (Agencija) ~~bi bilo treba ustanoviti~~ ☒ je bila ustanovljena ☒ ☒ z Uredbo (ES) št. 713/2009 ☒, da se zapolni

regulativna vrzel na ravni ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ in prispeva k učinkovitemu delovanju notranjih trgov ~~z električno energijo in zemeljskim plinom~~ električne energije in zemeljskega plina. Agencija bi ☒ omogoči ☒ nacionalnim regulativnim organom ~~morala omogočiti tudi večje~~ boljše sodelovanje na ravni ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ in skupno udeležbo pri izvajanju ~~nalog~~ ☒ funkcij ☒, ki zadevajo ☒ Unijo ☒.

↓ 713/2009, uvodna izjava 6
(prilagojeno)

- (10) Agencija bi morala zagotoviti, da so regulativne ~~dejavnosti~~ ☒ funkcije ☒ nacionalnih regulativnih organov v skladu z Direktivo [prenovitev direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2] ~~z Direktivo 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo~~³³ in Direktivo 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom~~³⁴ ustrezno usklajene in po potrebi dopolnjene na ravni ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒. V ta namen je treba zagotoviti neodvisnost Agencije od proizvajalcev električne energije in plina, operaterjev prenosnih in distribucijskih sistemov, tako javnih kot zasebnih, ter od potrošnikov; treba je zagotoviti usklajenost dejavnosti Agencije z zakonodajo ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒, njene tehnične in regulativne zmogljivosti ter preglednost, odprtost za demokratični nadzor in učinkovitost.

↓ 713/2009 uvodna izjava 7
(prilagojeno)
⇒ novo

- (11) Agencija bi morala spremljati regionalno sodelovanje med operaterji prenosnih sistemov v sektorjih za električno energijo in plin, pa tudi izvajanje nalog Evropske mreže operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (ENTSO za električno energijo) in Evropske mreže operaterjev prenosnih sistemov za plin (ENTSO za plin). ⇒ Agencija bi morala prav tako spremljati izvajanje nalog drugih subjektov z reguliranimi funkcijami z razsežnostjo po vsej Uniji, kot so izmenjave energije. ⇐ Vključenost Agencije bo ključnega pomena pri zagotavljanju, da ~~bosta~~ sodelovanje med operaterji prenosnih sistemov ⇒ in delovanje drugih subjektov s funkcijami po vsej Uniji ⇐ potekalo na učinkovit in pregleden način, kar bo koristilo notranjemu trgu ~~za elektriko in zemeljski plin~~ električne energije in zemeljskega plina.

↓ 713/2009 uvodna izjava 8
(prilagojeno)

- (12) Agencija bi morala v sodelovanju s Komisijo, državami članicami in ustreznimi nacionalnimi organi spremljati notranje trge ~~z električno energijo in zemeljskim plinom~~ električne energije in zemeljskega plina ter o svojih ugotovitvah po potrebi

³³ ~~Glej stran 55 tega Uradnega lista.~~

³⁴ Glej stran 94 tega Uradnega lista.

obveščati Evropski parlament, Komisijo in nacionalne organe. Naloge Agencije glede spremljanja se ne bi ~~smeli~~smele podvajati s spremljanjem, ki ga izvajajo Komisija ali nacionalni organi, zlasti nacionalni organi za konkurenco, ali ovirati takšnega spremljanja.

↓ 713/2009, uvodna izjava 10
(prilagojeno)
⇒ novo

- (13) ~~Ustrezno je~~ ☒ Agencija ☒ zagotovi celovit okvir, ~~zagotoviti~~ ☒ ki omogoča ☒ udeležbo in sodelovanje nacionalnih regulativnih organov ~~za~~. Ta okvir ~~bi moral olajšati~~ olajšuje enotno uporabo zakonodaje o notranjem trgu ~~za električno energijo in plin~~električne energije in plina v celotni ~~Skupnosti~~ ☒ Uniji ☒. V razmerah, ki zadevajo več držav članic, ~~bi morala biti~~ ☒ je ☒ Agencija pooblaščenca za sprejemanje posameznih odločitev. Ta pooblastila bi morala pod ⇒ jasno določenimi ⇐ ~~določenimi~~ pogoji vključevati tehnična ⇐ in regulativna ⇐ vprašanja, ⇐ ki zahtevajo regionalno usklajevanje, ⇐⇐ zlasti v zvezi z izvajanjem omrežnih kodeksov in smernic, sodelovanjem znotraj regionalnih operativnih centrov, ⇐ ~~način reguliranja infrastrukture~~ ⇐ regulativnimi odločitvami, potrebnimi za učinkovito spremljanje celovitosti in preglednosti veleprodajnega trga, odločitvami v zvezi z ⇐ infrastruktureo za električno energijo in zemeljski plin, ki povezuje ali bi lahko povezovala vsaj dve državi članici in, kot zadnjo možnost, izvzeta iz pravil notranjega trga za nove povezovalne daljnovode za električno energijo in nove infrastrukture za plin, ki se nahajajo v več kot eni državi članici.

↓ 713/2009, uvodna izjava 9
(prilagojeno)
⇒ novo

- (14) Agencija ima pomembno vlogo pri oblikovanju nezavezujočih okvirnih smernic (v nadaljnjem besedilu: okvirne smernice), ~~s katerimi kodeksi omrežij~~ Omrežni kodeksi morajo biti ☒ bi morali biti ☒ usklajeni ☒ z navedenimi okvirnimi smernicami ☒. Velja tudi, da bi bilo primerno in skladno z namenom Agencije, da sodeluje pri reviziji ⇐ osnutka ⇐ omrežnih kodeksov ~~kodeksov omrežij~~, ~~(tako pri pripravi kot pri spreminjanju)~~ da bi zagotovili njihovo skladnost z okvirnimi smernicami ⇐ in potrebno raven harmonizacije ⇐, preden ~~priporoči~~ jih ☒ predloži ☒ Komisiji, naj jih sprejme.

↓ novo

- (15) S sprejetjem sklopa omrežnih kodeksov in smernic, ki omogočajo postopno izvajanje in nadaljnjo izpopolnitev skupnih regionalnih pravil in pravil po vsej Uniji se je vloga Agencije pri spremljanju izvajanja omrežnih kodeksov in smernic povečala. Učinkovito spremljanje omrežnih kodeksov in smernic je ključna funkcija Agencije in je bistvena za izvajanje pravil notranjega trga.
- (16) Iz izkušenj z izvajanjem omrežnih kodeksov in smernic se je izkazalo, da je koristno racionalizirati postopek regulativne odobritve regionalnih pogojev ali metodologij ali

pogojev ali metodologij po vsej Uniji, ki se pripravijo na podlagi smernic in omrežnih kodeksov, in sicer tako, da se predložijo neposredno Agenciji, da bi se nacionalni regulatorji, zastopani v odboru regulatorjev, o njih lahko odločali.

- (17) Ker postopna harmonizacija trgov energije v Uniji kot vmesni korak vključuje redno iskanje regionalnih rešitev, je primerno razmisliti o regionalni razsežnosti notranjega trga in zagotoviti ustrezne mehanizme upravljanja. Regulatorjem, odgovornim za usklajene regionalne odobritve, bi moralo biti omogočeno, da pripravijo odločitve odbora regulatorjev o vprašanih regionalnega pomena v regionalnem pododboru odbora regulatorjev, razen če so navedena vprašanja splošnega pomena za Unijo.

↓ 713/2009 uvodna izjava 11
(prilagojeno)

- (18) Ker ima Agencija pregled nad nacionalnimi regulativnimi organi, bi morala svetovati Komisiji, drugim institucijam ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ in nacionalnim regulativnim organom v zvezi z vsemi vprašanji, ki se nanašajo na namen, za katerega je bila ustanovljena. Komisijo bi morala tudi obvestiti, če ugotovi, da sodelovanje med operaterji prenosnih sistemov ne daje potrebnih rezultatov ali da nacionalni regulativni organ, katerega odločitev je kršila smernice, ne upošteva ustrezno mnenj, priporočil ali odločitev Agencije.

↓ 713/2009 uvodna izjava 12

- (19) Agencija bi tudi morala biti pristojna za pripravo priporočil v pomoč regulativnim organom in udeležencem na trgu pri izmenjavi dobrih praks.

↓ 713/2009 uvodna izjava 13

- (20) Agencija bi se morala po potrebi posvetovati z zainteresiranimi stranmi in jim zagotoviti ustrezno priložnost, da izrazijo svoje mnenje o predlaganih ukrepih, kot so kodeksi in pravila za omrežja.

↓ 713/2009, uvodna izjava 14
(prilagojeno)

- (21) Agencija bi morala prispevati k izvrševanju smernic o vseevropskih energetskih omrežjih, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in

Sveta³⁵ ~~Odločbi št. 1364/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o določitvi smernic za vseevropska energetska omrežja³⁶~~, zlasti s pripravo mnenja o nezavezujočih 10-letnih razvojnih načrtih omrežja za celotno ☒ Unijo ☒ Skupnost (razvojni načrti omrežja za ☒ Unijo ☒ Skupnost) v skladu s členom 4 ~~6~~(3) te uredbe.

↓ 713/2009 uvodna izjava 15

- (22) Agencija bi morala prispevati k prizadevanju za krepitev zanesljivosti oskrbe z energijo.

↓ 713/2009 uvodna izjava 16
⇒ novo

- (23) ⇒ Da se zagotovi, da je okvir Agencije učinkovit in skladen z drugimi decentraliziranimi agencijami, bi bilo pravila o upravljanju Agencije treba prilagoditi skupnemu pristopu glede decentraliziranih agencij, dogovorjenemu med Evropskim parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo³⁷. Vendar, kolikor je potrebno, ⇒ ~~Strukturo Agencije bi bilo treba prilagoditi~~ bi bilo treba strukturo Agencije prilagoditi, da bo ustrezala posebnim potrebam ureditve energetike. Zlasti je treba v celoti upoštevati posebno vlogo nacionalnih regulativnih organov in zagotoviti njihovo neodvisnost.

↓ novo

- (24) Dodatne spremembe te uredbe so možne v prihodnosti, da bi se v celoti uskladila s skupnim pristopom glede decentraliziranih agencij. Na podlagi zdajšnjih potreb urejanja energetike so odstopanja od skupnega pristopa potrebna. Zato ta predlog ne prejudicira kakšnih koli dodatnih sprememb uredbe o ustanovitvi Agencije, ki bi jih Komisija lahko predlagala po nadaljnjem vrednotenju, kot ga določa ta akt ali na lastno pobudo.

↓ 713/2009 uvodna izjava 17

- (25) Upravni odbor bi moral imeti potrebna pooblastila za določitev proračuna, pregled njegovega izvrševanja, oblikovanje notranjih pravil, sprejetje finančnih predpisov in imenovanje direktorja. Za zamenjavo članov upravnega odbora, ki jih imenuje Svet, bi bilo treba uporabljati sistem rotacije, da se sčasoma zagotovi uravnotežena zastopanost

³⁵ Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredbe (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

³⁶ ~~UL L 262, 22.9.2006, str. 1.~~

³⁷ Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta EU in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah z dne 19.7.2012.

držav članic. Upravni odbor bi moral delovati neodvisno, nepristransko in v javnem interesu ter ne bi smel zahtevati ali sprejemati političnih navodil.

↓ 713/2009, uvodna izjava 18
(prilagojeno)
⇒ novo

- (26) Agencija bi morala imeti potrebna pooblastila za učinkovito, pregledno, utemeljeno in predvsem neodvisno izvajanje regulativnih dejavnosti. Neodvisnost Agencije od proizvajalcev električne energije in plina ter od operaterjev prenosnih in distribucijskih sistemov ni le ključno načelo dobrega upravljanja, pač pa tudi temeljni pogoj za zagotovitev zaupanja v trg. Zato bi moral odbor regulatorjev – brez poseganja v to, da člani delujejo v imenu nacionalnih organov – delovati neodvisno od kakršnih koli tržnih interesov, preprečevati navzkrižje interesov in ne bi smel zahtevati ali sprejemati navodil ali priporočil od katere koli vlade države članice, ⇒ institucij Unije ⇐ ~~Komisije~~ ali drugega javnega ali zasebnega subjekta ⇒ ali osebe ⇐ . Hkrati bi morale biti odločitve odbora regulatorjev usklajene z zakonodajo ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ na področju energije, kot je notranji trg ~~z energije~~ ~~energije~~, okolje in konkurenca. Odbor regulatorjev bi moral institucije ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ obveščati o svojih mnenjih, priporočilih in odločitvah.
-

↓ 713/2009, uvodna izjava 19
(prilagojeno)
⇒ novo

- (27) Če je Agencija pristojna za sprejemanje odločitev, bi morale zainteresirane strani zaradi ekonomičnosti postopka imeti možnost pritožbe odboru za pritožbe, ki bi moral biti del Agencije, vendar neodvisen od njene upravne in regulativne strukture. ⇒ Da se zagotovi njegovo delovanje in polna neodvisnost, bi moral imeti odbor za pritožbe v proračunu Agencije ločeno proračunsko vrstico. ⇐ Zaradi kontinuitete bi morale biti pri imenovanju članov odbora za pritožbe ali pri podaljšanju njihovega mandata mogoče delno zamenjati člane odbora za pritožbe. ~~Na s~~ Sklep odbora za pritožbe ☒ je lahko ☒ ~~bi morala biti mogoča~~ ☒ predmet ☒ pritožbe na Sodišču ~~Evropske~~ ☒ unije ☒ ~~Evropskih skupnosti~~.
- (28) ⇒ Agencija bi morala izvajati svoje pristojnosti za sprejemanje odločitev v skladu z načeli pravičnega, preglednega in razumnega sprejemanja odločitev. Vsa postopkovna pravila Agencije bi bilo treba določiti v njenem poslovniku. ⇐
-

↓ 713/2009, uvodna izjava 20
(prilagojeno)
⇒ novo

- (29) Agencija bi se morala večinoma financirati iz splošnega proračuna ~~Evropske~~ ~~Unije~~, s pristojbinami in prostovoljnimi prispevki. Zlasti viri, ki jih regulativni organi trenutno

zagotavljajo za sodelovanje na ravni ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒, bi morali biti Agenciji še vedno na voljo. Proračunski postopek ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ bi se moral še naprej uporabljati v zvezi z vsemi subvencijami iz splošnega proračuna ~~Evropske~~ Unije. Poleg tega bi morale računovodske izkaze revidirati → neodvisni zunanji revizor ← ~~Računsko sodišče~~ v skladu s členom ~~94~~ ☒ 107 ☒ Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013³⁸ ☒ ~~Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 z dne 19. novembra 2002 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi za splošni proračun Evropskih skupnosti~~³⁹.

↓ 713/2009, uvodna izjava 21
(prilagojeno)

- (30) ~~Po ustanovitvi Agencije bi moral proračunski organ~~ Proračunski organ bi moral njen proračun ☒ Agencije ☒ stalno ocenjevati na podlagi njene količine dela in učinka. Proračunski organ bi moral zagotoviti doseganje najboljših standardov učinkovitosti.

↓ 713/2009, uvodna izjava 22
(prilagojeno)

- (31) Agencija bi morala zaposlovati visoko strokovno osebje. Zlasti bi morala izkoristiti sposobnosti in izkušnje zaposlenih, ki ji jih bodo začasno dodelili nacionalni regulativni organi, Komisija in države članice. Za zaposlene pri Agenciji bi morali veljati Kadrovski predpisi za uradnike Evropskih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Kadrovski predpisi) in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev (v nadaljnjem besedilu: Pogoji za zaposlitev) iz Uredbe Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68⁴⁰ ter pravila, ki jih skupaj sprejmejo institucije ~~Evropskih skupnosti~~ ☒ Unije ☒ za uporabo teh predpisov. Upravni odbor bi moral v soglasju s Komisijo sprejeti ustrezna izvedbena pravila.

↓ novo

- (32) Regulativno delo direktorja in odbora regulatorjev v skladu s to uredbo lahko dopolnjujejo delovne skupine.

³⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1271/2013 z dne 30. septembra 2013 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 208 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 7.12.2013, str. 42).

³⁹ ~~UL L 357, 31.12.2002, str. 72~~

⁴⁰ Uredba Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 o določitvi Kadrovskih predpisov za uradnike in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti ter uvedbi posebnih ukrepov, ki se začasno uporabljajo za uslužbence Komisije (UL L 56, 4.3.1968, str. 1).

↓ 713/2009, uvodna izjava 23
(prilagojeno)

- (33) Agencija bi morala uporabljati splošna pravila v zvezi z dostopom javnosti do dokumentov organov ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒. Upravni odbor bi moral uvesti praktične ukrepe za zaščito poslovno občutljivih in osebnih podatkov.

↓ novo

- (34) Na podlagi sodelovanja med nacionalnimi regulatorji znotraj Agencije je razvidno, da so odločitve z večinskim odločanjem ključen predpogoj za dosego napredka v zadevah v zvezi z notranjim trgov energije, ki imajo znatne gospodarske učinke v različnih državah članicah. Nacionalni regulativni organi bi morali v odboru regulatorjev zato glasovati z navadno večino.

↓ 713/2009 uvodna izjava 24

~~Agencija bi morala biti odgovorna Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, kadar je to potrebno.~~

↓ 713/2009, uvodna izjava 25
(prilagojeno)

- (35) Sodelovanje tretjih držav, ki niso članice ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒, pri delu Agencije bi moralo biti mogoče v skladu z ustreznimi sporazumi, ki jih sklene ~~Skupnost~~ ☒ Unija ☒.

↓ 713/2009 uvodna izjava 26

~~Ukrepe, potrebne za izvajanje te uredbe, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁴¹.~~

↓ 713/2009 uvodna izjava 27

~~Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za sprejem smernic, potrebnih za situacije, ko Agencija postane pristojna za sprejemanje odločitev o pogojih dostopa do in obratovalni zanesljivosti čezmejne infrastrukture. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem z novimi nebistvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.~~

⁴¹ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

↓ 713/2009, uvodna izjava 28
(prilagojeno)

- (36) ~~Komisija bi morala najpozneje tri leta od datuma, ko prvi direktor Agencije prevzame svoje dolžnosti, in nato na vsaka štiri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o oceni posebnih nalog Agencije in doseženih rezultatih, skupaj z ustreznimi predlogi. V tem poročilu bi morala Komisija predstaviti predloge o dodatnih nalogah Agencije.~~
-

↓ 713/2009, uvodna izjava 29
(prilagojeno)

- (37) Ker ciljev te uredbe, in sicer udeležbe in sodelovanja nacionalnih regulativnih organov na ravni ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker te cilje lažje doseže ~~Skupnost~~ ☒ Unija ☒, ~~Skupnost~~ ☒ Unija ☒ lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, ki so potrebni za doseg navedenih ciljev.
-

↓ novo

- (38) Država članica gostiteljica Agencije bi morala zagotoviti najboljše mogoče pogoje za zagotovitev nemotenega in učinkovitega delovanja Agencije, vključno z večjezičnim evropsko usmerjenim izobraževanjem in ustreznimi prometnimi povezavami.
-

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

~~USTANOVITEV IN PRAVNI STATUS~~ ☒ CILJI IN NALOGE ☒

Člen 1

~~Področje uporabe~~ ☒ Ustanovitev in cilji ☒

1. S to uredbo se ustanovi Agencija ☒ Evropske unije ☒ za sodelovanje energetskih regulatorjev („Agencija“).

2. Vloga Agencije je na ravni ~~Skupnosti~~ Unije pomagati regulativnim organom iz člena ~~5735~~ [prenovitve Direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2] ~~Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energije⁴²~~ in člena 39 ~~Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom⁴³~~ pri opravljanju regulativnih nalog, ki jih le-ti izvajajo v državah članicah ter po potrebi usklajevati njihovo ukrepanje.
3. ~~Dokler prostori Agencije ne bodo pripravljeni, bo gostovala v prostorih Komisije.~~

Člen 42

Vrste aktov Agencije

Agencija:

- (a) izdaja mnenja in priporočila, naslovljena na operaterje prenosnih sistemov, ⇒ regionalne operacijske centri in imenovane operaterje trga električne energije ⇐;
- (b) izdaja mnenja in priporočila, naslovljena na regulativne organe;
- (c) izdaja mnenja in priporočila, naslovljena na Evropski parlament, Svet ali Komisijo;
- (d) sprejema posamične odločitve v posebnih zadevah iz členov ~~6, 7, 8~~ in ~~11 9~~ iz te uredbe;
- (e) Komisiji predloži nezavezujoče okvirne smernice „okvirne smernice“ v skladu s členom ~~556~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2]⁴⁴ ~~Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije⁴⁵~~ in člena 6 Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶ ~~z dne 13. julija o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina.~~

POGLAVJE II

NALOGE

Člen 53

Splošne naloge

Agencija lahko na zahtevo Evropskega parlamenta, Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo poda Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji mnenje ali priporočilo o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na namen, za katerega je bila ustanovljena.

⁴² ~~Glej stran 55 tega Uradnega lista.~~

⁴³ ~~Glej stran 94 tega Uradnega lista.~~

⁴⁴ ~~Glej stran 15 tega Uradnega lista.~~

⁴⁵ ~~Glej stran 15 tega Uradnega lista.~~

⁴⁶ Uredba (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L 211, 14.8.2009, str. 36).

Člen 64

Naloge ☒ Agencije ☒ v zvezi s sodelovanjem ~~glede sodelovanja~~ operaterjev prenosnih sistemov

1. Agencija posreduje Komisiji svoje mnenje o osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika ENTSO za električno energijo v skladu s členom 26 ~~5~~(2) [Urad za publikacije: prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ter osnutku poslovnika ENTSO za plin v skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 715/2009.
2. Agencija spremlja izvajanje dejavnosti ENTSO za električno energijo v skladu s členom 9 Uredbe (ES) št. 714/2009 ter ENTSO za plin v skladu s členom 29 ~~9~~ [Urad za publikacije: prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ter osnutku poslovnika ENTSO za plin v skladu s členom 9 Uredbe (ES) št. 715/2009.
3. Agencija $\Rightarrow$ lahko $\Leftarrow$ poda mnenje:
 - (a) v skladu s členom ~~8(2)~~ 27(1)(a) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ENTSO za električno energijo in v skladu s členom 8(2) Uredbe (ES) št. 715/2009 ENTSO za plin o osnutku kodeksov omrežij, omrežnih kodeksov ~~in~~
 - (b) v skladu s ~~prvim pododstavkom~~ člena 27(1)9(2) (b) in (h) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ENTSO za električno energijo in v skladu s prvim pododstavkom člena 9(2) Uredbe (ES) št. 715/2009 ENTSO za plin o osnutku letnega delovnega programa, ☒ ☒ osnutku razvojnega načrta omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒ in drugih ustreznih dokumentih iz člena 8(3) Uredbe (ES) št. 714/2009 in člena ~~27(1)8(2)~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in člena 8(3) Uredbe (ES) št. 715/2009 ob upoštevanju ciljev nediskriminacije, učinkovite konkurence ter uspešnega in varnega delovanja notranjih trgov z električno energijo in zemeljskim plinom ~~električne energije in zemeljskega plina~~.
4. Agencija na podlagi dejanskega stanja predloži ustrezno utemeljeno mnenje in priporočila ENTSO-u za električno energijo, ENTSO-u za plin, Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, če meni, da osnutek letnega delovnega programa ali osnutek razvojnega načrta omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒, predložena v skladu s ~~drugim pododstavkom člena~~ s členom 27(1) 9(2)(b) in (h) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in drugim pododstavkom člena 9(2) Uredbe (ES) št. 715/2009, ne prispevata k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in učinkovitemu delovanju trga ali k zadostni ravni čezmejnega povezovanja, pri katerem lahko sodelujejo tretje strani, ali nista v skladu z ustreznimi določbami [Urad za publikacije: prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2 in prenovitev direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2] ali Direktive 2009/73/ES in Uredbe (ES) št. 715/2009.

Člen 5

☒ Naloge Agencije v zvezi s pripravo in izvajanjem omrežnih kodeksov in smernic ☒

1. Agencija sodeluje pri razvoju ~~kodeksov omrežij~~ omrežnih kodeksov v skladu s členom ~~556~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in členom 6 Uredbe (ES) št. 715/2009. ☒ Zlasti: ☒
- (a) ~~Agencija~~ predloži nezavezujoče okvirne smernice ☒ ☒ Komisiji, če se to ☒ od nje ☒ zahteva v skladu s členom ~~6(2)~~ 55(3) [prenovitev direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2] ali členom 6(2) Uredbe (ES) št. 715/2009. Agencija revidira nezavezujoče okvirne smernice in jih ponovno predloži Komisiji, če se to zahteva v skladu s členom ~~6(4)~~ 55(6) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali členom 6(4) Uredbe (ES) št. 715/2009.
- (b) ~~Agencija~~ predloži obrazloženo mnenje ~~ENTSO za električno energijo ali o kodeksu omrežja~~ omrežnem kodeksu ENTSO za plin v skladu s členom ~~6(7)~~ 55(7) Uredbe (ES) št. 715/2009 ali členom 6(7) Uredbe (ES) št. 715/2009.
- (c) ~~Agencija~~ predloži ⇨ revidirani ⇩ ~~kodeks omrežja~~ omrežni kodeks Komisiji in lahko priporoči, naj se sprejme v skladu s členom ~~6(9)~~ 55(10) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali ☒ v skladu s ☒ členom 6(9) Uredbe (ES) št. 715/2009. Agencija pripravi in predloži osnutek ~~kodeksa omrežja~~ omrežnega kodeksa Komisiji, če se to ☒ od nje ☒ zahteva v skladu s členom ~~55(11)~~ 55(11) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali členom 6(10) Uredbe (ES) št. 715/2009.
- (d) ~~5. Agencija~~ Komisiji v skladu s členom ~~55(13)~~ 55(13) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali členom 9(1) Uredbe (ES) št. 715/2009 predloži ustrezno utemeljeno mnenje, če ENTSO za električno energijo ali ENTSO za plin nista uveljavila ~~kodeksa omrežja~~ omrežnega kodeksa, pripravljenega v skladu s členom ~~27(1)(a)~~ 8(2) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali členom 8(2) Uredbe (ES) št. 715/2009 ali ~~kodeksa omrežja~~ omrežnega kodeksa, uvedenega v skladu s členom ~~55(2)~~ 55(2) do (10) ~~6(1) do (10) navedenih Uredb~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in členom 6(1) do (10) Uredbe (ES) št. 715/2009, ki pa ga Komisija ni sprejela v skladu s členom 55(12) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in členom ~~6(11)~~ 55(12) ~~navedenih Uredb~~ Uredbe (ES) št. 715/2009.
- (e) ~~6. Agencija~~ spremlja in analizira izvajanje ~~kodeksov omrežij~~ omrežnih kodeksov in smernic, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom ~~55(12)~~ 55(12) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in členom 6(11) Uredbe (ES) št. 715/2009, ter njihov vpliv na usklajevanje veljavnih pravil za spodbujanje povezovanja trgov ter na nediskriminacijo, učinkovito konkurenco in uspešno delovanje trga ter o tem poroča Komisiji.

↓ novo

2. Kadar omrežni kodeksi in smernice, pripravljeni v skladu s poglavjem VII [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] določajo pripravo predlogov glede pogojev ali metodologij za izvajanje teh omrežnih kodeksov in smernic, za katere se zahteva regulativna odobritev s strani vseh regulativnih organov ali vseh regulatorjev zadevne regije, se pogoji ali metodologije predložijo v revizijo in odobritev Agenciji. Pred odobritvijo pogojev ali metodologij

jih Agencija revidira in po potrebi spremeni, da se zagotovi, da so v skladu z namenom omrežnega kodeksa ali smernic ter prispevajo k povezovanju trgov, nediskriminaciji in učinkovitemu delovanju trga. Uporablja se postopek za usklajevanje regionalnih nalog v skladu s členom 7.

3. V okviru pregleda trgovalnega območja Agencija odobri in lahko zahteva spremembe metodologije in domnev, ki se bodo uporabile v postopku pregleda trgovalnega območja v skladu z odstavkom 3 člena 13 [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2].

↓ 713/2009 (prilagojeno)

~~7. Agencija spremlja napredek pri izvajanju projektov za ustvarjanje novih povezovalnih zmogljivosti.~~

~~8. Agencija spremlja izvajanje razvojnih načrtov omrežja za Skupnost. Če ugotovi neskladnosti med takim načrtom in njegovim izvajanjem, razišče razloge za to in pripravi priporočila za zadevne operaterje prenosnih sistemov, nacionalne regulativne organe in druge zadevne pristojne organe, da se naložbe izvedejo v skladu z razvojnimi načrti omrežja za Skupnost.~~

4. ~~9.~~ Agencija spremlja regionalno sodelovanje operaterjev prenosnih sistemov iz člena ~~31~~~~12~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in člena 12 Uredbe (ES) št. 715/2009 ter ☒ ☒ ~~ustrezno~~ upošteva rezultate tega sodelovanja pri oblikovanju svojih mnenj, priporočil in odločitev.

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 67

Naloge ☒ Agencije ☒ v zvezi z nacionalnimi regulativnimi organi

1. Agencija sprejme posamezne odločitve o tehničnih vprašanjih, kadar so navedene odločitve določene v skladu z [Urad za publikacije: prenovitev direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2], Direktivo 2009/73/ES [Urad za publikacije: prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali Uredbo (ES) št. 715/2009.
2. V skladu s svojim delovnim programom, ~~ali~~ na zahtevo Komisije ⇒ ali na lastno pobudo ⇐ lahko Agencija izda priporočila za pomoč regulativnim organom in udeležencem na trgu za izmenjavo dobrih praks.
3. Agencija zagotavlja okvir za sodelovanje nacionalnih regulativnih organov. Spodbuja sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi in med regulativnimi organi na regionalni ravni in na ravni ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ ⇒, da se zagotovi interoperabilnost, komunikacija in spremljanje regionalne uspešnosti na tistih področjih, ki na ravno Unije še niso harmonizirana ⇐ ter ~~ustrezno~~ ☒ ☒ upošteva rezultate tega sodelovanja pri oblikovanju svojih mnenj, priporočil in odločitev Če

~~Komisija~~ ☒ Agencija ☒ meni, da so potrebna zavezujoča pravila o takem sodelovanju, ustrezno svetuje Komisiji.

4. Agencija lahko na zahtevo katerega koli regulativnega organa ali Komisije ~~in na primerno utemeljeni podlagi~~ predloži ☒ z dejstvi podprto ☒ mnenje v zvezi z usklajenostjo sprejete odločitve regulativnega organa s smernicami ~~ali smernicami~~ iz [prenovitev direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2], Direktive 2009/73/ES, [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali Uredbe (ES) št. 715/2009 ali iz drugih ustreznih določb teh direktiv ali uredb.
5. Če nacionalni regulativni organ v štirih mesecih po prejemu mnenja Agencije iz odstavka 4 ne sprejme ustreznih ukrepov, Agencija ustrezno obvesti Komisijo in zadevno državo članico.
6. Če ima nacionalni regulativni organ v posebnem primeru težave z uporabo smernic iz [prenovitev direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2], Direktive 2009/73/ES, [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali Uredbe (ES) št. 715/2009, lahko Agencijo prosi za mnenje. Agencija po posvetovanju s Komisijo poda svoje mnenje v treh mesecih po prejemu takšne prošnje.
7. Agencija sprejme odločitev glede pogojev dostopa do električne in plinske infrastrukture, ki povezuje ali bi lahko povezovala vsaj dve državi članici („čezmejna infrastruktura“) v skladu ~~z odstavkom 8 v skladu s členom 8.~~

~~Člen 8~~

~~Naloge glede pogojev dostopa do čezmejne infrastrukture in njene obratovalne zanesljivosti~~

8. ~~1. Za~~ ☒ V zvezi z ☒ regulativnimi vprašanji s ☒ čezmejno ☒ relevantnostjo ☒ infrastrukture Agencija odloča o tistih regulativnih vprašanjih, ki sodijo v pristojnost nacionalnih regulativnih organov, ki lahko vsebujejo načine in pogoje ☒ za dostop in obratovalno zanesljivost ali metodologije z relevantnostjo ☒ za ☒ čezmejno trgovino ali ☒ dostopa ~~ter~~ obratovalno zanesljivost ☒ ali drugih regulativnih vprašanjih s čezmejno relevantnostjo ☒ infrastrukture ~~le~~:
 - (a) če se pristojni nacionalni regulativni organi niso mogli sporazumeti v šestih mesecih ~~od datuma, ko je bil primer posredovan~~ ☒ po posredovanju primera ☒ še zadnjemu izmed teh regulativnih organov, ali
 - (b) na skupno zahtevo pristojnih nacionalnih regulativnih organov.Pristojni nacionalni regulativni organi lahko skupaj zaprosijo, da se obdobje iz točke (a) podaljša za največ šest mesecev.

Agencija se pri pripravi odločitve posvetuje z nacionalnimi regulativnimi organi in zadevnimi operaterji prenosnih sistemov ~~prenosnega sistema~~ ter je obveščena o predlogih in ugotovitvah vseh zadevnih operaterjev prenosnih sistemov ~~prenosnega sistema~~.

~~2. Načini in pogoji dostopa do čezmejne infrastrukture vsebujejo:~~

- ~~(a) postopek dodeljevanja zmogljivosti;~~

- ~~— (b) roke za dodeljevanje;~~
- ~~— (c) delitev prihodkov od prezasedenosti; in~~
- ~~— (d) tarife, ki se zaračunajo uporabnikom infrastrukture iz člena 17(1)(d) Uredbe (ES) št. 714/2009 ali člena 36(1)(d) Direktive 2009/73/ES.~~
9. ~~3.~~ Če je bila Agenciji na podlagi odstavka ~~8~~ 1 predložena zadeva, Agencija:
- (a) ~~pripravi~~ ☒ izda ☒ odločitev v največ ☒ ☒ šestih mesecih od predložitve; in
- (b) lahko po potrebi pripravi začasno odločitev, s katero poskrbi za zaščito zanesljivosti oskrbe in obratovalno zanesljivost zadevne infrastrukture.
- ~~4. Komisija lahko sprejme smernice za situacije, ko Agencija postane pristojna za sprejemanje odločitev o pogojih dostopa in obratovalni zanesljivosti čezmejne infrastrukture. Navedeni ukrepi, namenjeni dopolnjevanju o ne bistvenih določb te uredbe, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(2) te uredbe.~~
10. ~~5.~~ Če regulativna vprašanja iz odstavka ~~8~~ 1 zajemajo tudi izjeme v smislu člena ~~59~~ 47 [prenovitve uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali člena 36 Direktive 2009/73/ES, ~~se~~ zamude iz te uredbe in zamude iz navedenih določb ne smejo ☒ biti kumulativne ☒ ~~seštevati~~.

↓ novo

Člen 7

Usklajevanje regionalnih nalog v Agenciji

1. Pri odločitvah v skladu z zadnjim stavkom člena 5(2) te uredbe o skupnih regionalnih pogojih ali metodologijah, ki se pripravijo na podlagi omrežnih kodeksov in smernic v skladu s poglavjem VII [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2], ki redno zadevajo omejeno število držav članic in zahtevajo skupno regulativno odločitev na regionalni ravni, lahko Agenciji pomaga pododbor odbora regulatorjev, ki ga sestavljajo le regulativni organi zadevne regije, v skladu s postopkom iz odstavkov 2 do 4 tega člena.
2. Direktor oceni možni učinek skupnega predloga na notranji trg in poda mnenje, če je skupni predlog predvsem regionalnega pomena ali če ima zaznaven učinek na notranji trg, zlasti v primerih, kadar ima zadevno vprašanje znaten pomen tudi v drugih regijah.
3. Odbor regulatorjev po potrebi in zlasti ob upoštevanju mnenja direktorja vzpostavi regionalno podskupino, ki jo sestavljajo zadevni člani odbora regulatorjev, da revidira predlog in izda priporočilo odboru regulatorjev glede odobritve, vključno z morebitnimi spremembami.
4. Kadar Odbor regulatorjev odloča o svojem mnenju o predlogu, ustrezno upošteva priporočila regionalne podskupine.
5. Regulativni organi regije skupaj imenujejo en usklajevalni nacionalni regulativni organ, odgovoren za usklajevanje regionalnih podskupin nacionalnih regulativnih organov. Funkcija usklajevalnega nacionalnega regulativnega organa rotira na vsaki dve leti. Usklajevalni nacionalni regulativni organ deluje kot kontaktna točka za vse

zadevne stranke, tudi za Agencijo. Zahteva lahko informacije, relevantne za izvajanje regulativnih funkcij na regionalni ravni od vseh zadevnih strank na lastno pobudo ali na zahtevo drugega nacionalnega regulativnega organa ali organov regije in Agenciji zagotavlja informacije v zvezi z regionalnimi dejavnostmi nacionalnih regulativnih organov regije. Regulativni organi, ki delujejo v regionalnih podskupinah odbora regulatorjev zagotovijo zadostna razpoložljiva sredstva, da se skupini omogoči, da opravlja svoje funkcije.

Člen 8

Naloge Agencije v zvezi z regionalnimi operativni centri

1. Agencija v tesnem sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi in ENTSO za električno energijo spremlja in analizira izvajanje regionalnih operativnih centrov, pri čemer upošteva poročila iz [odstavka 4 člena 43 prenovitve uredbe o električni energiji, kot je predlagan s COM(2016) 861/2].
2. Za učinkovito in hitro izvajanje nalog iz odstavka 1 Agencija zlasti:
 - (a) odloči o konfiguraciji regij za obratovanje sistema v skladu s členom 33(1) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagan s COM(2016) 861/2];
 - (b) zahteva informacije od regionalnih operativnih centrov, kadar je to primerno, v skladu s členom 43 [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2];
 - (c) izdaja mnenja in priporočila, naslovljena na Evropski parlament, Svet in Komisijo;
 - (d) izdaja mnenja in priporočila regionalnim operativnim centrom.

Člen 9

Naloge Agencije v zvezi z imenovanimi operaterji trga električne energije

Da se zagotovi, da imenovani operaterji trga električne energije svoje funkcije opravljajo na podlagi [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] in Uredbe Komisije 2015/1222 z dne 24. julija 2015⁴⁷, Agencija:

- (a) spremlja napredek imenovanih operaterjev trga električne energije pri vzpostavljanju funkcij v skladu z Uredbo 2015/1222;
- (b) izdaja priporočila Komisiji v skladu s členom 7(5) Uredbe 2015/1222;
- (c) zahteva informacije od imenovanih operaterjev trga električne energije, kadar je to primerno.

Člen 10

Naloge Agencije v zvezi z zadostnostjo proizvodnje in pripravljenostjo na tveganja

1. Agencija odobri in po potrebi spremeni:

⁴⁷ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, UL L 197, 25.7.2015, str. 24–72.

- (a) predloge metodologij in izračunov v zvezi z evropsko oceno zadostnosti virov v skladu s členom 19(2), (3) in (5) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagan s COM(2016) 861/2].
 - (b) predloge tehničnih specifikacij za čezmejno udeležbo v mehanizmi zmožljivosti v skladu s členom 21(10) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagan s COM(2016) 861/2].
2. Agencija odobri in po potrebi spremeni metodologije:
- (a) za opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni, kot je opisano v členu 5 [uredba o pripravljenosti na tveganja, kot je predlagana s COM(2016) 862];
 - (b) za kratkoročne ocene zadostnosti, kot so opisane v členu 8 [uredba o pripravljenosti na tveganja, kot je predlagana s COM(2016) 862].

↓ 713/2009 (prilagojeno)

Člen 11~~9~~

~~Druge naloge~~ ☒ Naloge Agencije v zvezi z izvzetji in odločitvami o certifikaciji ☒

~~1.~~ Agencija lahko odobri izjeme, kot jih določa člen ~~59~~~~17~~(5) [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2]. Agencija lahko odobri tudi izjeme, kot jih določa člen 36(4) Direktive 2009/73/ES, če je zadevna infrastruktura na ozemlju več držav članic.

~~2. Agencija na zahtevo Komisije v skladu z drugim pododstavkom člena 3(1) Uredbe (ES) št. 714/2009 ali drugim pododstavkom člena 3(1) Uredbe (ES) št. 715/2009 predloži mnenje o odločitvah nacionalnih regulativnih organov glede certifikacije.~~

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 12

☒ Naloge Agencije v zvezi z infrastrukturo ☒

⇒ V zvezi z vseevropsko energetske infrastrukturo Agencija v tesnem sodelovanju z regulativnimi organi in mrežami ENTSO za električno energijo: ⇐

- (a) ~~7. Agencija~~ spremlja napredek pri izvajanju projektov za ustvarjanje novih povezovalnih zmogljivosti;
- (b) ~~8. Agencija~~ spremlja izvajanje razvojnih načrtov omrežja ~~za Skupnost~~ ☒ za Unijo ☒. Če ugotovi neskladnosti med ~~takim načrtom~~ ☒ navedenimi načrti ☒ in ~~njegovim~~ ☒ njihovim ☒ izvajanjem, raziše razloge za to in pripravi priporočila za zadevne operaterje prenosnih sistemov, nacionalne regulativne organe in druge zadevne pristojne organe, da se naložbe izvedejo v skladu z razvojnimi načrti omrežja ~~za Skupnost~~ ☒ za Unijo ☒.

↓ novo

- (c) izvaja obveznosti iz členov 5, 11, 12 in 13 Uredbe (EU) št. 347/2013.

Člen 13

Naloge Agencije v zvezi s celovitostjo in preglednostjo veleprodajnega trga

Da bi lahko učinkovito spremljala celovitosti in preglednosti veleprodajnega trga, Agencija v tesnem sodelovanju z regulativnimi organi in drugimi nacionalnimi organi

- (a) spremlja veleprodajne trge, zbira podatke in registrira udeležence na trgih v skladu s členom 7 do 9 Uredbe (EU) št. 1227/2011⁴⁸;
- (b) izdaja priporočila Komisiji v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 1227/2011;
- (c) izvaja preiskave v skladu s členom 16(4) Uredbe (EU) št. 1227/2011.

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 14~~9~~

⊠ Dodelitev novih nalog Agenciji ⊠

Agencijo se lahko v jasno opredeljenih okoliščinah, ki jih določi Komisija v smernicah v skladu s členom ~~57~~ ~~18~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagan s COM(2016) 861/2] ali členom 23 Uredbe (ES) št. 715/2009, in v zvezi s vprašanji, ki se nanašajo na namen, s katerim je bila ustanovljena, pooblasti tudi za dodatne naloge ⇒ ob upoštevanju omejitev prenosa izvršnih pristojnosti na agencije Unije ⇐ ~~, ki ne vključujejo pristojnosti odločanja.~~

Člen 15~~40~~

Posvetovanja in preglednost

1. Agencija se pri izvajanju svojih nalog, zlasti v procesu razvoja okvirnih smernic v skladu s členom ~~55~~ ~~6~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali členom 6 Uredbe (ES) št. 715/2009 in v procesu predlaganja sprememb kodeksov v skladu s ⊠ členom 56 [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali ⊠ členom 7 ⊠ Uredbe (ES) št. 715/2009 ⊠ ~~navedenih uredb~~, temeljito in že v začetni fazi posvetuje z udeleženci na trgu, operaterji prenosnih sistemov, potrošniki, končnimi uporabniki, po potrebi pa tudi z organi, pristojnimi za konkurenco, in sicer brez poseganja v njihove pristojnosti; ta posvetovanja so odprta in pregledna, zlasti kadar njene naloge zadevajo operaterje prenosnih sistemov

⁴⁸ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 8.12.2011, str. 1–16).

2. Agencija zagotovi, da javnost in vse zainteresirane strani dobijo objektivne, zanesljive in lahko dostopne informacije, zlasti glede rezultatov njenega dela, kjer je to primerno.

Objavijo se vsi dokumenti in zapisniki zasedanj, ki so potekala v času priprave okvirnih smernic v skladu s členom ~~556~~ [prenovitev uredbe o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 861/2] ali členom 6 Uredbe (ES) št. 715/2009 ali v času spreminjanja ~~kodeksov omrežja~~ omrežnih kodeksov ☒ iz odstavka 1 ☒ ~~v skladu s členom 7 navedenih uredb~~.
3. Pred sprejetjem okvirnih smernic ~~v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 714/2009 ali členom 6 Uredbe (ES) št. 715/2009~~ ali predlaganjem sprememb kodeksov omrežja ☒ iz odstavka 1 ☒ ~~v skladu s členom 7 navedenih uredb~~, Agencija obrazloži, na kakšen način so bile upoštevane pripombe, ki jih je prejela med posvetovanjem, če pripomb ne upošteva, pa poda utemeljitev.
4. Agencija na svoji spletni strani objavi vsaj dnevni red, referenčne dokumente in po potrebi zapisnike sej upravnega odbora, odbora regulatorjev in odbora za pritožbe.

Člen ~~1644~~

Spremljanje in poročanje o sektorju električne energije in zemeljskega plina

1. Agencija v tesnem sodelovanju s Komisijo, državami članicami in ustreznimi nacionalnimi organi, vključno z nacionalnimi regulativnimi organi, in brez poseganja v pristojnosti organov za konkurenco spremlja ⇒ veleprodajne in maloprodajne ⇐ ~~notranje trge z električno energijo in zemeljskim plinom~~ električne energije in zemeljskega plina, zlasti maloprodajne cene električne energije in zemeljskega plina, ⇒ skladnost s pravicami potrošnikov iz [prenovitev direktive o električni energiji, kot je predlagana s COM(2016) 864/2] in Direktive 2009/73/ES, ⇐ dostop do omrežij, vključno z dostopom do električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije, ⇒ potencialne ovire za čezmejno trgovino, državne posege, s katerimi se preprečuje cenovno odražanje dejanskega pomanjkanja, uspešnost držav članic na podlagi rezultatov evropske ocene zadostnosti virov iz člena 19 [prenovitev uredbe o električni energiji], zlasti ob upoštevanju naknadnega vrednotenja iz člena 16 [uredba o pripravljenosti na tveganja, kot je predlagana s COM(2016) 862] ⇐ ~~in spoštovanje pravic potrošnikov, kar je opredeljeno v Direktivi 2009/72/ES in Direktivi 2009/73/ES~~.
2. Agencija ~~objavi~~ ☒ letno objavi ☒ ~~letno~~ poročilo o rezultatih spremljanja ☒ iz ☒ ~~iz~~ odstavka 1. V tem poročilu opredeli ovire, ki onemogočajo dokončno oblikovanje notranjih trgov ~~z električno energijo in zemeljskim plinom~~ električne energije in zemeljskega plina.
3. Agencija lahko pri objavi svojega letnega poročila Evropskemu parlamentu in Komisiji predloži mnenje o ☒ možnih ☒ ukrepih, ~~ki jih je mogoče sprejeti~~ za odpravljanje ovir iz odstavka 2.

POGLAVJE ~~III~~ II

~~ORGANIZACIJA~~ ORGANIZIRANOST ~~☒~~ AGENCIJE ~~☒~~

Člen ~~17~~ 2

Pravni status

1. Agencija je organ ~~Skupnosti~~ ~~☒~~ Unije ~~☒~~ s pravno osebnostjo.
2. Agencija ima v vseh državah članicah kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja. Zlasti lahko pridobiva premoženjske in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je stranka v sodnem postopku.
3. Agencijo zastopa njen direktor.

↓ novo

4. Sedež Agencije je v Ljubljani, v Sloveniji.
Agencija lahko v soglasju z državami članicami ustanovi lokalne urade v državah članicah v skladu s členom 25(j).

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen ~~18~~ 3

~~Sestava~~ ~~☒~~ Upravna in vodstvena struktura ~~☒~~

Agencijo sestavljajo:

- (a) upravni odbor, ki izvaja naloge iz člena ~~13~~ 20;
- (b) odbor regulatorjev, ki izvaja naloge iz člena ~~23~~ 15;
- (c) direktor, ki opravlja naloge iz člena ~~25~~ 17 in
- (d) odbor za pritožbe, ki izvaja naloge iz člena ~~29~~ 19.

Člen ~~19~~ 2

~~☒~~ Sestava ~~☒~~ ~~Upravni odbor~~ upravnega odbora

1. Upravni odbor sestavlja devet članov. Vsak član ima enega namestnika. Dva člana in njuna namestnika imenuje Komisija, dva člana in njuna namestnika Evropski

parlament, pet članov in njihovih namestnikov pa Svet. Noben član Evropskega parlamenta ne sme biti hkrati tudi član upravnega odbora.

2. Mandat članov odbora in njihovih namestnikov traja štiri leta in se lahko enkrat podaljša. V prvem mandatu za polovico članov upravnega odbora in njihovih namestnikov mandat traja šest let.
3. ~~2.~~ Upravni odbor med svojimi člani ~~imenuje~~ ⇨ z dvotretjinsko večino izvoli ⇨ predsednika in podpredsednika. Podpredsednik avtomatično nadomesti predsednika, če ta ni sposoben izvajati svojih dolžnosti. Mandat predsednika in podpredsednika traja dve leti in se lahko enkrat podaljša. Vendar se mandat predsednika in podpredsednika izteče takoj, ko nista več člana upravnega odbora.
4. ~~3.~~ Sestanke upravnega odbora sklicuje predsednik. Predsednik odbora regulatorjev ali zastopnik iz odbora regulatorjev in direktor sodelujeta v razpravah brez pravice glasovanja, razen če upravni odbor glede direktorja ne odloči drugače. Upravni odbor se sestane najmanj dvakrat na leto na redni seji. Prav tako se sestane na pobudo predsednika, na zahtevo Komisije ali na zahtevo vsaj tretjine članov. Upravni odbor lahko povabi vsako osebo, ki bi lahko imela relevantno mnenje, da se udeleži sestankov kot opazovalec. Članom upravnega odbora lahko v skladu s poslovnikom pomagajo svetovalci ali strokovnjaki. Agencija poskrbi za tajniške storitve upravnega odbora.
5. ~~4.~~ Odločitve upravnega odbora se sprejemajo na podlagi ⇨ navadne ⇨ ~~dvotretjinske~~ večine prisotnih članov, razen če ta uredba ne določa drugače. Vsak član upravnega odbora ali njegov namestnik ima en glas.
6. ~~5.~~ Poslovnik upravnega odbora podrobno določa:
 - (a) ureditev glasovanja, zlasti pogoje, ko lahko en član deluje v imenu drugega, in po potrebi tudi pravila, ki urejajo sklepčnost, in
 - (b) ureditev sistema rotacije, ki se uporablja za zamenjavo članov upravnega odbora, ki jih imenuje Svet, da se sčasoma zagotovi uravnotežena zastopanost držav članic.
7. ~~6.~~ Član upravnega odbora ne more biti član odbora regulatorjev.
8. ~~7.~~ Člani upravnega odbora se zavežejo, da bodo delovali neodvisno, nepristransko in v javnem interesu. ~~ter ne bodo zahtevali ali sprejemali nikakršnih političnih navodil.~~ S tem namenom vsi člani odbora podajo pisno izjavo o zavezah in pisno izjavo o interesih, iz katerih je razvidno, da ne obstajajo nikakršni interesi, ki bi lahko vplivali na njihovo neodvisnost, oziroma navedejo morebitne neposredne ali posredne interese, ki bi lahko vplivali na njihovo neodvisnost. Te izjave se vsako leto objavijo.

Člen 20~~13~~

~~Naloge~~ ☒ Funkcije ☒ upravnega odbora

~~1.~~ Upravni odbor:

- (a) po tem, ko se posvetuje z odborom regulatorjev in pridobi njegovo pozitivno mnenje v skladu s členom ~~23~~ ~~15~~ (b), imenuje direktorja skladu s členom ~~24(2)~~ ~~16(2)~~ ⇨ in mu, kadar je ustrezno, podaljša mandat ali ga razreši; ⇨
- (b) ~~2.~~ Upravni odbor uradno imenuje člane odbora regulatorjev v skladu s členom ~~22~~ ~~14~~ (1);

- (c) ~~3. Upravni odbor~~ uradno imenuje člane odbora za pritožbe v skladu s členom ~~26(2)18(1) in (2);~~
- (d) ~~4. Upravni odbor~~ zagotovi, da Agencija izvaja svoje poslanstvo in opravlja naloge, ki so ji dodeljene v skladu s to uredbo;
- (e) ~~5. Upravni odbor do 30. septembra~~ vsako leto ⇒ sprejme osnutek programskega dokumenta iz člena 21, preden ga predloži Komisiji v mnenje, ter ~~⇐ po posvetovanju s~~ ⇒ po pridobitvi mnenja ⇐ Komisije in po prejemu odobritve s strani odbora regulatorjev v skladu s členom ~~23(5)(c)15(3)~~ ⇒ sprejme ⇐ ~~delovni program~~ ⇒ programski dokument ⇐ Agencije ~~za naslednje leto~~ ⇒ z dvotretjinsko večino svojih članov ⇐ ter ga pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji. Delovni program se sprejme ne glede na letni proračunski postopek in se objavi.
- ~~6. Upravni odbor sprejme večletni program in ga po potrebi revidira. Revizija temelji na poročilu o oceni, ki ga na zahtevo upravnega odbora pripravi neodvisni zunanji strokovnjak. Ti dokumenti se javno objavijo.~~
- (f) ~~7. Upravni odbor~~ ⇒ z dvotretjinsko večino sprejme letni proračun Agencije in ⇐ izvaja svoja ⇐ druge ⇐ proračunske pooblastila ⇒ funkcije ⇐ v skladu s členi ~~31 do 35~~ 21 do 24.
- (g) ~~8. Upravni odbor~~ se po prejemu soglasja Komisije odloči, ali bo sprejel kakršno koli zapuščino, donacijo ali nepovratna sredstva iz drugih virov ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ ali kakršne koli prostovoljne prispevke držav članic ali regulativnih organov. Mnenje ☒ upravnega odbora ☒, ~~ki ga upravni odbor predloži~~ predloženo v skladu s členom ~~3524~~ (5), izrecno obravnava vire financiranja, našteje v tem odstavku.
- (h) ~~9. Upravni odbor~~ v posvetovanju z odborom regulatorjev izvaja disciplinski nadzor nad direktorjem. ⇒ Poleg tega v skladu z odstavkom 2 v zvezi z osebjem Agencije izvaja pooblastila, ki jih organu za imenovanja podeljujejo Kadrovski predpisi, organu, pooblaščenemu za sklepanje pogodb o zaposlitvi, pa Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev ; ⇐
- (i) ~~10. Upravni odbor po potrebi~~ določi izvedbena pravila za učinkovanje Kadrovskih predpisov Agencije ⇒ in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev v skladu s členom ~~110 Kadrovskih predpisov~~ ⇐ v skladu s členom ~~3928~~ (2).
- (j) ~~11. Upravni odbor~~ v skladu s členom ~~4130~~ sprejme praktične ukrepe glede pravice dostopa do dokumentov Agencije.
- (k) ~~12. Upravni odbor~~ sprejme in objavi letno poročilo o dejavnostih Agencije na podlagi osnutka letnega poročila iz člena 25(h) ter ga do ~~15. junija~~ ⇒ 1. julija ⇐ vsakega leta pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji ☒ in ☒ Računskemu sodišču, ~~Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.~~ Letno poročilo o dejavnostih Agencije vsebuje neodvisni del, ki ga je odobril odbor regulatorjev, v zvezi z regulativnimi dejavnostmi Agencije v ☒ navedenem ☒ obravnavanem letu.
- (l) ~~13. Upravni odbor~~ sprejme in objavi svoj poslovnik.

↓ novo

- (m) sprejme finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo v skladu s členom 36;

- (n) sprejme strategijo za boj proti goljufijam, ki je sorazmerna tveganju goljufije, ob upoštevanju stroškov in koristi ukrepov, ki jih je treba izvesti;
 - (o) sprejme pravila za preprečevanje in upravljanje nasprotja interesov svojih članov in članov odbora za pritožbe;
 - (p) sprejme in redno posodablja načrte sporočanja in razširjanja iz člena 41;
 - (q) ob upoštevanju Kadrovskih predpisov in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev imenuje računovodjo, ki je pri opravljanju svojih dolžnosti popolnoma neodvisen oz. neodvisna;
 - (r) zagotovi, da so ugotovitve in priporočila, ki izhajajo iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), ustrezno upoštevani;
 - (s) odobri sklenitev delovnih dogovorov v skladu s členom 43.
2. Upravni odbor v skladu s členom 110 Kadrovskih predpisov sprejme odločitev na podlagi člena 2(1) Kadrovskih predpisov in člena 6 Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev o prenosu ustreznih pooblastil organa za imenovanja na direktorja in opredelitvi pogojev, v skladu s katerimi se lahko navedeni prenos pooblastil začasno prekine. Direktor je pooblaščen za nadaljnji prenos teh pooblastil.
 3. Zaradi izjemnih okoliščin lahko upravni odbor z odločitvijo začasno umakne prenos pooblastil organa za imenovanja na direktorja in njegov nadaljnji prenos pooblastil ter jih izvaja sam ali jih prenese na enega od svojih članov ali uslužbenca, ki ni direktor.

↴ novo

Člen 21

Letno in večletno programsko načrtovanje

1. Vsako leto upravni odbor sprejme programski dokument, ki vsebuje večletno in letno programsko načrtovanje, ki temelji na osnutku, ki ga predloži direktor ob upoštevanju mnenja Komisije in v zvezi z večletnim programskim načrtovanjem po posvetovanju z Evropskim parlamentom. Posreduje ga Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji najpozneje do 31. januarja vsakega leta.

Programski dokument postane dokončen po končnem sprejetju splošnega proračuna in se po potrebi ustrezno prilagodi.
2. Letni delovni program vsebuje podrobne cilje in pričakovane rezultate vključno s kazalniki uspešnosti. Vsebuje tudi opis ukrepov, ki jih je treba financirati ter navedbo finančnih in človeških virov, dodeljenih vsakemu ukrepu, v skladu z načeli oblikovanja proračuna po dejavnostih in upravljanja po dejavnostih. Letni delovni program je skladen z večletnim delovnim programom iz odstavka 4. Jasno navaja naloge, ki so bile dodane, spremenjene ali črtane v primerjavi s predhodnim finančnim letom. Letno in večletno programsko načrtovanje vsebuje strategijo za odnose s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami iz člena 43 ter ukrepe, povezane z navedeno strategijo.

3. Upravni odbor spremeni sprejeti letni delovni program, kadar je Agenciji naložena nova naloga.

Vsakršna bistvena sprememba letnega delovnega programa se sprejme po enakem postopku, kot je določen za prvotni letni delovni program. Upravni odbor lahko na direktorja prenese pooblastilo za vnašanje nebistvenih sprememb v letni delovni program.

4. Večletni delovni program določa splošno strateško programsko načrtovanje vključno s cilji, pričakovanimi rezultati in kazalniki uspešnosti. Prav tako določa programsko načrtovanje virov, vključno z večletnim proračunom in osebjem.

Programsko načrtovanje virov se letno posodablja. Strateško programsko načrtovanje se posodablja, kadar je to ustrezno in zlasti za obravnavo izida vrednotenja iz člena 45.

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 22

☒ Sestava ☒ odbora regulatorjev

1. Odbor regulatorjev sestavljajo:
- (a) visoki predstavniki regulativnih organov v skladu s členom 56(1) [prenovitev direktive o električni energiji] in členom 39(1) Direktive 2009/73/ES in en namestnik na državo članico izmed sedanjega višjega osebja teh organov, ⇒ pri čemer jih vse imenuje nacionalni regulativni organ; ⇐
- (b) predstavnik Komisije brez glasovalne pravice.
- V odbor regulatorjev je lahko na državo članico sprejet največ po en predstavnik iz nacionalnega regulativnega organa.
- Vsak nacionalni regulativni organ je pristojen za imenovanje namestnika med svojim osebjem.
2. Odbor regulatorjev med svojimi člani izvoli predsednika in podpredsednika. Podpredsednik nadomesti predsednika, če ta ni sposoben izvajati svojih dolžnosti. Mandat predsednika in podpredsednika traja dve leti in pol ter se lahko podaljša. Vendar se mandat predsednika in podpredsednika v vsakem primeru izteče takoj, ko nista več člana odbora regulatorjev.

Člen 23

☒ Funkcije odbora regulatorjev ☒

1. ~~3.~~ Odbor regulatorjev ⇒ in pododbori iz člena 7 ⇐ odločajo z ~~dvotretjinsko~~ ⇒ navadno ⇐ večino svojih prisotnih članov, ⇒ pri čemer ima vsak član en glas, razen za mnenje iz odstavka 5(b), ki se sprejme na podlagi dvotretjinske večine prisotnih članov ⇐.
2. ~~4.~~ Odbor regulatorjev sprejme in objavi svoj poslovnik, ki podrobno določa ureditev glasovanja, zlasti pogoje, ko lahko en član deluje v imenu drugega, in po potrebi tudi

pravila, ki urejajo sklepčnost. V poslovníku se lahko predvidijo posebne delovne metode za obravnavo vprašanj, ki izhajajo iz pobud regionalnega sodelovanja.

3. ~~5.~~ Odbor regulatorjev pri izvajanju nalog, ki jih dodeljuje ta uredba, in ne glede na njegove člane, ki delujejo v imenu svojega regulativnega organa, deluje neodvisno in ne zahteva ali sledi navodilom nobene vlade držav članic, Komisije ali katerega koli javnega ali zasebnega subjekta.
4. ~~6.~~ Agencija poskrbi za tajniške storitve odbora regulatorjev.

~~Člen 15~~

~~Naloge odbora regulatorjev~~

5. ~~1.~~ Odbor regulatorjev:
 - (a) direktorju predloži mnenje o mnenjih, priporočilih in odločitvah iz členov ~~4 do 14, 6, 7, 8 in 9~~, katerih sprejetje se preučuje. Razen tega odbor regulatorjev v okviru svojih pristojnosti zagotovi napotke direktorju pri izvajanju njegovih nalog ⇒ izjemo odločitev v skladu s členom 16(6) Uredbe (EU) št. 1227/2001⁴⁹. ⇐
 - (b) ~~2. Odbor regulatorjev~~ poda upravnemu odboru svoje mnenje o kandidatu ali kandidatki za direktorja v skladu s členoma ~~20(1)(a) in 24(6)~~ (2). ~~Odbor regulatorjev sprejme to odločitev s tričetrtinsko večino svojih članov.~~
 - (c) ~~3. Odbor regulatorjev~~ v skladu s členoma ~~20(1)(e) in 13(5)~~ in ~~25(f) in 17(6)~~ ter v skladu s predhodnim predlogom proračuna, pripravljenim v skladu s členom ~~33(3) in 23(1)~~ odobri delovni program Agencije za naslednje leto in ga vsako leto do 1. septembra predloži upravnemu odboru v sprejetje.
 - (d) ~~4. Odbor regulatorjev~~ v skladu s členoma ~~20(1)(k) in 13(12)~~ in ~~25(17(8))~~ v letnem poročilu odobri neodvisni del o regulativnih dejavnostih.
6. ~~5.~~ Evropski parlament lahko ob upoštevanju njegove neodvisnosti povabi predsednika upravnega odbora ali njegovega namestnika, naj poda izjavo pred pristojnim odborom in odgovori na vprašanja članov odbora.

~~Člen 24(6)~~

Direktor

1. Agencijo vodi direktor, ki deluje v skladu s smernicami iz ~~dr drugega stavka~~ člena ~~23(5)(a) in 15(1)~~ in – če je predvideno s to uredbo – mnenji odbora regulatorjev. Ne glede na vloge, ki jih imata upravni odbor in odbor regulatorjev v zvezi z nalogami direktorja, slednji ne zahteva ali sledi navodilom nobene vlade, ~~Komisije~~ ⇒ institucij Unije ⇐ ali drugega javnega ali zasebnega subjekta ⇒ ali osebe. Direktor je odgovoren upravnemu odboru. Direktor se lahko udeležuje sestankov odbora regulatorjev kot opazovalec ⇐.

⁴⁹ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 8.12.2011, str. 1).

2. Direktorja po $\Rightarrow$ odprtem in preglednem izbirnem postopku $\Leftarrow$ ~~javnem razpisu za prijavo interesa~~ in po pozitivnem mnenju odbora regulatorjev imenuje upravni odbor s seznama vsaj treh kandidatov, ki jih predlaga Komisija, in sicer na podlagi dosežkov ter znanja in izkušenj s področja energetike. Kandidata ali kandidatko, ki /jo izbere upravni odbor, lahko pred njegovim imenovanjem pristojni odbori Evropskega parlamenta povabijo, da poda izjavo in odgovori na vprašanja njihovih članov. $\Rightarrow$ Za namen sklenitve pogodbe z direktorjem Agencijo zastopa predsednik upravnega odbora $\Leftarrow$
3. Mandat direktorja traja pet let. V devetih mesecih pred koncem tega obdobja Komisija izvede ocenjevanje. Pri ocenjevanju Komisija preuči zlasti:
 - (a) delo direktorja;
 - (b) dolžnosti in potrebe Agencije v naslednjih letih.~~Ocenjevanje glede točke (b) se izvede s pomočjo neodvisnega zunanje strokovnjaka.~~
4. Upravni odbor lahko na predlog Komisije in potem, ko se je seznanil in podrobno preučil poročilo o oceni in mnenje odbora regulatorjev o tej oceni, zgolj v primerih, kadar dolžnosti in potrebe Agencije to upravičujejo, mandat direktorja enkrat podaljša za največ ~~tri~~ $\Rightarrow$ pet $\Leftarrow$ let~~a~~. $\Rightarrow$ Direktor, čigar mandat je bil podaljšan, se ob koncu podaljšane obdobja ne more udeležiti še enega izbirnega postopka za isti položaj. $\Leftarrow$
5. Upravni odbor obvesti Evropski parlament, da namerava podaljšati direktorjev mandat. V enem mesecu pred podaljšanjem mandata lahko pristojni odbor Evropskega parlamenta direktorja povabi, da poda izjavo in odgovori na vprašanja njegovih članov.
6. Če mandat direktorja ni podaljšan, ta opravlja funkcijo do imenovanja njegovega svojega naslednika.
7. Direktorja se lahko s položaja odstavi le na podlagi odločitve upravnega odbora, potem ko je pridobil pozitivno mnenje odbora regulatorjev. Upravni odbor sprejme to odločitev ~~s tričetrtinsko~~ $\Rightarrow$ z dvotretjinsko $\Leftarrow$ večino svojih članov.
8. Evropski parlament in Svet lahko pozoveta direktorja, da predloži poročilo o opravljanju svojih dolžnosti. Evropski parlament lahko direktorja tudi povabi, naj poda izjavo pred pristojnim odborom in odgovori na vprašanja članov tega odbora.

Člen 25~~47~~

Naloge direktorja

☒ Direktor: ☒

- (a) ~~1. Direktor zastopa~~ ☒ je pravni zastopnik ☒ Agencije in je odgovoren za njeno ☒ dnevno ☒ vodenje;
- (b) ~~2. Direktor~~ pripravi delo upravnega odbora. Pri delu upravnega odbora sodeluje brez glasovalne pravice. $\Rightarrow$ Direktor je odgovoren za izvajanje odločitev, ki jih sprejme upravni odbor; $\Leftarrow$
- (c) ~~3. Direktor~~ $\Rightarrow$ pripravi $\Leftarrow$, sprejme in objavi mnenja, priporočila in odločitve ☒ Mnenja, priporočila in odločitve ☒ iz členov 3 do 11 in 14 ~~5, 6, 7, 8 in 9~~ $\Rightarrow$ se sprejmejo le $\Leftarrow$, ~~o katerih je če je odbor regulatorjev podal o njih pozitivno mnenje;~~

- (d) ~~4. Direktor~~ je odgovoren za izvajanje letnega delovnega programa Agencije pod vodstvom odbora regulatorjev in pod upravnim nadzorom upravnega odbora;
- (e) ~~5. Direktor~~ sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev delovanja Agencije v skladu s to uredbo, zlasti glede sprejemanja notranjih upravnih navodil in objave obvestil;
- (f) ~~6. Direktor~~ vsako leto pripravi osnutek delovnega programa Agencije za naslednje leto ter ga ⇒ po sprejetju osnutka s strani upravnega odbora ⇐ do 30. junija ⇒ 31. januarja ⇐ tekočega ⇐ vsakega ⇐ leta predloži odboru regulatorjev, Evropskemu parlamentu in Komisiji. ⇒ Direktor je odgovoren za izvajanje programskega dokumenta in poročanje upravnemu odboru o njegovem izvajanju; ⇐
- (g) ~~7. Direktor~~ pripravi predhodni predlog proračuna Agencije v skladu s členom ~~3323~~(1) in izvršuje proračun Agencije v skladu s členoma ~~34 in 3524~~;
- (h) ~~8. Direktor vsako leto pripravi ⇐ vsako leto ⇐ osnutek letnega poročila, ⇐ vključno z ⇐ ki vsebuje neodvisni del o regulativnih dejavnostih Agencije ter del o finančnih in upravnih zadevah⇐ neodvisnim delom o regulativnih dejavnostih Agencije ter delom o finančnih in upravnih zadevah⇒ in ga predloži upravnemu odboru ⇐;~~
- (i) ~~9. V~~ zvezi z zaposlenimi v Agenciji ~~direktor~~ izvaja pristojnosti iz člena ~~3928~~(3);

⇓ novo

- (j) pripravi akcijski načrt na podlagi ugotovitev notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in vrednotenj ter preiskav Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), o napredku pa dvakrat na leto poroča Komisiji in redno upravnemu odboru;
- (k) je pristojen za odločanje o tem, ali je za učinkovito in uspešno opravljanje nalog Agencije treba namestiti enega ali več članov osebja v najmanj eno državo članico. Za odločitev o ustanovitvi lokalnega urada je potrebno predhodno soglasje Komisije, upravnega odbora in zadevnih držav članic. Z navedeno odločitvijo je opredeljen obseg dejavnosti, ki naj bi se izvajale v navedenem lokalnem uradu, in sicer tako, da se preprečijo nepotrebni stroški in podvajanje upravnih funkcij Agencije.

↓ 713/2009 (prilagojeno)

Člen 2648

⇐ Sestava ⇐ odbor ~~odbor~~ za pritožbe

⇓ novo

1. Agencija ustanovi odbor za pritožbe.

- ~~2.~~ ~~1.~~ Odbor za pritožbe sestavlja šest članov in šest namestnikov, izbranih med sedanjimi ali nekdanjimi višjimi zaposlenimi v nacionalnih regulativnih organih, organih za konkurenco in drugih nacionalnih institucijah ali institucijah ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒, z ustreznimi izkušnjami v sektorju energije. Odbor za pritožbe imenuje svojega predsednika. ~~Odbor za pritožbe sprejema odločitve na podlagi kvalificirane večine vsaj štirih od šestih članov. Odbor za pritožbe se skliče, kadar je to potrebno.~~

~~2.~~ Člane odbora za pritožbe po javnem razpisu za prijavo interesa uradno imenuje upravni odbor na predlog Komisije in po posvetovanju z odborom regulatorjev.

3. ~~6.~~ ☒ Odbor za pritožbe sprejme in objavi svoj poslovnik. ☒ ⇒ Navedeni poslovnik podrobno določa ureditve, ki urejajo organiziranost in delovanje odbora za pritožbe, ter poslovnik, ki velja za pritožbe pred odborom v skladu s tem členom. Odbor za pritožbe Komisiji predloži osnutek poslovnika. Komisija poda mnenje o osnutku poslovnika v treh mesecih po datumu prejema osnutka poslovnika. Odbor za pritožbe sprejme in objavi poslovnik v dveh mesecih po prejemu mnenja Komisije. Vse naknadne bistvene spremembe poslovnika se sporočijo Komisiji. Komisija nato poda mnenje o navedenih spremembah.

Proračun Agencije vsebuje ločeno proračunsko vrstico za financiranje delovanja registra odbora za pritožbe. ⇐

4. ☒ Odbor za pritožbe sprejema odločitve na podlagi kvalificirane večine vsaj štirih od šestih članov. Odbor za pritožbe se skliče, kadar je to potrebno. ☒

Člen 27

☒ Člani odbora za pritožbe ☒

1. ~~3.~~ Mandat članov odbora za pritožbe traja pet let. Ta mandat se lahko ⇒ enkrat ⇐ podaljša.
2. Člani odbora za pritožbe so pri odločanju neodvisni. Ne zavezujejo jih nobena navodila. Ne opravljajo nobenih drugih dolžnosti v Agenciji, upravnem odboru ali odboru regulatorjev ⇒ ali v kateri od njegovih delovnih skupin ⇐ Člana odbora za pritožbe se med mandatom ne odstavi s položaja, razen če je kriv hujše kršitve in če upravni odbor po posvetovanju z odborom regulatorjev sprejme takšno odločitev.

Člen 28

☒ Izločitev in ugovor v odboru za pritožbe ☒

1. ~~4.~~ Člani odbora za pritožbe ne sodelujejo v nobenem pritožbenem postopku, če imajo pri tem kakršen koli osebni interes ali če so bili predhodno vpleteni v postopek kot zastopniki ene od strank ali če so sodelovali pri odločitvi, zoper katero je bila vložena pritožba.
2. ~~5.~~ Če zaradi enega od razlogov iz odstavka 1 ali katerega koli drugega razloga član ☒ oz. članica ☒ odbora za pritožbe meni, da kateri od ostalih članov odbora ne bi smel sodelovati v pritožbenem postopku, o tem ustrezno obvesti odbor za pritožbe.

Zoper člana odbora za pritožbe lahko ugovarja vsaka stranka v pritožbenem postopku na podlagi razlogov iz odstavka 4 ali ~~☒~~ v primeru ~~☒~~ suma, da je pristranski. Ugovor je nedopusten, če temelji na državljanstvu članov ali če je pritožbena stranka v pritožbenem postopku opravila neko procesno dejanje, ki ni bilo ugovor zoper člana odbora za pritožbe, čeprav je vedela, da obstaja razlog za tak ugovor.

3. ~~6.~~ Odbor za pritožbe odloči o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v primerih iz odstavkov ~~1 in 24~~, brez sodelovanja zadevnega člana. Pri odločanju zadevnega člana v odboru za pritožbe zamenja njegov/njen namestnik. Če je namestnik v enakem položaju, predsednik imenuje namestnika izmed preostalih namestnikov, ki so na voljo.
4. ~~7.~~ Člani odbora za pritožbe se zavežejo, da bodo delovali neodvisno in v javnem interesu. Zato podajo pisno izjavo o zavezah in pisno izjavo o interesih, iz katerih je razvidno, da ne obstajajo nikakršni interesi, ki bi lahko vplivali na njihovo neodvisnost, oziroma navedejo morebitne neposredne ali posredne interese, ki bi lahko vplivali na njihovo neodvisnost. Te izjave se vsako leto objavijo.

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen ~~29~~

~~Pritožbe~~ ☒ Odločitve, zoper katere se lahko vloži pritožba ☒

1. Vsaka fizična ali pravna oseba, vključno z nacionalnimi regulativnimi organi, se lahko pritoži na odločitev iz členov ~~4 do 14~~ ~~7, 8 ali 9~~ ⇒ te uredbe in člena 12(6) Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter člena 9(11) Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 ⇐, naslovljene nanjo, ali na odločitev, ki jo neposredno in osebno zadeva, čeprav je naslovljena na drugo osebo.
2. Pritožba se ~~skupaj z~~ ☒ vključno z ☒ njeno obrazložitvijo vloži pri Agenciji v pisni obliki v dveh mesecih po tem, ko je bila zadevna oseba o ~~odločitvi~~ ~~ukrepu~~ odločitvi uradno obveščena, ali, če takega uradnega obvestila ni, v dveh mesecih po dnevu, ko je Agencija objavila svojo odločitev. Odbor za pritožbe odločitev glede pritožbe sprejme v roku ~~dveh~~ ⇒ štirih ⇐ mesecev po tem, ko je bila vložena.
3. Pritožba, ki je vložena v skladu z odstavkom 1, nima odločilnega učinka. Vendar lahko odbor za pritožbe odloži izvajanje sporne odločitve, če meni, da to zahtevajo okoliščine.
4. Če je pritožba dopustna, odbor za pritožbe preuči, ali je utemeljena. Odbor za pritožbe stranke povabi na pritožbene postopke tako pogosto, kot je potrebno, da v določenih rokih pridobi pripombe na uradna obvestila, ki jih je izdal sam, ali na sporočila drugih strank v pritožbenih postopkih. Stranke imajo v pritožbenih postopkih pravico do ustne izjave.
5. Odbor za pritožbe lahko ~~v skladu s tem členom~~ izvaja vsa pooblastila, ki so v pristojnosti Agencije, ali preda primer pristojnemu organu Agencije. Slednjega zavezuje odločitev odbora za pritožbe.
6. ~~7.~~ Agencija objavi odločitve odbora za pritožbe.

~~Člen 20~~

~~Tožbe pred Sodiščem prve stopnje in pred Sodiščem~~

- ~~1. V skladu s členom 230 Pogodbe se lahko vloži tožba pred Sodiščem prve stopnje ali Sodiščem zaradi odločitve, ki jo je sprejel odbor za pritožbe, ali, v zadevah, za katere odbor za pritožbe ni pristojen, Agencija.~~
- ~~2. Če Agencija odločitve ne sprejme, se lahko pred Sodiščem prve stopnje ali Sodiščem v skladu s pogoji iz člena 232 Pogodbe sproži postopek zaradi opustitve ukrepanja.~~
- ~~3. Agencija mora sprejeti potrebne ukrepe za izvršitev sodbe Sodišča prve stopnje ali Sodišča.~~

↓ novo

~~Člen 30~~

~~Delovne skupine~~

1. Kadar je to utemeljeno in zlasti v podporo regulativnim prizadevanjem direktorja in odbora regulatorjev glede regulativnih vprašanj, lahko upravni odbor ustanovi delovne skupine.
2. Delovne skupine po potrebi sestavljajo strokovnjaki iz osebja Agencije, nacionalnih regulativnih organov in Komisije. Agencija ni odgovorna za stroške udeležbe strokovnjakov iz osebja nacionalnih regulativnih organov v delovnih skupinah Agencije.
3. Upravni odbor sprejme in objavi interni poslovnik o delovanju delovnih skupin.

↓ 713/2009 (prilagojeno)

POGLAVJE ~~IV~~ III

**~~FINANČNE DOLOČBE~~ ☒ OBLIKOVANJE IN STRUKTURA
PRORAČUNA ☒**

~~Člen 3121~~

☒ Struktura ☒ ~~P~~proračuna Agencije

1. ☒ Brez poseganja v druge vire ☒ ~~P~~prihodke Agencije sestavljajo ~~zlasti~~:
- (a) ~~subvencija~~ ☒ prispevek ☒ ☒ Unije ☒ ~~Skupnosti iz splošnega proračuna Evropskih unije (oddelek o Komisiji);~~
- (b) pristojbine, plačane Agenciji v skladu s členom ~~3222~~;

- (c) kakršni koli prostovoljni prispevki držav članic ali regulativnih organov iz člena ~~20(1)(g)13(8)~~; ~~in~~
- (d) kakršne koli zapuščine, donacije ali nepovratna sredstva iz člena ~~20(1)(g)13(8)~~.
2. Odhodki Agencije ~~zajemajo~~ ☒ vključujejo ☒ odhodke za zaposlene, upravne odhodke, odhodke za infrastrukturo in operativne stroške.
3. Prihodki in odhodki Agencije so uravnoteženi.
4. Na podlagi vseh prihodkov in odhodkov Agencije se za vsako proračunsko leto, ki sovпада s koledarskim letom, pripravijo načrti, ki se vključijo v proračun Agencije.

↓ 713/2009

Člen 3222

Takse

↓ 347/2013 člen 20

1. Ob zahtevkih za izvzetje na podlagi člena ~~11~~ 9(1) in za odločitve o čezmejni razporeditvi stroškov, ki jih zagotavlja Agencija na podlagi člena 12 Uredbe (EU) št. 347/2013 ~~Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetsko infrastrukturo~~⁵⁰, se Agenciji plačajo pristojbine.

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

2. Takse iz odstavka 1 določi Komisija.

Člen 3322

Oblikovanje proračuna

1. ~~Do 15. februarja~~ Vsako leto direktor pripravi ☒ začasni osnutek ocene, ☒ ~~predhodni predlog proračuna~~ ki vključuje operativne odhodke, in program pričakovanega dela za prihodnje proračunsko leto ter ta predhodni predlog pošlje upravnemu odboru skupaj s seznamom začasnih postavk.
2. Upravni odbor vsako leto na podlagi ☒ začasnega osnutka ocene, ☒ ~~predhodnega predloga proračuna~~, ki ga pripravi direktor, ☒ sprejme začasni osnutek ☒ ~~ocene prihodkov in odhodkov~~ ocene prihodke in odhodke Agencije za naslednje proračunsko leto.
3. Upravni odbor ~~to oceno~~ ☒ začasni osnutek ocene ☒, ki vključuje organizacijsko shemo, do ☒ 31. januarja vsako leto ☒ ~~31. marca~~ posreduje Komisiji. Pred

⁵⁰ UL L 115, 25.4.2013, str. 39.

sprejetjem ocene se predlog, ki ga pripravi direktor, posreduje odboru regulatorjev, ki lahko izrazi utemeljeno mnenje o njem.

4. Komisija oceno iz odstavka ~~21~~ skupaj s ~~predhodnim~~ predlogom splošnega proračuna ~~Evropske Unije~~ posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu (~~proračunski organ~~).
5. Komisija na podlagi ~~tegatega~~ ☒ osnutka ☒ ~~ocen~~ v ~~predhodni~~ predlog splošnega proračuna ~~Evropske Unije~~ vključi ☒ ocene ☒ ~~načrte~~, ki se ji zdijo nujne v zvezi z organizacijsko shemo, in znesek sredstev, ki bremenijo splošni proračun ~~Evropske Unije~~, v skladu s členom ~~272~~ ☒ 313 ☒ Pogodbe.
6. ☒ Svet v svoji vlogi ☒ ~~proračunskega organa~~ ~~Proračunski organ~~ sprejme organizacijsko shemo Agencije.
7. Upravni odbor ☒ sprejme ☒ ~~pripravi~~ proračun Agencije. Veljati začne po dokončnem sprejetju splošnega proračuna ~~Evropske Unije~~. Kadar je to potrebno, se ustrezno prilagodi.
8. ☒ Za vse spremembe proračuna, vključno s kadrovskim načrtom, se uporabi isti postopek ☒.
9. ~~8.~~ Upravni odbor proračunski organ takoj obvesti, če namerava izvajati kakršen koli projekt, ki bi lahko imel bistvene finančne posledice za financiranje proračuna Agencije, zlasti projektov, ki zadevajo lastnino, ~~kot je najem ali nakup objektov~~. Upravni odbor o svojih namenih obvesti tudi Komisijo. Če namerava katera izmed vej proračunskega organa dati mnenje, o tem obvesti Agencijo v dveh tednih po prejemu podatkov o projektu. Če ni odgovora, lahko Agencija nadaljuje z načrtovanim projektom.

Člen ~~34~~24

Izvajanje in nadzor proračuna

1. Direktor deluje kot odredbodajalec in izvršuje proračun Agencije.
2. Računovodja Agencije do 1. marca po vsakem zaključenem proračunskem letu posreduje računovodji Komisije in Računskemu sodišču začasne zaključne račune skupaj s poročilom o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju v zadevnem proračunskem letu. Računovodja Agencije pošlje poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju do 31. marca naslednjega leta tudi Evropskemu parlamentu in Svetu. Računovodja Komisije nato konsolidira začasne zaključne račune institucij in decentraliziranih organov v skladu s členom ~~147~~ 128 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁵¹ ~~128 Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti~~⁵² (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba).

Člen 35

☒ Predstavitev zaključnega računa in razrešnica ☒

⁵¹ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁵² ~~UL L 248, 16.9.2002, str. 1.~~

1. 1. ☒ Računovodja Agencije pošlje začasne zaključne račune za finančno leto (leto N) računovodji Komisije in Računskemu sodišču do 1. marca leta, ki sledi finančnemu letu (leto N + 1). ☒
2. 2. ☒ Agencija pošlje poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju za leto N Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču do 31. marca leta N + 1. ☒
- ~~3. Računovodja Komisije do 31. marca ☒ leta N + 1 ☒ po vsakem zaključenem proračunskem letu posreduje začasne zaključne račune Agencije Računskemu sodišču, skupaj s poročilom o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju v zadevnem proračunskem letu. Poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju v proračunskem letu se predloži tudi Evropskemu parlamentu in Svetu.~~
4. Po prejemu ugotovitev Računskega sodišča o začnih zaključnih računih Agencije ☒ za leto N ☒ v skladu z določbami člena ~~129~~ ☒ 148 ☒ Finančne uredbe ☒ računovodja ☒ ~~direktor~~ na lastno odgovornost pripravi zaključne račune Agencije ☒ za navedeno leto. Izvršni direktor ☒ ~~in~~ jih predloži upravnemu odboru za pridobitev mnenja.
5. Upravni odbor predloži mnenje o zaključnih računih Agencije ☒ za leto N ☒.
6. ~~Direktor~~ ☒ Računovodja Agencije ☒ navedene zaključne račune ☒ za leto N ☒, skupaj z mnenjem upravnega odbora, posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču do 1. julija ☒ leta N + 1 ☒ ~~v letu po zaključenem proračunskem letu.~~
7. Zaključni račun se objavi ☒ v *Uradnem listu Evropske unije* do 15. novembra leta N + 1 ☒.
8. Direktor pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegove pripombe do ~~15. oktobra~~ ☒ 30. septembra leta N + 1 ☒. Prav tako pošlje izvod tega odgovora upravnemu odboru in Komisiji.
9. Na zahtevo Evropskega parlamenta ~~in v skladu s členom 146(3) of the Finančne uredbe~~ mu direktor predloži vse informacije, potrebne za nemoteno uporabo postopka za razrešnico za ☒ leto N ☒ ~~the zadevno proračunsko leto~~ ☒ v skladu s členom 109(3) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013 ☒.
10. Evropski parlament na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, do 15. maja leta N + 2 direktorju podeli razrešnico za izvrševanje proračuna za proračunsko leto N.

Člen 36~~25~~

Finančna pravila

Finančna pravila, ki veljajo za Agencijo, ☒ sprejme ☒ ~~pripravi~~ upravni odbor po posvetovanju s Komisijo. Ta pravila lahko odstopajo od Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013 ~~Uredbe (ES, Euratom) št. 2343/2002 same~~, če to zahtevajo posebne operativne potrebe za delovanje Agencije in le ob predhodnem soglasju Komisije.

Člen 26

Ukrepi proti goljufijam

- ~~1. Za namene boja proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem se določbe Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)⁵³ za Agencijo uporabljajo brez omejitev.~~
- ~~2. Agencija pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah, ki jih opravlja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)⁵⁴ in takoj sprejme ustrezne določbe za vse zaposlene v Agenciji.~~
- ~~3. Odločitve o financiranju ter sporazumi in iz njih izhajajoči izvedbeni instrumenti izrecno določajo, da lahko Računsko sodišče in OLAF po potrebi nad prejemniki denarnih sredstev Agencije in zaposlenimi, odgovornimi za njihovo dodelitev, opravita pregled na kraju samem.~~

↓ novo

Člen 37

Boj proti goljufijam

1. Za lažji boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2013 Agencija v šestih mesecih od dne, ko začne delovati, pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 o notranjih preiskavah OLAF in sprejme ustrezne določbe, ki se uporabljajo za vse uslužbence Agencije, z uporabo predloge, določene v Prilogi k navedenemu sporazumu.
2. Evropsko računsko sodišče je pooblašeno, da opravlja revizije na kraju samem in revizije na podlagi dokumentov pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so od Agencije prejeli sredstva Unije.
3. OLAF lahko v skladu z določbami in postopki, določenimi v Uredbi (ES) št. 1073/1999 in Uredbi (Euratom, ES) št. 2185/96, izvaja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, da ugotovi, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršne koli druge nezakonite dejavnosti, ki vpliva na finančne interese Unije, v zvezi z nepovratnimi sredstvi ali pogodbami, ki jih financira Agencija.
4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi Agencije o nepovratnih sredstvih vsebujejo določbe, ki Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje revizij in preiskav iz tega člena v skladu z njunimi pristojnostmi.

⁵³ ~~UL L 136, 31.5.1999, str. 1.~~

⁵⁴ ~~UL L 136, 31.5.1999, str. 15.~~

↓ 713/2009 (prilagojeno) ⇒ novo

POGLAVJE V

SPLOŠNE ☒ IN KONČNE ☒ DOLOČBE

Člen ~~38~~²⁷

Privilegiji in imunitete ⇒ ter sporazum o sedežu ⇐

1. Za Agencijo se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti.
-

⇓ novo

2. Potrebna ureditev glede namestitve Agencije v državi članici gostiteljici in objektov, ki jih da na voljo zadevna država članica, ter posebna pravila, ki se v državi članici gostiteljici uporabljajo za direktorja, člane upravnega odbora, osebje Agencije in njihove družinske člane, se določijo v sporazumu o sedežu med Agencijo in državo članico, v kateri se nahaja sedež. Navedeni sporazum se sklene po pridobitvi odobritve upravnega odbora.
-

↓ 713/2009 (prilagojeno)

Člen ~~39~~²⁸

Osebje

1. Za ☒ celotno ☒ osebje Agencije, tudi direktorja, se uporabljajo Kadrovski predpisi ☒ za uradnike Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Kadrovski predpisi) in ☒ Pogoji za zaposlitev ☒ drugih uslužbencev Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogoji za zaposlitev) ☒ ter pravila, ki so jih za uporabo Kadrovskih predpisov in Pogojev za zaposlitev skupaj sprejele institucije ~~Evropskih skupnosti~~ ☒ Unije ☒.
2. Upravni odbor v soglasju s Komisijo sprejme ustrezna izvedbena pravila v skladu s členom 110 Kadrovskih predpisov.
3. Kar zadeva njene zaposlene, Agencija izvaja pooblastila, ki jih organu za imenovanja podeljujejo Kadrovski predpisi, organu, pooblaščenemu za sklepanje pogodb, pa Pogoji za zaposlitev.
4. Upravni odbor lahko sprejme določbe, na podlagi katerih se nacionalni strokovnjaki iz držav članic lahko napotijo v Agencijo.

Člen ~~40~~²⁹

Odgovornost agencije

↓ novo

1. Pogodbeno odgovornost Agencije ureja zakonodaja, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

Za vse arbitražne klavzule v pogodbi, ki jo sklene Agencija, je pristojno Sodišče.

↓ 713/2009 (prilagojeno)

2. ~~1.~~ Pri nepogodbeni odgovornosti Agencija v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna zakonodajam držav članic, poravnava vsako škodo, ki jo povzroči sama ali jo povzročijo njeni zaposleni pri opravljanju svojih nalog.
3. Za spore v zvezi z ~~odpravljanjem takšne škode~~ ☒ nadomestilom za škodo iz odstavka 2 ☒ je pristojno Sodišče ☒ Evropske unije ☒.
4. ~~2.~~ Osebna finančna in disciplinska odgovornost zaposlenih Agencije do ~~Agencije~~ je urejena z ustreznimi določbami, ki se uporabljajo za zaposlene Agencije.

Člen ~~41~~ 40

~~Dostop do dokumentov~~ ☒ Preglednost in obveščanje ☒

1. Za dokumente Agencije se uporablja Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije~~⁵⁵.
 2. Upravni odbor sprejme praktične ukrepe za izvajanje Uredbe (ES) št. 1049/2001 ~~do 3. marca 2010~~.
 3. Odločitve, ki jih Agencija sprejme v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 1049/2001, so lahko predmet pritožbe varuhu človekovih pravic ali tožbe pri Sodišču, v skladu s pogoji iz členov ☒ 228 ☒ ~~195 ali in~~ ☒ 263 ☒ ~~230~~ Pogodbe.
-

↓ novo

4. Za obdelavo osebnih podatkov s strani Agencije se uporablja Uredba (ES) št. 45/2001⁵⁶. Vodstveni odbor določi ukrepe, na podlagi katerih Agencija uporablja Uredbo (ES) št. 45/2001, vključno z ukrepi v zvezi z imenovanjem uradne osebe za varstvo podatkov v Agenciji. Ti ukrepi se sprejmejo po posvetovanju z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov.
5. Agencija lahko na lastno pobudo v okviru svojih pristojnosti izvaja dejavnosti obveščanja. Dodelitev virov za dejavnosti obveščanja ni na škodo učinkovitega

⁵⁵ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

⁵⁶ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

izvajanja nalog iz členov 3 do 14. Dejavnosti obveščanja se izvajajo v skladu z ustreznimi načrti sporočanja in razširjanja, ki jih sprejme upravni odbor.

Člen 42

Varstvo tajnih podatkov in občutljivih netajnih podatkov

1. Agencija sprejme varnostne predpise, enakovredne varnostnim predpisom Komisije za varovanje tajnih podatkov Evropske unije (EUCI) in občutljivih netajnih podatkov, med drugim tudi določbe o izmenjavi, obdelavi in hrambi takšnih podatkov, kakor je določeno v sklepih Komisije (EU, Euratom) 2015/443⁵⁷ in 2015/444⁵⁸.
2. Agencija se prav tako lahko odloči, da se smiselno uporabljajo določbe sklepov Komisije iz odstavka 1. Varnostni predpisi Agencije med drugim zajemajo določbe o izmenjavi, obdelavi in hrambi tajnih podatkov EUCI in občutljivih netajnih podatkov.

↓ 713/2009 (prilagojeno)

Člen 43~~34~~

~~Sodelovanje tretjih držav~~ ☒ Sporazumi o sodelovanju ☒

1. V Agenciji lahko sodelujejo tudi tretje države, ki so ~~s Skupnostjo~~ ☒ z Unijo ☒ sklenile sporazume, ~~pri čemer~~ ☒ in ki ☒ so sprejele in uporabljajo zakonodajo ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒, ki ureja energetiko in, ~~kjer je primerno, na področju področje~~ okolja in konkurence.
2. V skladu z zadevnimi določbami teh sporazumov se določijo pravila, ki opredeljujejo zlasti naravo, obseg in procesne vidike vključitve teh držav v delo Agencije, vključno z določbami, ki se nanašajo na finančne prispevke in osebje.

↓ novo

3. Upravni odbor sprejme strategijo o odnosih s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami, ki so v pristojnosti Agencije. Komisija s sklenitvijo ustreznega delovnega režima z direktorjem Agencije zagotovi, da Agencija deluje v okviru svojih pristojnosti in veljavnega institucionalnega okvira.

Člen 32

~~Postopek v odboru~~

⁵⁷ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41).

⁵⁸ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

- ~~1. Komisiji pomaga odbor.~~
- ~~2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.~~

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 44~~33~~

Jezik

1. Za Agencijo se uporabljajo določbe Uredbe Sveta št. 1 ~~z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti~~⁵⁹.
2. Notranjo ureditev glede rabe jezikov v okviru Agencije določi upravni odbor.
3. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje Agencije, zagotovi Prevajalski center organov Evropske Unije.

~~POGLAVJE VI~~

~~KONČNE DOLOČBE~~

Člen 45~~34~~

Vrednotenje

1. ⇒ Najpozneje pet let po začetku veljavnosti te uredbe in nato vsakih pet let ⇨ Komisija s pomočjo neodvisnega zunanjega strokovnjaka izvede oceno ⇒ uspešnosti Agencije v zvezi z njenimi cilji, mandatom in nalogami. Ocena zlasti obravnava morebitno potrebo po spremembi mandata Agencije in finančne posledice takšne spremembe ⇨ ~~dejavnosti Agencije. Ocena vključuje dosežene rezultate in delovne metode Agencije v povezavi z njenim ciljem, pooblastili in nalogami, ki so opredeljeni v tej uredbi in letnih delovnih programih Agencije. Ocena temelji na obsežnem posvetovanju v skladu s členom 10.~~

↓ novo

2. Če Komisija meni, da nadaljnji obstoj Agencije glede na zastavljene cilje, mandat in naloge ni več upravičen, lahko predlaga ustrezno spremembo ali razveljavitev te uredbe.

⁵⁹ Uredba Sveta št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385).

↓ 713/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

3. ~~2.~~ Komisija predloži ☒ ugotovitve ☒ ocene iz odstavka 1 ☒ skupaj s svojimi zaključki Evropskemu parlamentu, Svetu in ☒ odboru regulatorjev Agencije. ⇒ Ugotovitve vrednotenja bi morale biti objavljene ⇐ ~~Odbor regulatorjev izda priporočila v zvezi s spremembami te uredbe, Agencije in njenih delovnih metod Komisiji, ki jih lahko skupaj z lastnim mnenjem in ustreznimi predlogi pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.~~
4. ~~Komisija prvo poročilo o oceni predloži Evropskemu parlamentu in Svetu v treh letih po tem, ko prvi direktor prevzame svoje dolžnosti. Zatem Komisija poročilo o oceni predloži ☒ Evropskemu parlamentu in Svetu ☒ vsaj vsakih vsake štiri ⇐ pet ⇐ let.~~

↓ novo

Člen 46

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 713/2009 se razveljavi.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi II.

↓ 713/2009 (prilagojeno)

Člen ~~47~~~~35~~

Začetek veljavnosti in ~~prehodni ukrepi~~

~~1.~~ Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

~~2. Členi 5 do 11 se uporabljajo od 3. marca 2011.~~

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB⁶⁰

Področje: ENERGIJA

Dejavnost: 32 02 Konvencionalni in obnovljivi viri energije

1.3. Vrsta predloga/pobude

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**⁶¹.

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Evropska komisija si je v strateškem načrtu za obdobje 2016–2020 zadala večletne strateške cilje, ki naj bi jih dosegla do konca desetletja. Predlog v skladu s strateškim načrtom obravnava splošni cilj A – nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe.

S prenovo institucionalnega okvira za delovanje evropskih trgov energije trgov zagotavljamo ustrezne mehanizme upravljanja, ki so potrebni za oskrbovanje vseh državljanov s trajnostno in konkurenčno energijo.

Da bi vse bolj povezan trg energije učinkovito deloval, so potrebni ustrezni odločevalni forumi, ki bi združevali nacionalne regulatorje. Povezovanje evropskega trga energije je tesno povezano s tem, da ACER izpolnjuje opisano vlogo in prejme sredstva za opravljanje nalog, ki so mu bile naložene.

1.4.2. Specifični cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Pobuda spada pod proračunsko postavko 32 02 10: Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER).

Specifični cilj št.

Poleg dejavnosti, ki jih Agencija že opravlja, je namen te pobude razširiti njene naloge, da bi izpolnjevala številne dodatne cilje, katerih pomena za dobrobit evropskih trgov energije ne smemo podcenjevati.

⁶⁰ ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

⁶¹ Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Ta pregled nalog Agencije je zato vse prej kot postranski, saj bo moral ACER opravljati naloge z drugačno vlogo in širšim obsegom. Med njimi so zlasti nove naloge, povezane z oceno varnosti sistema, da bi ovrednotili uvedbo mehanizmov plačila zmogljivosti, ter ustanovitev in spremljanje regionalnih operativnih centrov. Pomenijo odmik od običajnega delovanja Agencije in upravičujejo zahtevo po dodatnih delovnih mestih, kot je navedeno v tej oceni finančnih posledic.

Če novi cilji vplivajo na finančna sredstva, dodeljena Agenciji, so v nadaljevanju podrobno navedeni. Poleg tega je naveden sklic na uredbo, iz katere naloge izvirajo (uredbo o električni energiji ali uredbo o pripravljenosti na tveganja), ali na mesto v predlogu uredbe o ACER, kjer so naloge navedene ali zgolj pripisane.

1) Odobritev in izboljšanje metodologij, povezanih z nanovo uvedeno **evropsko oceno zadostnosti proizvodnje**, ter ocena predlogov za uvedbo novih tovrstnih mehanizmov na nacionalni ravni. Ta naloga je osrednji del okrepljenega pristopa k mehanizmom zmogljivosti na evropski ravni. Določa jo uredba o električni energiji in vsebuje jo člen 9 uredbe o ACER. Ocenjujemo, da bo za izpolnjevanje naloge ob delovanju v celoti potrebnih **7 EPDČ** (ekvivalent polnega delovnega časa).

2) Nadzor učinkovitosti trga in zlasti **ovir za prožnost** na ravni držav članic, vključno s cenovnimi intervencijami. Poleg tega mora ACER oblikovati metodologijo za **učinkovitost trga glede na kazalnike zanesljivosti oskrbe**. Nadzor trga in oblikovanje metodologije sta ključnega pomena za povezovanje trgov in konkurenčnost na tem področju. Ta naloga je navedena v uredbi o električni energiji in členu 11 uredbe o ACER, zanjo pa bi bilo potrebna **0,5 EPDČ**.

3) Odločitev o sestavi novih **regionalnih operativnih centrov (ROC)** ter redno spremljanje in analiziranje njihovega delovanja. To po potrebi vključuje redno izdajanje mnenj in priporočil. Vzpostavitev ROC je osrednji del pristopa regionalizacije, zanjo pa bi bilo potrebna **1,5 EPDČ**. Ta naloga je navedena v členu 6 uredbe o ACER.

4) Zagotavljanje interoperabilnosti, sporočanja in spremljanja **regionalne uspešnosti** zunaj področij, ki niso usklajena na ravni Unije in ne spadajo pod točko 3). To vključuje podpiranje in usklajevanje nacionalnih regulativnih organov, ki sodelujejo na regionalni ravni. Za te dejavnosti in doseganje vseh prednosti pristopa regionalizacije v skladu s členom 7 uredbe o ACER je potreben **1 EPDČ**.

5) Izboljšanje **učinkovitosti veleprodajnih trgov**, med drugim z: odobritvijo in izboljšanjem metodologij, ki so pomembne za čezmejno trgovanje z električno energijo in druge regulativne vidike s čezmejnimi pomenom, določitvijo in izvajanjem pravil za uporabo prihodka od dražb za naložbe v omrežja, določitvijo pravil za prerasporeditev navedenega prihodka in morebitne spore med akterji, spremljanjem trga znotraj dneva za odpravo izkrivljanj in zagotavljanje bolj likvidnega trgovanja. Predvideno je, da se za opravljanje novih nalog v skladu s členoma 9 in 17 uredbe o električni energiji ter členom 7 uredbe o ACER namenijo **3 EPDČ**.

6) Odločanje glede sporov nacionalnih regulativnih organov v okrepljenem **odboru za pritožbe**, saj bo po vzporedni razširitvi obsega odločitev ACER in zaradi okrepljenega regionalnega okvira več primerov predloženih odboru. Za opravljanje teh nalog bo v skladu s členom 19 uredbe o ACER potreben **1 EPDČ**.

7) Vzpostavitev **organa EU, ki združuje operaterje distribucijskih sistemov** ter zagotavlja nemoteno delovanje in sodelovanje med operaterji distribucijskih sistemov in operaterji prenosnih sistemov v Uniji. Podobno kot pri vzpostavitvi regionalnih operativnih centrov je

vzpostavitev organa operaterjev distribucijskih sistemov EU ključnega pomena pri reševanju izzivov bolj distribuiranega energetskega sistema. V skladu s členom 50 uredbe o električni energiji bi bila potrebna **2 EPDČ**.

8) Odobritev in izboljšanje metodologij za opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni z redno analizo in spremembami metodologije. Te naloge so bistvene za izvajanje evropskega pristopa k pripravljenosti na tveganja, kot je določen v uredbi o pripravljenosti na tveganja, zanje pa bi bila potrebna **2 EPDČ**.

Navedene naloge so povezane s splošnejšimi ocenami za nove naloge in z njimi povezane potrebe po osebju, ki so na voljo v oceni učinka, in sicer v prilogi o prenovi institucionalnega okvira (poglavje 3.4 priloge k oceni učinka).

V izvorni oceni je bilo za približno najnižjo zgornjo mejo predvidenih **18** dodatnih uslužbencev za predlagano možnost politike, kar je v skladu z 18 EPDČ, določenimi v tej oceni finančnih posledic. To oceno finančnih posledic pa je treba šteti za boljšo tako glede podrobnosti določenih nalog kot tudi glede točnosti ocen, saj so bile te pripravljene na podlagi konkretnih predlaganih zakonodajnih aktov, ki pa iz očitnih razlogov niso bili na voljo v času priprave ocene učinka.

Kot je podrobneje razloženo v obrazložitvenem memorandumu navedenih zakonodajnih aktov, bodo dodatne naloge ACER v skladu z načelom subsidiarnosti, tudi glede tega, koliko virov bo zaradi teh nalog na ravni držav članic sproščenih za podobne naloge.

1.4.3. *Pričakovani rezultati in posledice*

Navedite, kakšne posledice naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Skupne posledice predloga so boljše delovanje veleprodajnih in maloprodajnih trgov energije.

ACER bo zato, če bo nove naloge učinkovito opravljal, močno prispeval k učinkovitosti trga ter splošni gospodarski in družbeni blaginji. V oceni učinka, priloženi nizu predlogov v okviru pobude za novo zasnovano trga, je navedeno, da bi zaradi vzpostavitve regionalnih operativnih centrov in optimizacije omrežnih funkcij na regionalni ravni lahko prihranili dodatno milijardo EUR na leto, hkrati pa bosta z zagotovljeno čezmejno udeležbo v mehanizmi zmogljivosti prihranjeni dve milijardi EUR do leta 2030.

Z nadzorom evropske ocene zadostnosti bo regionalno usklajevanje mehanizmov zmogljivosti bolj učinkovito, kar bo zagotovilo zanesljivo oskrbo z električno energijo in tako odjemalcem energije prihranilo stroške. Trenutno se tovrstni mehanizmi večinoma financirajo iz nacionalnih dajatev in davkov, odjemalci pa morajo kriti velike nepotrebne stroške zaradi neusklajenih ukrepov za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z energijo.

Metodologije za trgovanje z električno energijo in delovanje omrežja, ki jih bo razvil ACER, bodo tudi povečale stopnjo spajanja trgov energije, izboljšale uporabo zmogljivosti na meji ter zmanjšale prezasedenost in izkrivljanje cen.

Upravičenci pobude vključujejo udeležence na trgu v vsej dobavni verigi kot tudi operaterje trgov in odjemalce. Z uvedbo učinkovitejših metodologij bomo spodbudili tudi konkurenco na veleprodajnih in maloprodajnih trgih.

Z dejavnostmi spremljanja trga in spodbujanjem sodelovanja pri vseh regulativnih vidikih bodo cene sčasoma bolj odražale temeljne tržne razmere, nižje veleprodajne cene energije pa bodo bolj upoštevane na maloprodajnem trgu.

Poleg tega se bo z vzpostavitvijo operativnih organov na regionalni ravni zmanjšala potreba po uporabi nacionalnih zaščitnih ukrepov na področju oskrbe z električno energijo, katerih stroške krije sistem na splošno, v končni fazi pa odjemalci.

Zaradi večjega regulativnega sodelovanja se bo tudi močno povečala zanesljivost oskrbe po vsej Uniji, kar bo koristilo tako operaterjem sistemov kot tudi sistemu na splošno.

Razvoj metodologij za bolj prožen trg bo prav tako koristil operaterjem trgov, ki ponujajo storitve prilagajanja, in ponudnikom novih tehnologij, ki zagotavljajo storitve za bolj prilagodljivo energetska omrežja.

1.4.4. *Kazalniki rezultatov in posledic*

Navedite, s katerimi kazalniki se bo spremljalo izvajanje predloga/pobude.

Komisija že vodi redna vrednotenja uspešnosti Agencije, ki jih za zagotavljanje nevtralnosti ocene izvajajo zunanji organi.

Poleg tega so v letnem delovnem programu Agencije, ki ga Komisija pregleda in o njem izda mnenje, določeni ključni kazalniki uspešnosti, s katerimi se izmeri uspešnost ACER glede na določene cilje.

Kazalniki vključujejo pravočasno izoblikovanje dogovorjenih metodologij, kar je določeno v predlagani uredbi, kot tudi učinkovito sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi in hitro obravnavo pritožb, ki se predložijo odboru za pritožbe. Drugi kazalniki uspešnosti

Agencije na podlagi zahteve po preglednosti trga vključujejo zahtevo, da Agencija vsak ocenjevalni cikel analizira določeno število tržnih podatkov.

Ob upoštevanju končnega cilja integracije trgov energije in vloge, ki jo ima ACER pri združevanju nacionalnih organov ter operaterjev prenosnih in distribucijskih sistemov, se učinkovitost ukrepanja ACER odraža v boljši učinkovitosti trga.

Takšna učinkovitost trga je vključena v obširno letno poročilo Agencije o spremljanju trga, vključno s stopnjami uporabe medomrežnega povezovanja, spajanjem trgov, tržnimi pribitki in številnimi drugimi tržnimi kazalniki, ki so neposredno povezani z metodologijami in dejavnostmi Agencije.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno

Agenciji omogočiti, da se ukvarja z novimi dejavnostmi, kot so določene v uredbi in v skladu z dogajanjem na trgu energije, ter prispevati h konkurenčni, trajnostni in zanesljivi energetski uniji.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja EU

Ukrepanje Unije je potrebno zaradi dokazov, da ločeni nacionalni pristopi lahko vodijo v neoptimalne ukrepe, nepotrebno podvajanje, neučinkovitost trga in politike „iskanja koristi na račun drugih“. Vzpostavitev notranjega trga energije, ki vse državljane oskrbuje s konkurenčno in trajnostno energijo, ne bi bila mogoča brez jasnih skupnih pravil o trgovanju z energijo, delovanju omrežja in določene mere standardizacije produktov. ACER omogoča forum, v katerem se nacionalni regulatorji lahko srečujejo in dogovorijo o skupnih načelih in metodologijah.

Vse večje medomrežno povezovanje trgov električne energije v Uniji pomeni priložnosti kot tudi izzive. Brez usklajnih ukrepov glede vprašanj, ki imajo neposredne posledice na čezmejne trge električne energije, bi vzpostavitev notranjega trga energije ostala utopija. Ukrepanje v sektorju električne energije z nacionalno politiko ima neposredne posledice za sosednje države članice zaradi energetske soodvisnosti in interkonekcije. Zagotavljanje stabilnosti omrežja in njegovega učinkovitega delovanja je vse težje doseči zgolj na nacionalni ravni, saj vse večje čezmejno trgovanje, vse pogostejša decentralizirana proizvodnja energije in večja udeležba odjemalcev povečujejo možnosti učinkov prelivanja. Nobena država ne more učinkovito ukrepati sama in zunanji dejavniki enostranskih ukrepov so sčasoma postali močnejši.

Čeprav države članice v omejenem obsegu že prostovoljno sodelujejo, da bi rešile nekaj navedenih izzivov, npr. prek regionalnih pobud, kot je petstranski energetski forum, ti forumi delujejo kot organi za politično usklajevanje in ne morejo sprejemati zavezujočih odločitev glede podrobnih vidikov, v zvezi s katerimi je treba sprejeti odločitev, da bi se izognili trenutni razdrobljenosti upravljanja sistemov in regulativnega nadzora ter državnim intervencijam na trgih električne energije.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Vrednotenje Komisije dejavnosti Agencije je bilo objavljeno 22. januarja 2014 [C(2014) 242 final]. V vrednotenju je bilo ugotovljeno, da je ACER od ustanovitve postal verodostojen in spoštovan organ, ki ima pomembno vlogo pri regulaciji energetike. ACER se je na splošno osredotočal na prave prednostne naloge, ki so določene v ustanovitveni uredbi in letnem programu. Agencija je obžalovala pomanjkanje virov za opravljanje nalog in morala je

prerazporediti nekaj sredstev, da bi lahko dosegla statutarno določene cilje. Glede na to je zlasti pomembno, da se za nove naloge, ki jih Agenciji nalaga ta predlog, dodelijo proračunska sredstva in osebje, ki so zadostni in sorazmerni s ciljem vzpostavitve prave energetske unije.

1.5.4. *Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti*

Predlog je v skladu s političnimi usmeritvami predsednika Evropske komisije Jeana-Clauda Junckerja, v katerih je vzpostavitev trdne energetske unije s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost, eden od strateških ciljev.

Ta cilj je bil potrjen v delovnem programu Komisije za leto 2015 in podrobneje opredeljen v okvirni strategiji Komisije za trdno energetske unijo [COM(2015) 80 final z dne 25. 2. 2015]. Nadaljno spodbudo za vzpostavitev trajnostne in konkurenčne evropske energetske unije pomeni ratifikacija sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic Združenih narodov v Parizu (COP21).

Poleg tega podnebni in energetske cilji Unije, ki jih je treba doseči do leta 2020 in do leta 2030, predvidevajo integracijo večjih deležev proizvodnje energije iz obnovljivih virov, kar pomeni večjo potrebo po upravljanju prilagodljivega omrežja in zagotavljanju stroškovno učinkovitega prehoda na čisto energijo. Da bi dosegli te cilje, je nujno potrebno tesnejše regulativno sodelovanje v okviru ACER.

1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

☐ **Časovno omejen(-a)** predlog/pobuda:

- ☐ trajanje predloga/pobude od [DD. MM.] LLLL do [DD. MM.] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL.

☒ **Časovno neomejen(-a)** predlog/pobuda:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma 2018 in 2019,
- ki mu sledi izvajanje predloga/pobude v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja⁶²

☐ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☒ **Posredno upravljanje** s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

☒ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe,

☐ subjektom javnega prava,

☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenim za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

Opombe

Jih ni.

⁶²

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Vse agencije EU delujejo v okviru strogega sistema spremljanja, ki vključuje službo za notranjo revizijo, službo Komisije za notranjo revizijo, upravni odbor ACER, Računsko sodišče in proračunski organ. Sistem je bil določen leta 2009 v uredbi, ki ustanavlja ACER, in se bo še naprej uporabljal.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Ugotovljena tveganja

Jih ni.

2.2.2. Načrtovani načini kontrole

Se ne uporabljajo.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe.

Ukrepi proti goljufijam so bili sprejeti pri ustanovitvi ACER in se bodo še naprej uporabljali. Zlasti določajo, da lahko Računsko sodišče in OLAF (Evropski urad za boj proti goljufijam) po potrebi izvajata preglede na kraju samem pri upravičencih do sredstev, ki jih je izplačala Agencija, in pri uslužbencih, ki so odgovorni za dodeljevanje teh sredstev. Te določbe so del člena 26 uredbe o ustanovitvi ACER in se bodo še naprej uporabljali.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	poimenovanje.....1A.....	dif./nedif. ⁶³ .	držav Efte ⁶⁴	držav kandidat ⁶⁵	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
[...]	32 02 10: Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER)	dif.	NE	NE	NE	DA

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka [poimenovanje.....]	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidat	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
[...]	[XX YY YY YY] [...]	[...]	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁶³ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁶⁴ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁶⁵ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	Številka	Poimenovanje 1A
---------------------------------------	----------	-----------------

ACER (le nove naloge)			2019	2020
Naslov 1:	obveznosti	(1)	280 000	992 000
	plačila	(2)	280 000	992 000
Naslov 2:	obveznosti	(1a)		46 000
	plačila	(2a)		46 000
Naslov 3:	obveznosti	(3a)		
	plačila	(3b)		
Odobritve za ACER SKUPAJ	obveznosti	= 1 + 1a + 3a	280 000	1 038 000
	plačila	= 2 + 2a + 3b	280 000	1 038 000

Navedena proračunska sredstva temeljijo na predpostavki urnika postopnega zaposlovanja, pri čemer naj bi bilo v prvem letu povprečno zaposlenega osebja za šest mesecev prisotnosti.

Razdelek večletnega finančnega okvira	5	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2019	2020
GD ENER le nadzor novih nalog			
• Človeški viri		0	0
• Drugi upravni odhodki		0	0
GD ENER SKUPAJ	odobritve	0	0

Odobritve iz RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0	0
--	---	---	---

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2019	2020
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	280 000	1 038 000
	plačila	280 000	1 038 000

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve ACER

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
- Odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto N		Leto N + 1		Leto N + 2		Leto N + 3		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						SKUPAJ	
	REALIZACIJE																	
	↓	vrsta 66	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ⁶⁷ ...																		
– realizacija																		
– realizacija																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
STROŠKI SKUPAJ																		

⁶⁶ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

⁶⁷ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

3.2.3. Ocenjene posledice za človeške vire ACER

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2019	2020
--	------	------

Uradniki (razredi AD)		
Uradniki (razredi AST)		
Pogodbeni uslužbenci	8	14
Začasni uslužbenci	0	4
Napoteni nacionalni strokovnjaki	0	0

SKUPAJ	8	18
---------------	---	----

Ocenjene posledice za osebje (dodatni EPDČ) – kadrovski načrt

Funkcijska skupina in razred	2019	2020
AD16		
AD15		
AD14		
AD13		
AD12		
AD11		
AD10		2
AD9		2
AD8		

AD7		
AD6		
AD5		
Skupaj AD	0	4
AST11		
AST10		
AST9		
AST8		
AST7		
AST6		
AST5		
AST4		
AST3		
AST2		
AST1		
Skupaj AST		
AST/SC 6		
AST/SC 5		
AST/SC 4		
AST/SC 3		
AST/SC 2		
AST/SC 1		
Skupaj AST/SC		
VSE SKUPAJ	0	4

Ocenjene posledice za osebe (dodatno) – zunanji sodelavci

Pogodbeni uslužbenci	2019	2020
Funkcijska skupina IV	8	14
Funkcijska skupina III		
Funkcijska skupina II		
Funkcijska skupina I		
Skupaj	8	14

Napoteni nacionalni strokovnjaki	2019	2020
Skupaj	0	0

Prve zaposlitve so načrtovane za začetek leta 2019 z namenom priprave izvajanja uredbe. Uredbo bi bilo najbolje sprejeti ob koncu leta 2018, če je to mogoče, in najprimerneje bi bilo pred volitvami Evropskega parlamenta maja 2019.

Sestavo celotnega osebja (18 EPDČ leta 2020) bi bilo morda treba pregledati glede na izid zakonodajnega postopka, da bi ohranili ustrezno ravnotežje med opisi dela in novimi nalogami, ki se bodo izvajale. Komisija bo zato pravočasno ponovno ocenila potrebe po osebju in proračunskih sredstvih za nadaljnja leta.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih za matični GD

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebni dodatni človeški viri.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v celih številkah (ali na največ eno decimalno mesto natančno)

	Leto N	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
XX 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)							
XX 01 01 02 (delegacije)							
XX 01 05 01 (posredne raziskave)							
10 01 05 01 (neposredne raziskave)							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)⁶⁸							
XX 01 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)							
XX 01 02 02 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)							
XX 01 04 yy⁶⁹	– na sedežu ⁷⁰						
	– na delegacijah						
XX 01 05 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)							
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
SKUPAJ							

XX je zadevno področje ali naslov.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

⁶⁸ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

⁶⁹ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

⁷⁰ Zlasti za strukturna sklada, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropski sklad za ribištvo (ESR).

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	

Opis izračuna stroškov za enote EPDČ mora biti vključen v oddelku 3 Priloge V.

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

- ☐ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☒ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske.

Proračunsko vrstico ACER (03 20 10) bo treba povečati za letni znesek, naveden v preglednici 3.2.1.

- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira⁷¹.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

[...]

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

- V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

⁷¹ Glej člena 11 in 17 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za razne prihodke.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁷²						
		2018	2019	2020	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Proračunska vrstica ACER 32 02 10								

Za razne namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Navedite metodo za izračun posledic za prihodke.

⁷²

Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.